

VĚSTNÍK

Nejvyššího kontrolního úřadu
1/2010

OBSAH

Část A: PLÁN KONTROLNÍ ČINNOSTI

1.	Změny plánu kontrolní činnosti NKÚ na rok 2009 (V)
(09/11, 09/16, 09/26, 09/28)	str. 3
2.	Změny plánu kontrolní činnosti NKÚ na rok 2010 (I)
(10/03, 10/08)	str. 7
3.	Dodatky k plánu kontrolní činnosti NKÚ na rok 2010 (I)
(10/29)	str. 9

Část B: KONTROLNÍ ZÁVĚRY Z KONTROLNÍCH AKCÍ

09/09	Peněžní prostředky určené na realizaci <i>Jednotného programového dokumentu regionu soudržnosti Praha pro Cíl 2</i>	str. 11
09/12	Podpora rybářství v České republice podle operačních programů v letech 2004–2008	str. 21
09/13	Majetek státu, se kterým je příslušné hospodařit Ministerstvo financí	str. 35
09/15	Peněžní prostředky spravované Správou úložišť radioaktivních odpadů a majetek státu, s nímž je tato organizační složka státu příslušná hospodařit	str. 45

Část C: INFORMACE A DOKUMENTY str. 55

Výroční zpráva za rok 2009

Část A

Plán kontrolní činnosti

1. Změny plánu kontrolní činnosti NKÚ na rok 2009 (V)

Číslo kontrolní akce: 09/16

Předmět kontroly:

Peněžní prostředky určené na pořízení dálnice D47 Lipník nad Bečvou – státní hranice s Polskem.

Změna v položce:

časový plán:

– předložení kontrolního závěru ke schválení: 04/10

(původní údaj: 03/10).

Změnu schválilo Kolegium NKÚ usnesením č. 3/I/2010 na svém I. zasedání dne 18. 1. 2010.

Číslo kontrolní akce: 09/28

Předmět kontroly:

Programy, z nichž jsou spolufinancovány projekty výstavby a rozvoje středisek zimních sportů.

Změna v položce:

kontrolovaná osoba:

– *upřesňuje se:*

město Česká Třebová,
obec Bukovec, okres Frýdek-Místek.

Změnu schválilo Kolegium NKÚ usnesením č. 4/I/2010 na svém I. zasedání dne 18. 1. 2010.

Číslo kontrolní akce: 09/11**Předmět kontroly:**

Správa daně z přidané hodnoty.

Změna v položce:

časový plán:

- předložení kontrolního závěru ke schválení: 04/10

(původní údaj: 02/10).

Změnu schválilo Kolegium NKÚ usnesením č. 4/III/2010 na svém III. zasedání dne 15. 2. 2010.

Číslo kontrolní akce: 09/26**Předmět kontroly:**

Peněžní prostředky určené v rámci regionálních operačních programů na projekty dopravní infrastruktury.

Změna v položce:

kontrolovaná osoba:

- doplňuje se:

Jihočeský kraj,

kraj Vysočina,

Královéhradecký kraj,

Moravskoslezský kraj,

Pardubický kraj,

Středočeský kraj,

Ředitelství silnic Zlínského kraje, příspěvková organizace,

Správa a údržba silnic Domažlice,

Správa a údržba silnic Jihomoravského kraje, příspěvková organizace kraje;

časový plán:

- předložení kontrolního závěru ke schválení: 11/10

(původní údaj: 10/10).

Změnu schválilo Kolegium NKÚ usnesením č. 5/III/2010 na svém III. zasedání dne 15. 2. 2010.

Číslo kontrolní akce: 09/28

Předmět kontroly:

Programy, z nichž jsou spolufinancovány projekty výstavby a rozvoje středisek zimních sportů.

Změna v položce:

kontrolovaná osoba:

– doplňuje se:

město Karolinka,
město Olešnice, okres Blansko,
obec Horní Podluží,
obec Jiřetín pod Jedlovou,
obec Morávka,
obec Mosty u Jablunkova,
obec Nová Lhota,
obec Štítná nad Vláří-Popov,
SKI Svinec s.r.o., Nový Jičín, Kojetín 56, PSČ 741 01,
SKI Vítkovice - Bílá, o.s.,
Tělovýchovná jednota Slovan Mariánské Lázně.

Změnu schválilo Kolegium NKÚ usnesením č.6/III/2010 na svém III. zasedání dne 15. 2. 2010.

2. Změny plánu kontrolní činnosti NKÚ na rok 2010 (I)

Číslo kontrolní akce: 10/03

Předmět kontroly:

Peněžní prostředky státu určené na podporu a integraci občanů se zdravotním postižením.

Změna v položce:

cíl kontroly:

Provéřít systém podpory zaměstnávání občanů se zdravotním postižením a plnění Národního plánu podpory a integrace občanů se zdravotním postižením na období 2006–2009 v této oblasti

(původní znění: Provéřít hospodaření s peněžními prostředky vynakládanými na realizaci Národního plánu podpory a integrace občanů se zdravotním postižením na období 2006–2009);

kontrolovaná osoba:

– vypouští se:

vybraní příjemci podpory;

– doplňuje se:

Úřad vlády České republiky,
Úřad práce hl. m. Prahy,
Úřad práce Brno-město,
Úřad práce v Blansku,
Úřad práce v Havlíčkově Brodě,
Úřad práce v Hradci Králové,
Úřad práce v Jablonci nad Nisou,
Úřad práce v Jihlavě,
Úřad práce v Liberci,
Úřad práce v Pardubicích.

Změnu schválilo Kolegium NKÚ usnesením č. 4/V/2010 na svém V. zasedání dne 8. 3. 2010.

Číslo kontrolní akce: 10/08

Předmět kontroly:

Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně.

Změna v položce:

kontrolovaná osoba:

– upřesňuje se:

Finanční úřad pro Prahu 1.

Změnu schválilo Kolegium NKÚ usnesením č. 5/VII/2010 na svém VII. zasedání dne 22. 3. 2010.

3. Dodatky k plánu kontrolní činnosti NKÚ na rok 2010 (I)

Číslo kontrolní akce: 10/29

Předmět kontroly:

Peněžní prostředky určené na zlepšování životního prostředí a krajiny podle *Programu rozvoje venkova*

Cíle kontroly:

Provéřít, zda peněžní prostředky státního rozpočtu a Evropské unie určené na zlepšování životního prostředí a krajiny (OSA II *Programu rozvoje venkova* na léta 2007–2013) byly poskytnuty v souladu se stanovenými podmínkami

Kontrolované osoby:

Ministerstvo zemědělství;
Státní zemědělský intervenční fond;
vybraní příjemci peněžních prostředků*)

Časový plán:

- zahájení kontroly: 04/10
- předložení kontrolního závěru ke schválení: 09/11

Kontrolní závěr vypracovává: Ing. Jan Vedral

Kontrolní závěr schvaluje: Kolegium NKÚ

Dodatek schválilo Kolegium NKÚ usnesením č. 4/VII/2010 na svém VII. zasedání dne 22. 3. 2010.

Část B

Kontrolní závěry z kontrolních akcí

09/09

**Peněžní prostředky určené na realizaci
*Jednotného programového dokumentu regionu
soudržnosti Praha pro Cíl 2***

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2009 pod číslem 09/09. Kontrolní akci řídila a kontrolní závěr vypracovala členka NKÚ Mgr. Marie Hošková.

Cílem kontroly bylo prověřit, zda byly peněžní prostředky určené na realizaci *Jednotného programového dokumentu regionu soudržnosti Praha pro Cíl 2* v letech 2004–2008 poskytnuty v souladu s právními předpisy a se stanovenými podmínkami.

Kontrola byla prováděna v době od března 2009 do listopadu 2009. Kontrolovaným obdobím byly roky 2004 až 2008, v případě věcných souvislostí i období předcházející a následující.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „MMR“);
Centrum pro regionální rozvoj ČR (dále jen „CRR“);
hlavní město Praha (dále jen „HMP“)
a vybraní příjemci podpory¹:

Městská část Praha 1; Městská část Praha 9; Městská část Praha 20; Městská část Praha-Satalice; Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost; Česká kosmická kancelář o. p. s., Praha; Společnost Franze Kafky, o. s., Praha; Technologické inovační centrum ČKD Praha.

Námítky, které proti kontrolnímu protokolu podaly MMR, CRR, HMP, Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost, a Technologické inovační centrum ČKD Praha, byly vypořádány vedoucími skupin kontrolujících rozhodnutími o námítkách. Odvolání proti rozhodnutí o námítkách podané Dopravním podnikem hl. m. Prahy, akciovou společností, bylo vypořádáno usnesením Kolegia NKÚ.

Kolegium NKÚ na svém II. zasedání, konaném dne 1. února 2010,

schválilo usnesením č. 5/II/2010

kontrolní závěr v tomto znění:

¹ Mezi vybrané příjemce podpory patří též HMP.

I. Úvod

Návrh *Jednotného programového dokumentu regionu soudržnosti Praha pro Cíl 2* (dále jen „JPD 2“) byl schválen vládou ČR usnesením č. 84 ze dne 22. ledna 2003 a Evropskou komisí (dále jen „Komise“) dne 21. června 2004. Rozhodnutím Komise č. 2004/559/ES ze dne 21. června 2004 byl stanoven seznam oblastí ČR spadajících od 1. května 2004 do 31. prosince 2006 pod *Cíl 2* strukturálních fondů. Projekty podpořené v rámci JPD 2 musely být realizovány na území 24 městských částí HMP.

JPD 2 schválený pro zkrácené programové období 2004–2006 byl financován z prostředků *Evropského fondu regionálního rozvoje* (dále jen „ERDF“²) a z národních veřejných prostředků:

- státního rozpočtu prostřednictvím kapitoly *Ministerstvo pro místní rozvoj*,
- rozpočtu HMP a případně rozpočtů městských částí.

Globálním cílem JPD 2 bylo *Zvýšení konkurenceschopnosti HMP lepším využitím městského území a posílením inovačních funkcí podnikatelského prostředí a lidských zdrojů*, tzn. odstranění nejvážnějších slabých stránek a rozvojových bariér regionu na vybraném území podpory, především zkvalitněním městského prostředí a rozvinutím potenciálu města.

JPD 2 obsahuje tři priority a v rámci nich osm opatření:

- Priorita 1 – *Revitalizace a rozvoj městského prostředí*,
- Priorita 2 – *Vytváření podmínek budoucí prosperity vybraného území*,
- Priorita 3 – *Technická pomoc*.

Předmětem kontrolní akce byly peněžní prostředky určené na realizaci individuálních projektů v rámci Priority 1 a Priority 2, ve kterých byl alokován největší podíl peněžních prostředků ERDF a státního rozpočtu na JPD 2, a to 75,2% do Priority 1 a 22,3% do Priority 2. Kontrolou byla ověřena organizace činností při implementaci JPD 2, rozhodovací činnost při hodnocení a výběru projektů, dodržení pravidel financování při realizaci projektů, systém monitorování finanční a věcné realizace priorit, opatření a projektů, zajištění kontrolní činnosti, vymáhání neoprávněně získaných peněžních prostředků a sankcí při nesplnění podmínek projektu, informační a propagační opatření na úrovni projektů i JPD 2.

Na základě usnesení vlády ČR č. 102 ze dne 23. ledna 2002 je MMR řídicím orgánem pro JPD 2. MMR část svých činností delegovalo na zprostředkující subjekty (dále také „ZS“), a to na CRR a na Regionální radu regionu soudržnosti Praha (dále jen „RR“), respektive s účinností od 1. května 2007 v přenesené působnosti na HMP.

U MMR byly kontrolovány činnosti prováděné v souvislosti se zajištěním a výkonem funkce řídicího orgánu (dále také „ŘO“). U CRR byla kontrola zaměřena na činnosti zprostředkujícího subjektu. U HMP byly kontrolovány činnosti zprostředkujícího subjektu a konečného příjemce podpory. U vybraných příjemců podpory, včetně HMP, byla kontrolována realizace 16 projektů s cílem ověřit řádné naplnění podmínek pro přiznání a proplacení podpory.

V rámci Priority 1 a Priority 2 byly na realizaci 106 individuálních projektů poskytnuty z ERDF a státního rozpočtu prostředky ve výši cca 2 796 mil. Kč. Z toho činil kontrolovaný objem peněžních prostředků a majetku cca 560 mil. Kč, tj. cca 20 %.

Podpora z veřejných rozpočtů na projekty obou priorit může být poskytována až do výše 100 % způsobilých výdajů projektu v poměru zpravidla³ 50 % z prostředků ERDF a 50 % z národních

² ERDF – z anglického *European Regional Development Fund*.

³ V případě investic do infrastruktury, z nichž se získá značný čistý výnos, je v rámci opatření 1.2, 1.3, 2.3 a podopatření 2.2.2 podpora z ERDF maximálně 25 % celkových způsobilých výdajů projektu. Pokud je podpora poskytnuta podnikajícím fyzickým a právnickým osobám v rámci podopatření 2.2.2 a opatření 2.3, činí příspěvek z ERDF maximálně 15 %.

veřejných prostředků. Podle pravidla financování n+2 byla lhůta pro způsobilost výdajů stanovena do 31. prosince 2008. V souladu s článkem 14 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech mohla být doba trvání přehodnocena v případě významných změn společensko-hospodářské situace a trhu práce. Na základě návrhu ŘO na posunutí konečného data způsobilosti výdajů, který byl schválen Monitorovacím výborem JPD 2 (dále jen „MV“), Komise rozhodla dne 18. února 2009 o prodloužení konečné lhůty pro způsobilost výdajů pro JPD 2 do 30. června 2009.

V období od 1. května 2004 do 30. září 2009 Komise převedla na účet Ministerstva financí 95 % z částky alokované na JPD 2, tj. 67 730 630 EUR z celkové alokované částky 71 295 400 EUR.

K datu 30. září 2009 byly v rámci JPD 2 proplaceny na účty konečných příjemců způsobilé výdaje v celkové výši 3 808 677 tis. Kč, z nichž bylo certifikováno⁴ 3 678 598 tis. Kč. Údaje o proplacených a certifikovaných způsobilých výdajích ERDF a státního rozpočtu v jednotlivých prioritách jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka: Proplacené a certifikované způsobilé výdaje JPD 2 po prioritách (v tis. Kč)

Priorita	Výdaje ERDF		Výdaje státního rozpočtu		Výdaje HMP a městských částí		Celkem	
	proplacené	certifikované	proplacené	certifikované	proplacené	certifikované	proplacené	certifikované
1	1 456 101	1 445 399	825 134	819 141	630 967	626 258	2 912 202	2 890 798
2	410 944	361 491	194 344	167 144	216 599	194 347	821 887	722 983
3	37 294	32 409	21 109	16 919	16 185	15 490	74 588	64 817
Celkem	1 904 339	1 839 299	1 040 587	1 003 204	863 751	836 095	3 808 677	3 678 598

Zdroj: MMR.

Pozn.: Obecně závazné právní předpisy uváděné v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrované období.

II. Skutečnosti zjištěné při kontrole

1. Cíle JPD 2 a jejich vyhodnocování

Podstatou Priority 1 je vytvoření podmínek pro trvale udržitelný rozvoj města a zkvalitnění jeho prostředí, včetně revitalizace nevyužívaných areálů a ploch. Prostředky jsou alokovány ve třech opatřeních:

- Opatření 1.1 – *Dopravní systémy podporující přeměnu městského prostředí,*
- Opatření 1.2 – *Regenerace poškozených a nevhodně využívaných ploch,*
- Opatření 1.3 – *Veřejná infrastruktura zlepšující kvalitu života zejména na sídlištích.*

Realizace projektů v rámci Priority 2 má přispět k růstu konkurenceschopnosti prostřednictvím následujících tří opatření:

- Opatření 2.1 – *Zvýšení kvality partnerství veřejného a soukromého sektoru, vědy a výzkumu,*
- Opatření 2.2 – *Podpora malého a středního podnikání; příznivé podnikatelské prostředí⁵,*
- Opatření 2.3 – *Rozvoj strategických služeb na podporu informační společnosti v Praze.*

⁴ Certifikaci výdajů provádí Ministerstvo financí. Cílem je získat ujištění o řádném vynakládání výdajů na jednotlivé programy v souladu s předpisy ES a ČR.

⁵ Opatření 2.2 se člení na dvě podopatření, a to podopatření 2.2.1, které zahrnuje dvě grantová schémata, a podopatření 2.2.2, ve kterém byly realizovány individuální projekty. Kontrola byla zaměřena pouze na individuální projekty, tzn. v rámci Opatření 2.2 pouze na podopatření 2.2.2.

Kontrolou byly zjištěny nedostatky, například:

Priorita 2 sleduje mimo jiné specifický cíl *rozvíjet nové formy partnerství lepším využíváním rozsáhlého potenciálu vědy a výzkumu alokovaného na území města*. Jedním z typů podporovaných projektů z Opatření 2.1 může být také *vytváření sítí organizací vědy a výzkumu, podnikatelských firem a dalších subjektů (neziskový a veřejný sektor); společné projekty realizované v těchto sítích*. V rámci tohoto opatření byl také podpořen projekt **Centrum inovací a transferu technologií Praha** konečného příjemce České kosmické kanceláře o. p. s., Praha. Účelem projektu, na který bylo v letech 2005 až 2007 poskytnuto 11 462 tis. Kč z ERDF a 7 175 tis. Kč ze státního rozpočtu, bylo mimo jiné v provozní fázi realizovat společný výzkumný úkol *Širokopásmové bezdrátové komunikační systémy platformy IP, systémy satelitní lokalizace a další aplikace využívající platformy Galileo*. Po předložení první monitorovací zprávy o udržitelnosti projektu ze strany konečného příjemce CRR provedlo analýzu rizik, ve které upozornilo na obtížnost posouzení naplnění vymezených aktivit. CRR konstatovalo, že se vzhledem k charakteru projektu a provázanosti aktivit jedná o projekt, kde bylo složité posoudit, zda projekt naplňuje aktivity, ke kterým se příjemce zavázal. Kontrolou bylo zjištěno, že řízená dokumentace JPD 2, zejména Operační manuál, neobsahoval žádné kontrolní mechanismy, které by umožňovaly v rámci udržitelnosti projektu ověřit u konečného příjemce účel projektu v provozní fázi, tj. realizaci společného výzkumného úkolu. ŘO nevyužil zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), který je závazný jak pro poskytovatele, tak pro příjemce podpory a obsahuje kontrolní mechanismy pro ověřování plnění cílů výzkumu podporovaného z veřejných prostředků. Z popisu projektu **Centrum inovací a transferu technologií Praha**, jeho aktivit a z jeho technické specifikace vyplývá, že jde v provozní fázi o projekt výzkumné a vývojové povahy. S ohledem na výše uvedené skutečnosti lze využitím univerzální zákonné úpravy systémově snížit identifikované riziko.

Pro hodnocení úspěšnosti JPD 2 a jeho skutečného dopadu do podporované oblasti byly stanoveny výchozí a cílové hodnoty monitorovacích indikátorů. Monitorovací indikátory jsou kvantifikovány jak pro JPD 2 jako celek, tak samostatně pro jednotlivé priority a opatření. Tyto indikátory jsou naplňovány prostřednictvím nejnižší úrovně monitorování, a to pomocí monitorovacích ukazatelů projektů. ŘO zpracoval obsahové vymezení monitorovacích ukazatelů na úrovni projektů až po věcné realizaci převážné většiny schválených projektů⁶ v dubnu 2008. Konečný příjemce tak v době podání projektové žádosti, ve které zadával monitorovací ukazatele svého projektu, vycházel ze seznamu obecných monitorovacích ukazatelů bez jejich bližší specifikace. Podrobnější definice monitorovacích ukazatelů z důvodu zajištění jejich srovnatelnosti a jednotného výkladu tak nebyla naplněna převážnou dobu implementace JPD 2. ŘO tak nezabránil riziku, že pro schvalované projekty nebudou nastaveny relevantní monitorovací ukazatele ze strany konečných příjemců.

V rámci 1. a 2. výzvy nebylo předloženo takové množství projektových žádostí, které by pokryly plánovanou alokaci na tyto výzvy. Jednou z příčin byla nízká propagační činnost na úrovni JPD 2. Tato situace se zlepšila na základě přijatých opatření v oblasti propagace JPD 2 a již od 3. výzvy došlo ke zvýšení počtu předložených projektových žádostí.

2. Výběr a rozhodování o financování projektů

Předložené projektové žádosti RR, respektive HMP, vyhodnocovalo, a to z hlediska formálních náležitostí, přijatelnosti a následně dle výběrových kritérií metodou bodování. Výpočet hodnocení dle výběrových kritérií ŘO nastavil v informačním systému MONIT. Kontrolou bylo zjištěno, že byl v rámci hodnocení nastaven složitý a nepřehledný systém výpočtu celkového

⁶ Z výroční zprávy za rok 2007 vyplývá, že k 31. prosinci 2007 byla dokončena realizace u 61 individuálních projektů ze 108 schválených, což představuje podíl 56,5%. V Průběžné zprávě JPD 2 zpracované k 31. srpnu 2008 je uvedeno, že bylo zrealizováno 102 individuálních projektů ze 106 schválených, tzn. že dokončeno bylo 96,2% projektů.

počtu bodů projektu, který však z pohledu ŘO zabezpečoval důležitost skupin kritérií a zároveň v rámci skupiny odlišil význam jednotlivých kritérií. Tento systém byl aplikován nediskriminačně na všechny projekty. Na modelovém příkladu hodnocení projektu NKÚ zjistil, že nejvyšší podíl bodů, a to 79 %, bylo možné získat za specifická kritéria. Finanční hodnocení žadatele a projektu představovalo podíl 11 % a přibližně na stejné úrovni bylo hodnocení obecných kritérií a horizontálních kritérií, které bylo zastoupeno 10 %. Operační manuál mimo jiné uváděl, že finanční a ekonomická stránka projektu je důležitým aspektem kvality celého projektového záměru. Smyslem finančního hodnocení žadatele bylo posoudit finanční zdraví žadatele, tedy schopnost žadatele dostát svým závazkům a z finančního hlediska udržet realizaci projektu. Kvůli nízkému podílu finančního hodnocení žadatele (2,82 %) a ekonomického hodnocení projektu (8,46 %) existuje riziko výběru projektů, kde by konečný příjemce nemohl dostát svým závazkům a udržet realizaci projektu z finančního hlediska. Doba udržitelnosti je stanovena pro všechny projekty v délce pěti let od vydání rozhodnutí o poskytnutí podpory.

Kontrola NKÚ prověřila mj. hodnocení projektů, kde byly zjištěny nedostatky ve formálních náležitostech kontrolovaných projektů. Nedostatky byly také zjištěny v podkladech, které pro HMP vytvářeli externí experti. Např. posudek externího experta na studii proveditelnosti minimálně v jednom případě vedl k chybě v hodnocení projektu, a tudíž i k pochybnostem o správnosti doporučení projektu k financování v rámci JPD 2.

Podle § 11 odst. 1 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), jsou orgány veřejné správy povinny zajišťovat předběžnou veřejnosprávní kontrolu, která předchází rozhodnutí o schválení použití veřejných prostředků. Tento zákon neobsahuje žádné zmocnění k delegaci výkonu těchto pravomocí na osoby, jež nejsou zaměstnanci tohoto orgánu. MMR jako ŘO odpovídá za výkon této kontroly v rámci JPD 2. Ve skutečnosti předběžnou veřejnosprávní kontrolu provádí v rámci implementační struktury JPD 2 oba ZS, tj. HMP a CRR. Zákon o finanční kontrole však nepředpokládá vícestupňový proces řízení a kontrol, který je v rámci JPD 2 uplatňován, a neobsahuje specifickou úpravu delegace pravomocí v oblasti kontrol těchto prostředků. Kontrola NKÚ opětovně⁷ poukázala na potřebu novelizace uvedeného zákona tak, aby lépe odpovídal požadavkům evropských právních předpisů i běžné praxi.

Nedílnou součástí všech rozhodnutí o účasti státního rozpočtu a strukturálních fondů Evropské unie na financování akce (projektu) (dále jen „Rozhodnutí“) jsou Podmínky Rozhodnutí. V části I. Podmínek Rozhodnutí je uvedeno, že příjemce dotace se zavazuje plně a prokazatelně splnit účel, na který mu byla dotace poskytnuta, přičemž účel je rámcově identifikován mimo jiné registračním číslem žádosti.

Rámcová identifikace účelu dotace, tj. realizace projektu, registračním číslem žádosti nevyjadřuje, že je konečný příjemce zavázán ke splnění všech údajů, zejména údajů týkajících se naplnění cíle projektu pomocí kvantifikovaných ukazatelů uvedených v projektové žádosti. Kvantifikovanými ukazateli jsou zde míněny monitorovací ukazatele, které jsou v zobecněné formě uvedeny již v Rozhodnutí, přičemž zobecněná forma je používána z důvodu aplikovatelnosti na srovnatelné projekty. V projektové žádosti a následně i v technické specifikaci projektu jsou tyto ukazatele upřesněny konkrétně pro daný projekt. Například u projektu **Lanová dráha Petřín – sanace zárubních zdí** je v projektové žádosti uvedeno, že v rámci obecného ukazatele:

- 16_1.1 *délka ochranných prvků k eliminaci vlivů na životní prostředí* bude provedena výsadba zeleně (40 ks), a to v délce 180 m na každé straně zárubní zdi,
- 23_1.1 *počet ochranných prvků ke zvýšení bezpečnosti dopravy* bude provedena sanace 1 ks zárubní zdi a 2 ks mostků.

⁷ Viz kontrolní závěr z kontrolní akce 08/22 – *Peněžní prostředky určené na čištění odpadních vod* (zveřejněn v části 2/2009 *Věstníku NKÚ*).

V Rozhodnutí a Podmínkách Rozhodnutí je u výše uvedených ukazatelů nastavena hodnota 360m, respektive 3 kusy, bez bližší specifikace.

Formulace uvedená v Podmínkách Rozhodnutí, která rámcově vymezuje účel odkazem na registrační číslo žádosti, není bez bližšího vysvětlení ze strany ŘO srozumitelná pro nezúčastněnou stranu, tedy i pro NKÚ. Z pohledu právní jistoty týkající se závaznosti dokumentů při poskytnutí prostředků v rámci JPD 2 jak pro konečné příjemce podpory, tak i pro případné orgány kontroly, je žádoucí formulovat příslušné texty jednoznačně.

3. Zadávání zakázek na realizaci projektů

Kontrolou bylo prověřeno, zda koneční příjemci při výběru dodavatelů postupovali v souladu se stanovenými podmínkami JPD 2 a v souladu s právními předpisy. Postup zadávání zakázek v rámci delegovaných činností prověřuje CRR. V některých případech NKÚ zjistil u konečných příjemců porušení zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, například:

Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost, který realizoval projekt **Lanová dráha Petřín – sanace zárubních zdí**,

- nevyloučil jednu nabídku ze zadávacího řízení, přestože návrh smlouvy nebyl zcela v souladu se zadávací dokumentací;
- neuveřejnil informaci o uzavření smlouvy na centrální adrese ve stanovené lhůtě;
- neuvedl ve zprávě zadavatele povinné informace o odmítnutých zájemcích.

HMP při výběru dodavatele na základě ekonomické výhodnosti nabídky pro projekt **Nábřeží Na Františku – opěrná zeď včetně náplavky** stanovilo dvě kritéria: celkovou nabídnutou cenu a zkrácení doby plnění veřejné zakázky z maximální délky 137 dní. Na základě hodnocení byl vybrán dodavatel, který nabídl nejnižší cenu a zároveň nabídl zkrácení doby plnění na 122 dní. Avšak ve smlouvě o dílo, která byla s vybraným dodavatelem uzavřena, a v její příloze jsou uvedeny různé doby plnění zakázky, které jsou odlišné od předložené nabídky. Pokud by v nabídce vítězné společnosti byla uvedena doba plnění 137 dní, stejně jako byla uvedena v uzavřené smlouvě o dílo, neodržela by tato společnost žádné body za toto kritérium a ve výsledku by se umístila až na druhém místě. Skutečná doba plnění na základě dodatečného prodloužení byla 188 dní.

Při kontrole výběru dodavatele pro projekt **Centrum inovací a transferu technologií Praha**, jehož realizátorem byla Česká kosmická kancelář o. p. s., Praha, zjistil NKÚ z veřejně dostupných informací v obchodním rejstříku, že jednoho člena hodnotící komise spojoval se společníky vybraného dodavatele pracovní či jiný obdobný vztah. V čestném prohlášení o nepodjatosti k uchazečům tento člen hodnotící komise uvedl nepravdivé informace.

Dále bylo zjištěno nedodržení podmínek, které pro JPD 2 stanovil ŘO. U projektu **Inovační centrum a podnikatelský inkubátor**, jehož realizátorem bylo Technologické inovační centrum ČKD Praha, NKÚ zjistil pochybení při hodnocení nabídek podle předem stanovených hodnotících kritérií. Toto hodnocení vykazovalo znaky porušení zásady rovného zacházení s uchazeči, neboť nabídky dvou uchazečů dostaly rozdílné počty bodů, přestože byla konstatována shodná úroveň splnění požadavků. CRR tento postup neposoudilo jako chybný.

4. Realizace a financování projektů

NKÚ u konečných příjemců prověřil realizaci projektů z časového, finančního a věcného hlediska. Podstatné nedostatky byly zjištěny v oblasti týkající se způsobilosti výdajů, a to v rámci projektů **Lanová dráha Petřín – sanace zárubních zdí**, **Rekonstrukce Fürstenberské zahrady** a **Internetové centrum Prosek**. Při předběžné veřejnosprávní kontrole před provedením platby nebyly tyto nedostatky identifikovány.

Zákon o finanční kontrole a jeho prováděcí vyhláška požadují, aby byla prováděna tzv. předběžná kontrola při řízení veřejných výdajů po vzniku závazku. Tato kontrola je prováděna v období mezi vznikem závazku k uskutečnění výdaje a uskutečněním příslušné platby. Při této kontrole je prověřována především správnost určení věřitele, výše a splatnost vzniklého závazku. Součástí této kontroly je v souladu s čl. 4 nařízení Rady (ES) č. 438/2001⁸ prověřování způsobilosti výdajů v žádostech o platbu předložených konečnými příjemci, které v rámci implementační struktury pro ŘO zabezpečovalo CRR.

Při kontrole bylo zjištěno, že ve třech případech CRR po provedení kontroly způsobilosti výdajů poskytlo ŘO chybné ujištění, na základě kterého byly neoprávněně proplaceny nezpůsobilé výdaje v celkové výši 741 937 Kč, z toho z prostředků ERDF částka 450 387 Kč a z prostředků státního rozpočtu částka 291 550 Kč. Například:

- U projektu **Lanová dráha Petřín – sanace zárubních zdí** konečný příjemce Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost, zařadil do způsobilých výdajů i výdaje za výsadbu 38 kusů stromů, které nebyly vysázeny v místech dotčených realizací projektu, a neoprávněně získal podporu ve výši 393 300 Kč z ERDF a ve výši 266 657 Kč ze státního rozpočtu. Zhotovitel fakturoval v rámci stavebních objektů Dolní zdi u stanice Újezd, Horní opěrné a zárubní zdi od Nebozízku po horní most a Horní zárubní zdi nad horním mostem po stanici Petřín výsadbu 40 kusů stromů v ceně 20 700 Kč bez DPH za kus. Kontrolou na místě bylo zjištěno, že v místech dotčených stavbou byly v rámci realizace projektu vysazeny pouze dva ze 40 fakturovaných stromů. V dokumentaci skutečného provedení bylo uvedeno, že 40 kusů stromů je vysázeno po celé ploše parku, tedy i mimo území dotčené realizací projektu. Umístění těchto stromů však nebylo v dokumentaci skutečného provedení zakresleno, pouze byly přeškrtnuty stromy původně uvedené v realizační projektové dokumentaci. Konečný příjemce neprokázal, že bylo provedeno ozelenění a výsadba stromů ve fakturovaném rozsahu.
- U projektu **Rekonstrukce Fürstenberské zahrady** konečný příjemce HMP do žádosti o platbu zahrnul mezi způsobilé také výdaje za nedodanou kopii plastiky a šesti piniových šišek z pískovce na místní kašnu a neoprávněně získal podporu ve výši 54 590 Kč z ERDF a ve výši 24 893 Kč ze státního rozpočtu.

Dále byly kontrolou zjištěny nedostatky formálního charakteru, například:

- HMP v rámci projektu **Rekonstrukce Fürstenberské zahrady** nenahlásilo CRR změny v rozpočtu.
- Městská část Praha 9 u projektu **Výstavba informačního, poradenského a školicího střediska pro Centrum dalšího rozvoje regionu Praha – Severovýchod** nenahlásila CRR změnu bankovního účtu, ze kterého byly hrazeny platby dodavatelům.

Koneční příjemci jsou dle Podmínek Rozhodnutí povinni v účetnictví analyticky oddělit skutečnosti související s projektem v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, a příslušnými prováděcími vyhláškami. Kontrolou byly zjištěny některé nedostatky v této oblasti, které však byly do doby ukončení kontroly odstraněny; například:

- Ve dvou případech koneční příjemci evidovali technické zhodnocení, respektive dokončené dílo, na účtech pořízení majetku více než rok po jeho uvedení do užívání, respektive nabytí právní moci kolaudačního rozhodnutí.
- HMP nevedlo v účetnictví odděleně příjmy z projektu **Nábřeží Na Františku – opěrná zeď včetně náplavky** po dobu cca tří let, kdy byl objekt pronajímán.

Koneční příjemci jsou povinni zachovat výsledky projektu financovaného z JPD 2 minimálně po dobu pěti let od vydání rozhodnutí o poskytnutí podpory. V průběhu kontroly u všech projektů

⁸ Nařízení Rady (ES) č. 438/2001, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1260/1999, pokud jde o řídicí a kontrolní systémy pro pomoc poskytovanou ze strukturálních fondů.

stále trvala doba udržitelnosti. S udržitelností projektu úzce souvisí i problematika pronájmu. HMP pronajalo soukromé společnosti majetek opravený v rámci projektu financovaného z JPD 2 – nábreží Na Františku, aniž byl předem zpracován odhad o výši možných výnosů projektu či jiným způsobem ověřena možná výše tržního pronájmu.

Koneční příjemci jsou dle Podmínek Rozhodnutí po dokončení realizace projektu povinni pravidelně jednou ročně informovat o zachování výsledků projektu v monitorovací zprávě o udržitelnosti. HMP v monitorovací zprávě za rok 2008 neuvedlo informace o příjmech z projektu **Nábřeží Na Františku – opěrná zeď včetně náplavky**. Příslušné údaje HMP doplnilo na základě kontroly, kterou provedlo CRR v průběhu kontroly NKÚ.

III. Shrnutí a vyhodnocení

Předmětem kontroly byly peněžní prostředky ERDF a státního rozpočtu v objemu 560 339 tis. Kč určené na realizaci individuálních projektů JPD 2 v rámci Priority 1 a Priority 2. Kontrolou byla prověřena u MMR, CRR a HMP organizace činností při implementaci JPD 2, rozhodovací činnost při hodnocení a výběru projektů, dodržení pravidel financování při realizaci projektů, systém monitorování finanční a věcné realizace priorit, opatření a projektů, zajištění kontrolní činnosti, vymáhání neoprávněně získaných částek a sankcí při nesplnění podmínek projektu, informační a propagační opatření na úrovni JPD 2. U konečných příjemců bylo předmětem kontroly dodržování právních předpisů a povinností stanovených v rámci JPD 2 pro čerpání a použití podpory při realizaci vybraných individuálních projektů.

V rámci udržitelnosti projektů, které ve své provozní fázi mají výzkumnou a vývojovou povahu, jako např. projekt **Centrum inovací a transferu technologií Praha**, nejsou nastaveny kontrolní mechanismy umožňující ověřit realizaci aktivit vymezených projektem, tj. v konkrétním případě realizaci společného výzkumného úkolu. Zákon o podpoře výzkumu a vývoje obsahuje kontrolní mechanismy pro ověřování plnění cílů výzkumu podporovaného z veřejných prostředků. Využitím této univerzální úpravy lze systémově snížit riziko obtížného posouzení naplnění stanovených cílů v této fázi, které CRR identifikovalo v provedené analýze rizik.

Monitorovací ukazatele na úrovni projektů nebyly podrobněji definovány převážnou dobu implementace JPD 2. Pozdním zpracováním jejich obsahového vymezení MMR jakožto řídicí orgán nezabránilo riziku, že pro schvalované projekty nebudou nastaveny relevantní monitorovací ukazatele ze strany konečných příjemců.

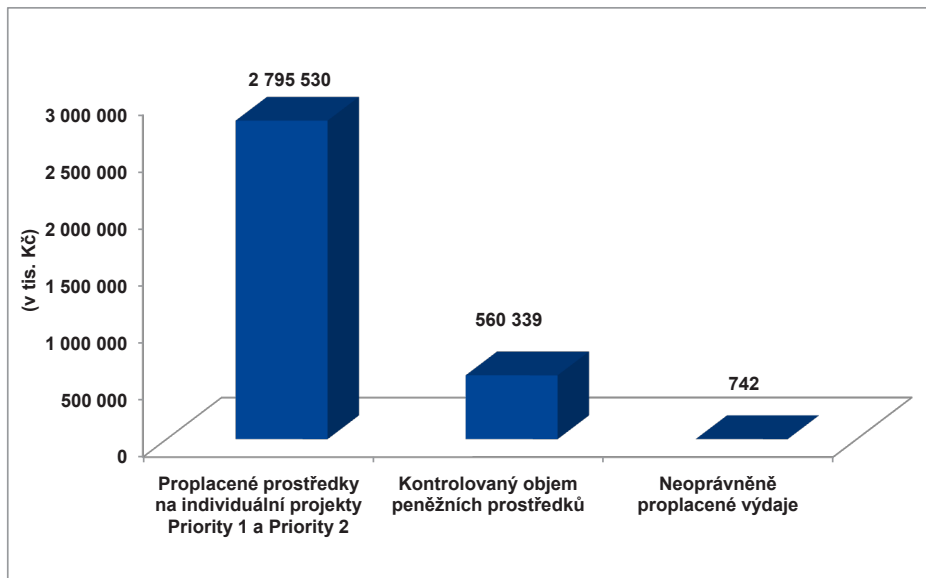
V rámci implementační struktury JPD 2 delegovalo MMR výkon předběžné veřejnosprávní kontroly, která předchází rozhodnutím o schválení použití veřejných prostředků, na HMP a CRR. Zákon o finanční kontrole však nepředpokládá víceúrovňový proces řízení a kontrol, který je v rámci JPD 2 uplatňován, a neobsahuje specifickou úpravu delegace pravomocí v oblasti kontrol těchto prostředků. Na potřebu novelizace uvedeného zákona tak, aby lépe odpovídal požadavkům evropských právních předpisů i běžné praxi, NKÚ poukázal již v rámci kontrolní akce 08/22 – *Peněžní prostředky určené na čištění odpadních vod* (kontrolní závěr byl uveřejněn v částce 2/2009 *Věstníku NKÚ*).

Pro realizaci projektu **Nábřeží Na Františku – opěrná zeď včetně náplavky** HMP neuzavřelo s vybraným dodavatelem smlouvu o dílo v souladu s vybranou nabídkou, jak stanoví § 66 odst. 2 zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách. Smlouva se od nabídky lišila v době plnění zakázky, která byla jedním z hodnotících kritérií.

Ve třech případech byly podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), neoprávněně vyplaceny výdaje v celkové výši 741 937 Kč, z toho z prostředků ERDF částka 450 387 Kč a z prostředků státního rozpočtu

částka 291 550 Kč. V těchto případech CRR provedlo nedostatečnou kontrolu způsobilosti výdajů. Výše uvedená zjištění NKÚ oznámil místně příslušným finančním úřadům.

Vztah mezi objemem prostředků proplacených na individuální projekty Priority 1 a Priority 2, kontrolovaným objemem peněžních prostředků a neoprávněně proplacenými výdaji znázorňuje níže uvedený graf.

09/12

Podpora rybníkářství v České republice podle operačních programů v letech 2004–2008

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2009 pod číslem 09/12. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Jan Vedral.

Cílem kontroly bylo:

- ověřit, zda peněžní prostředky určené na podporu rybníkářství v rámci operačních programů na léta 2004–2008 byly poskytnuty a použity v souladu s právními předpisy a stanovenými podmínkami;
- ověřit, zda byly vytvořeny předpoklady pro realizaci jednotlivých opatření operačního programu *Rybníkářství* a čerpání peněžních prostředků *Evropského rybníkářského fondu* určených pro Českou republiku na léta 2007–2013.

Kontrolováno bylo období let 2004 až 2008, v případě věcných souvislostí i období předcházející a následující.

Kontrola byla prováděna od dubna 2009 do listopadu 2009.

Kontrolované osoby:

- Ministerstvo zemědělství (dále jen „MZe“);
- Státní zemědělský intervenční fond (dále jen „SZIF“) včetně regionálních odborů se sídlem v Praze, Českých Budějovicích a Brně;
- 11 vybraných příjemců finančních prostředků (dále také „žadatelé“ nebo „příjemci“):

DELIMAX, a.s., Hodonín, Bratislavská 1647/3;

DIANA – MRÁZEK – EKO spol. s r.o., Kolín II, Náměstí republiky čp. 31;

FISH MARKET a. s., Třeboň, Rybníkářská 801;

Jan Houška, Stráž nad Nežárkou, Jindřichova 207;

LÍŠNO a.s., Konopiště 24, Benešov u Prahy;

Rybníkářství Hluboká a.s., Hluboká nad Vltavou, Tyršova 681;

Rybníkářství Hodonín, s.r.o., Hodonín, Písečná 741;

Rybníkářství Třeboň Hld. a.s., Třeboň, Rybníkářská 801;

Rybníkářství Pohořelice a.s., Pohořelice, Vídeňská 717;

S.M.K., a.s., Blansko, Skalní mlýn 96;

Rybníkářství Třeboň a.s., Třeboň, Rybníkářská 801.

U Rybníkářství Hluboká a.s., nebyla kontrola provedena, neboť k 1. červenci 2009 byla tato společnost zrušena bez likvidace a jmění zaniklé společnosti i její pohledávky a závazky přešly na společnost Rybníkářství Třeboň Hld. a.s.

Námítky proti kontrolnímu protokolu podané Mze, SZIF a příjemcem Janem Houškou byly vypořádány vedoucími skupin kontrolujících rozhodnutím o námítkách.

Odvolání proti rozhodnutí o námítkách podaná MZe, SZIF a Janem Houškou byla vypořádána usneseními Kolegia NKÚ.

Kolegium NKÚ na svém VII. zasedání, konaném dne 22. března 2010,

schválilo usnesením č. 6/VII/2010

kontrolní závěr v tomto znění:

I. Úvod

Podpora českého rybnářství spolufinancovaná z prostředků EU byla v programovém období 2004–2006 prováděna v rámci operačního programu *Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství* (dále jen „OP RVMZ“), v programovém období let 2007–2013 je prováděna v rámci operačního programu *Rybnářství* (dále jen „OP Rybnářství“).

OP RVMZ

OP RVMZ umožňoval čerpání prostředků z *Evropského zemědělského podpůrného a garančního fondu a Finančního nástroje na podporu rybolovu*.

OP RVMZ se skládal ze tří priorit, které byly dále rozpracovány do sedmi opatření a čtrnácti podopatření. V prioritě 2 bylo obsaženo i opatření 2.3 OP *Rybnářství*, jehož cílem bylo zvýšení produktivity práce, konkurenceschopnosti a kvality produktů. Opatření bylo rozděleno do těchto podopatření:

– 2.3.1. *Zpracování ryb a marketing výrobků z ryb*

Cílem byla výstavba nových zpracovatelských zařízení nebo rekonstrukce stávajících tak, aby jejich provoz splňoval výrobní, hygienické a sanitární podmínky podle standardů EU, a modernizace nebo pořízení nového technologického vybavení na zpracování ryb.

– 2.3.2. *Chov vodních živočichů – akvakultura*

Hlavním cílem tohoto podopatření bylo podporovat zvýšení produkční kapacity akvakultury (výstavba nových jednotek nebo rozšíření stávajících jednotek) a modernizace již existujících jednotek akvakultury bez zvýšení výrobní kapacity.

– 2.3.3. *Činnosti prováděné odborníky v rybnářství a propagační opatření*

Toto podopatření se dále členilo na tři investiční záměry:

- a) založení producentůvých organizací,
- b) snížení patologických rizik při chovu ryb,
- c) podpora hledání nových odbytišť.

OP Rybnářství

Tento program byl vypracován a schválen pro programové období 2007–2013 a je financován z prostředků *Evropského rybnářského fondu* (dále jen „EFF“) a ze státního rozpočtu.

V OP *Rybnářství* byly vymezeny následující prioritní osy:

– **Prioritní osa 2 – Akvakultura, zpracování produktů rybolovu a akvakultury a jejich uvádění na trh** – cílem je zvýšení přidané hodnoty, snížení výrobních nákladů, ochrana a zlepšování kvality životního prostředí souvisejícího s akvakulturou, prosazování rovnosti žen a mužů při rozvoji odvětví rybnářství. Prioritní osa je rozdělena na následující opatření:

- opatření 2.1 – *Opatření pro produktivní investice do akvakultury,*
- opatření 2.2 – *Opatření na ochranu vodního prostředí,*
- opatření 2.3 – *Opatření v oblasti zdraví zvířat,*
- opatření 2.4 – *Investice do zpracování a uvádění na trh.*

- **Prioritní osa 3 – Opatření ve společném zájmu** – má přispívat na podporu modernizace výroby za použití inovativních výrobních metod a technologií, zvýšení spotřeby ryb v České republice, zejména sladkovodních, ochranu a rozvoj vodních živočichů, zlepšování vodního prostředí, zdokonalení odbornosti pracovníků v rybářství, zhodnocení získaných vědeckých poznatků. Prioritní osa je rozdělena na následující opatření:
 - opatření 3.1 – *Společné činnosti*,
 - opatření 3.2 – *Opatření na ochranu a rozvoj vodních živočichů a rostlin*,
 - opatření 3.3 – *Podpora a rozvoj nových trhů a propagační kampaně*,
 - opatření 3.4 – *Pilotní projekty*.
- **Prioritní osa 5 – Technická pomoc** – slouží k informování a propagaci OP *Rybářství* a EFF a ke zlepšování administrativního rámce OP *Rybářství*.

V rámci kontrolní akce byly na MZe kontrolovány činnosti prováděné v souvislosti se zajištěním a výkonem funkce řídicího orgánu (dále též „ŘO“) programů. MZe odpovídá za správnost řízení a za realizaci pomoci u obou programů, má souhrnnou odpovědnost za provádění finanční kontroly a dodržování pravidel vnitřního kontrolního systému. MZe k tomu vydává u obou operačních programů pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování finanční pomoci (dále jen „Pravidla“). Pravidly se řídí jak SZIF, tak jednotliví žadatelé o finanční podporu.

SZIF se jakožto zprostředkující subjekt podílí na realizaci OP RVMZ a OP *Rybářství* na základě delegačních dohod uzavřených s MZe. Kontrola NKÚ se proto zaměřila na činnosti spojené s výkonem funkce zprostředkujícího subjektu a platební jednotky (u OP RVMZ) a finančního útvaru (u OP *Rybářství*). Činnosti týkající se implementace programů provádí SZIF jak na úrovni centrálního pracoviště, tak na úrovni regionálních pracovišť. Kontrolní akce se zaměřila na opatření 2.3 OP RVMZ a prioritní osy 2 a 3 OP *Rybářství*.

Pozn.: Právní předpisy uvedené v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

II. Skutečnosti zjištěné při kontrole implementačních orgánů

1. Kvantifikace cílů a nastavení monitorovacích indikátorů

Pro hodnocení úspěšnosti programu a jeho skutečného dopadu na podporovanou oblast v průběhu realizace podpory i po jejím skončení musí být zaveden systém odpovídajících monitorovacích indikátorů. V rámci kontrolní akce byl prověřen systém monitorovacích indikátorů vytvořených řídicím orgánem pro OP RVMZ i OP *Rybářství* a jejich sledování a vykazování u OP RVMZ.

1.1 Nastavení monitorovacích indikátorů pro sledování účinnosti programu

U OP RVMZ byly v systému monitorovacích indikátorů zjištěny závažné nedostatky spočívající zejména v absenci výchozích a cílových hodnot většiny indikátorů definovaných na úrovni programu. Bez nastavení výchozích a cílových hodnot přitom není možné průběžně ani zpětně hodnotit efektivnost vložených prostředků. Zároveň cíle, na které se tyto indikátory vážou, postrádají konkrétnost a měřitelnost a není možné hodnotit, zda jsou dosažitelné a odpovídající.

Mze tak v konečném důsledku nepřipravilo monitorovací indikátory pro opatření 2.3 OP RVMZ v takové podobě, aby cíle, které měly být realizací tohoto opatření dosaženy, byly konkrétní, měřitelné, dosažitelné, odpovídající a časově vymezené. Zároveň pomoci

takto nastavených monitorovacích indikátorů nebylo možné odpovídajícím způsobem průběžně a následně sledovat a hodnotit kvalitu prováděné pomoci. Tím došlo k porušení příslušných ustanovení právních předpisů EU¹.

Systém monitorovacích indikátorů pro OP *Rybářství* byl v tomto ohledu nastaven v kvalitnější podobě. Skutečné fungování však nebylo možné náležitě ověřit, neboť OP *Rybářství* byl teprve v počáteční fázi své realizace. Při kontrole nastavení monitorovacích indikátorů na projektové úrovni NKÚ zjistil, že dle vydaných rozhodnutí o dotaci mají být příjemci v budoucnu sankcionováni odvodem za porušení rozpočtové kázně ve výši celkové částky dotace, pokud by jen částečně nedosáhli plánované hodnoty některého z monitorovacích indikátorů. NKÚ považuje takové nastavení sankcí za příliš přísné.

1.2 Fungování systému monitorovacích indikátorů u OP RVMZ

Jednotliví žadatelé o podporu si ze seznamu připravených monitorovacích indikátorů volili ty, které pro svůj projekt považovali za relevantní. Při podání žádosti stanovili u těchto indikátorů výchozí hodnoty a konečné hodnoty, kterých by mělo být pomocí realizace projektu dosaženo. Bylo ověřeno, že pro realizaci některých typů projektů byly připraveny nevhodné indikátory, jejichž použití k prokázání splnění cílů projektu nebylo reálné. Zároveň bylo u některých indikátorů nemožné oddělit dopad realizace projektu od celkové výkonnosti předmětných podniků a při realizaci více projektů jednoho žadatele docházelo k duplicitě vykazovaných hodnot. Tyto nedostatky byly umocněny skutečností, že **SZIF a Mze od žadatelů v průběhu programového období pouze sbíraly hodnoty vykazovaných indikátorů a neověřovaly jejich správnost. Ověřování správnosti monitorovacích indikátorů nebylo z Mze na SZIF ani delegováno.**

Protože nebyla ověřována správnost vykazovaných dat a odstraňovány jejich případné duplicity a data byla do monitorovacího systému pouze přenášena, nebylo zabezpečeno, aby údaje o provádění pomoci vedené v tomto systému byly spolehlivé. Při realizaci opatření 2.3 OP RVMZ tak postupovalo MZe v rozporu s požadavkem právního předpisu EU².

2. Zhodnocení úspěšnosti opatření 2.3 OP RVMZ a absorpční kapacita sektoru

Opatření 2.3 OP RVMZ se potýkalo s problémem nedostatečného zájmu žadatelů o nabízenou podporu. V důsledku této skutečnosti byla přijímána opatření k jeho posílení, která spočívala zejména v rozšiřování okruhu přijatelných výdajů. Přes provedené úpravy však k zabezpečení vyšší míry čerpání prostředků tohoto opatření bylo nutné v roce 2006 provést přesun části původní alokace ve prospěch jiných opatření OP RVMZ.

Tabulka č. 1 – Finanční alokace opatření 2.3 OP RVMZ

(v €)

Rok	Původní alokace (duben 2004)	Upravená alokace (prosinec 2006)
2004	2 316 117	2 316 117
2005	3 317 420	3 317 420
2006	4 303 689	0
Celkem	9 937 226	5 633 537

Zdroj: programový dodatek OP RVMZ a příloha rozhodnutí Komise č. K(2006) 7276.

¹ Článek 36 nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech.

² Článek 34 odst. 1 písm. a) nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech.

Hlavní důvod nemožnosti vyčerpat původní alokaci spatřovalo MZe v nedostatečné absorpční kapacitě sektoru rybnářství. Bylo podáváno tolik projektů, kolik byli příjemci schopni financovat, ale toto množství nebylo dostatečné pro vyčerpání alokace. Nutnost provádět následná opatření k vyčerpání celkové alokace a provedený převod prostředků svědčí o nedostatečnosti výchozích analýz stavu prostředí a absorpční kapacity sektoru. V rámci opatření 2.3 OP RVMZ byly k 31. prosinci 2007 certifikovány výdaje ve výši 5,27 mil. € (tj. ve výši více než 93 % disponibilních prostředků). Nově stanovenou alokaci se tedy v zásadě podařilo vyčerpat.

Jelikož nebyly stanoveny výchozí a cílové hodnoty většiny monitorovacích indikátorů u opatření 2.3 OP RVMZ, je jediné hodnocení úspěšnosti tohoto opatření možné provést porovnáním plánovaných cílových hodnot se skutečně dosaženými stavy produkce ryb, jejich zpracování či spotřeby na obyvatele. Při provedeném srovnání **nelze dosažené výsledky hodnotit jako jednoznačně úspěšné**. Přestože se produkce ryb stabilizovala, spotřeba ryb na obyvatele během hodnoceného období dále klesla a snížila se i zaměstnanost v sektoru rybnářství, stejně jako zaměstnanost na venkově celkem. Nepodařilo se dosáhnout ani cílového objemu zpracovaných ryb³.

Vzhledem k tomu, že hlavní příčina nízkého zájmu žadatelů o podporu u opatření 2.3 OP RVMZ byla spatřována v nedostatečné absorpční kapacitě sektoru, a vzhledem ke skutečnosti, že v OP *Rybnářství* je pro žadatele na období 2007–2013 připravena podpora z veřejných zdrojů ve výši 36,14 mil. €, **existuje riziko, že se i OP *Rybnářství* bude potýkat s nedostatkem projektů vhodných pro vyčerpání alokace a naplnění cílů programu. K červnu 2009 nebyly z tohoto OP vyplaceny žádné finanční prostředky.**

3. Schvalovací procedury

Kontrolováno bylo nastavení procesů souvisejících se schvalováním projektů OP RVMZ i OP *Rybnářství*, zejména systém výběru projektů prostřednictvím bodovacích kritérií, a vydávání rozhodnutí o poskytnutí finanční podpory.

3.1 Bodování projektů

O výběru a následné realizaci projektů rozhodovalo MZe na základě procesu bodování žádostí podle schválených bodovacích kritérií. Tato bodovací kritéria by proto měla v co nejvyšší míře zohledňovat kvalitu projektů a upřednostňovat projekty, které nejvíce naplňují cíle programu. Zároveň by do nich měla být promítnuta zásada řádného finančního řízení⁴ požadující, aby veškeré veřejné výdaje uskutečněné poskytovatelem podpory byly v souladu se zásadami hospodárnosti, účinnosti a efektivity.

Bodovací kritéria nastavená MZe aplikovaná u OP RVMZ i OP *Rybnářství* neobsahovala kritéria hodnocení efektivnosti a hospodárnosti jednotlivých projektů a neumožňovala porovnání jednotlivých předložených projektů mezi sebou z hlediska kvality. Mezi bodovacími kritérii namísto toho byla i taková, která postrádala vypovídací schopnost o projektu nebo žadateli (např. předložení žádosti a projektu v elektronické podobě).

V případech podopatření 2.3.3 v rámci OP RVMZ a v opatření 3.3b OP *Rybnářství* nebyla bodovací kritéria stanovena vůbec. Ve velké míře tak bylo používáno pravidlo, které stanoví, že „při shodném počtu bodů rozhoduje datum a čas registrace žádosti o dotaci“. Tento mechanismus by přitom měl být použit pouze výjimečně, pokud není možné provést výběr na základě

³ Data ze závěrečné zprávy o OP RVMZ v České republice – fond FIGG.

⁴ Článek 27 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společností.

hodnocení kvality projektů. Nastaveným systémem hodnocení projektů tak **MZe nezajistilo systém výběru projektů, který by byl v souladu se zásadou řádného finančního řízení.**⁵

Dále bylo kontrolou zjištěno, že **SZIF na základě požadavku MZe v roce 2009 v rámci 3. kola příjmu žádostí u OP Rybářství, konkrétně u opatření 2.1 investičního záměru a), c), d) a e), vůbec neprovedl bodování projektů, což je v rozporu s právními předpisy EU**⁶. **V důsledku této skutečnosti existuje riziko, že výdaje v celkové výši až 89 763 516 Kč vynaložené na realizaci těchto projektů nebudou způsobilé pro příspěvek z EFF.**

3.2 Rozhodnutí o poskytnutí finanční pomoci, podmínky poskytnutí finanční pomoci

MZe při poskytování finančních prostředků v rámci OP RVMZ postupovalo v rozporu se zákonem o rozpočtových pravidlech.⁷ Vydaná rozhodnutí o poskytnutí finančních prostředků totiž neobsahovala veškeré povinné náležitosti. V rozhodnutích chyběly podmínky poskytnutí dotace, které byly vypracovány až dodatečně, a to nikoliv poskytovatelem podpory, ale zprostředkujícím subjektem. Navíc zpracovávání těchto podmínek nebylo na SZIF řádně delegováno.

U rozhodnutí vydávaných v rámci OP *Rybářství* se již tento nedostatek nevyskytuje. Tato rozhodnutí však obsahují výčet povinností, za jejichž porušení bude vyměřen odvod za porušení rozpočtové kázně ve výši celkové částky dotace, což je v rozporu s rozpočtovými pravidly⁸, podle kterých může poskytovatel za nesplnění podmínek stanovit odvod za porušení rozpočtové kázně pouze nižší, než kolik činí celková částka dotace.

Další sankce jsou navíc obsaženy i v Pravidlech pro OP *Rybářství*. Pravidla umožňují uložit sankci ve výši 5–100 % za porušení některých jejich ustanovení. Při aplikaci tohoto sankčního systému hrozí, že příjemci bude za totéž pochybení udělena sankce dvakrát. Nejprve mu budou v souladu s Pravidly kráceny způsobilé výdaje procentní srážkou a následně mu může být za stejný nedostatek vyměřen odvod v důsledku porušení rozpočtové kázně vyplývající z porušení rozhodnutí o poskytnutí dotace. **Sankční systém obsažený v Pravidlech pro OP *Rybářství* je tak v rozporu s právními předpisy EU**⁹.

4. Kontrolní mechanismy

4.1 Předběžné kontroly

Národní právní předpisy¹⁰ i právní předpisy EU¹¹ požadují, aby řídicí orgán zajišťoval výkon předběžných kontrol ve vztahu k projektům financovaným z operačního programu. Tyto kontroly se soustřeďují jednak do období před vydáním rozhodnutí o dotaci (resp. před schválením projektu) a jednak do období před proplacením platby příjemci dotace.

Kontrolou NKÚ bylo zjištěno, že výkon předběžných veřejnosprávních kontrol dle zákona o finanční kontrole nebyl ze strany MZe zajištěn. MZe delegovalo na SZIF pouze kontroly

⁵ Článek 34 odst. 1 písm. f) nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech (pro OP RVMZ); článek 27 nařízení Rady (ES) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství; článek 59 nařízení Rady (ES) č. 1198/2006 o Evropském rybářském fondu (pro OP *Rybářství*).

⁶ Článek 55 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 1198/2006 o Evropském rybářském fondu.

⁷ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

⁸ § 14 odst. 6 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

⁹ Článek 80 nařízení Rady (ES) č. 1198/2006 o Evropském rybářském fondu.

¹⁰ Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole).

¹¹ Článek 4 nařízení Komise (ES) č. 438/2001, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1260/1999, pokud jde o řídicí a kontrolní systémy pro pomoc poskytovanou ze strukturálních fondů; článek 39 nařízení Komise (ES) č. 498/2007, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1198/2006 o Evropském rybářském fondu.

prováděné dle předpisů EU a výkon kontrol dle zákona o finanční kontrole nijak nezajistilo. **Při realizaci opatření 2.3 OP RVMZ a při realizaci OP Rybářství tak MZe dlouhodobě porušovalo zákon o finanční kontrole¹².**

Delegace úkolů a absence předběžných veřejnosprávních kontrol dále vedly k tomu, že nebyly v plné míře zohledněny požadavky zákona o účetnictví¹³ (na průkaznost a srozumitelnost účetnictví). Originály dokladů prokazujících výši, předmět plnění a oprávněnost uskutečněných plateb archivuje SZIF. Přímo v účetnictví MZe proto není možné ověřit skutečnosti uvedené v účetním záznamu. Vedení účetnictví přitom nebylo součástí delegačních dohod mezi MZe a SZIF. Pro naplnění požadavků zákona o finanční kontrole a vzhledem k požadavkům zákona o účetnictví je potřeba nastavit vhodnější systém.

MZe ve spolupráci se SZIF dále provádělo předběžné kontroly dle předpisů EU. Tyto kontroly zahrnovaly jak administrativní kontroly projektových žádostí a žádostí o platbu, tak i kontroly na místě, které SZIF prováděl ve 100 % případů před proplacením výdajů na projekt. Kontrolou NKÚ bylo zjištěno, že **kontroly prováděné MZe a SZIF před schválením projektů nebyly zaměřeny na hodnocení hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti, takže nebyla dodržena zásada řádného finančního řízení zakotvená v právních předpisech EU¹⁴.**

Naproti tomu kontroly prováděné před provedením platby byly v zásadě způsobilé ověřit, zda financované služby a dodávky byly skutečně dodány, zda byla provedena zadávací řízení, dodrženy požadavky v oblasti účetnictví či publicity apod. Tyto kontroly tak z větší části nahrazovaly neexistující kontrolu před platbou, která měla být prováděna dle zákona o finanční kontrole.

4.2 Průběžná a následná veřejnosprávní kontrola u projektů OP RVMZ

Za výkon průběžných a následných veřejnosprávních kontrol je odpovědné MZe. Tyto kontroly probíhají namátkově na vybraném vzorku projektů u konečných příjemců podpory. Účelem těchto kontrol je ověřit splnění stanovených podmínek finanční podpory, dosažení stanovených cílů projektu a míru naplnění monitorovacích indikátorů.

Bylo ověřeno, že veřejnosprávní kontroly byly provedeny v rozporu s právními předpisy EU¹⁵, neboť neobsahovaly kontrolu dosažení cílů projektu ani míru naplnění monitorovacích indikátorů a ověřovaly pouze splnění technických parametrů projektů. Kontrolní systém vytvořený MZe zároveň nesplňoval požadavky na kvalitu kontrolních systémů dané zákonem o finanční kontrole, neboť nezabezpečoval hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy.

5. Plnění informačních povinností

V rámci kontrolní akce bylo mimo jiné prověřováno plnění informačních povinností vztahujících se k výdajům uskutečněným v rámci opatření 2.3 OP RVMZ a OP *Rybářství*. Kontrola se zaměřila především na povinné poskytování informací ostatním orgánům zapojeným do hospodaření s kontrolovanými prostředky (např. Komise, Ministerstvo financí), příjemcům pomoci a veřejnosti.

¹² § 8a a § 11 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole).

¹³ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

¹⁴ Článek 27 nařízení Rady (ES) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství.

¹⁵ Článek 11 písm. a) a h) nařízení Komise (ES) č. 438/2001, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1260/1999, pokud jde o řídicí a kontrolní systémy pro pomoc poskytovanou ze strukturálních fondů.

5.1 Popis řídicích a kontrolních systémů pro OP Rybářství

Povinností členského státu je předložit Komisi popis řídicích a kontrolních systémů programu. V rámci kontrolní akce bylo prověřeno, zda předložený popis obsahuje úplné a pravdivé informace.

Bylo zjištěno, že předložený popis řídicích a kontrolních systémů vykazuje určité nedostatky, které se týkají především pokynů vydaných řídicímu a zprostředkujícímu subjektu a certifikačnímu orgánu za účelem zajištění řádného finančního řízení. Popis dále neobsahuje kompletní výčet funkcí, které byly delegovány na SZIF. **Tím, že MZe neuvedlo v popisu řídicích a kontrolních systémů úplné či správné informace, nesplnilo řádně svou povinnost uloženou v předpisech EU¹⁶.**

5.2 Výroční zprávy

V rámci kontrolní akce byl mj. prověřen obsah výročních zpráv OP RVMZ a závěrečné zprávy o provádění OP RVMZ s ohledem na jejich náležitosti dané právními předpisy EU.

Bylo zjištěno, že **výroční zprávy za léta 2005 až 2008 v rozporu s právními předpisy EU neobsahují informace o stavu provádění programu v členění na jednotlivá opatření či priority. MZe tak nesplnilo řádně svou povinnost uloženou právním předpisem EU.**

5.3 Zprávy o výsledcích finančních kontrol

V souladu se zákonem o finanční kontrole mají orgány veřejné správy povinnost zpracovávat každoročně zprávy o výsledcích finančních kontrol (dále též „Zprávy“), které jsou zasílány Ministerstvu financí. Zprávy vyhotovované MZe musí zahrnovat též údaje ze Zpráv, které zpracovává SZIF.

Bylo zjištěno, že **v letech 2004–2006 nezpracovával SZIF samostatně zprávy o výsledcích finančních kontrol, čímž porušil zákon o finanční kontrole¹⁷. Dále bylo zjištěno, že Zprávy MZe neobsahují výsledky kontrol prováděných SZIF a že MZe uvádělo v těchto Zprávách neúplné a nepřesné údaje (absence přepočítacího měnového kurzu, povinných příloh apod.) vztahující se ke kontrolám, které se týkaly výdajů uskutečněných v rámci OP RVMZ. MZe tím opakovaně neplnilo svou povinnost uloženou zákonem o finanční kontrole¹⁸.**

5.4 Evidence nesrovnalostí

Povinností každého členského státu EU je zajistit, aby poskytování finančních prostředků probíhalo v souladu s právními předpisy EU. V případě, že dojde k porušení těchto předpisů, vzniká nesrovnalost a odpovědné orgány jsou povinny ji vyšetřit a zajistit nápravu. Nesrovnalosti je třeba evidovat a v určitých případech hlásit orgánům EU. V systému hlášení nesrovnalostí je třeba oddělovat okruh vnitřní, který se týká především národních subjektů zapojených do implementace operačního programu, a okruh vnější, který se týká komunikace s orgány EU.

V rámci vnitřního okruhu hlášení musí spolupracovat MZe a SZIF, který se jakožto zprostředkující subjekt také podílí na systému evidence a hlášení nesrovnalostí. Kontrolou bylo zjištěno, že **SZIF neměl v rámci OP RVMZ metodicky upraven postup pro hlášení podezření na nesrovnalosti řídicímu orgánu a tento postup dosud nebyl vypracován ani pro OP Rybářství.**

¹⁶ Článek 47 nařízení Komise (ES) č. 498/2007, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1198/2006 o Evropském rybářském fondu.

¹⁷ § 22 odst. 3 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole.

¹⁸ § 22 odst. 2 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole.

Podle právních předpisů EU¹⁹ není třeba Komisi sdělovat případy nesrovnalostí týkající se částek menších než 10 000 €. Nicméně i informace o těchto tzv. podlimitních nesrovnalostech má řídicí orgán povinnost evidovat a mít připraveny pro případnou kontrolu Komise²⁰. **MZe tuto evidenci, vztahující se k nesrovnalostem odhaleným v rámci OP RVMZ před provedením platby, které se týkaly částek menších než 10 000 €, nezajistilo. V důsledku toho není tato evidence připravena pro předání Komisi v případě, že o ni požádá.** Toto riziko platí i pro OP *Rybářství*, kde je navíc za splnění určitých předpokladů (podvodné jednání) nutné hlásit všechny nesrovnalosti bez ohledu na jejich finanční limit.

5.5 Finanční vypořádání

Povinností příjemce finanční podpory je provést její vypořádání se státním rozpočtem. Účelem tohoto vypořádání je získání přehledu o využití poskytnutých finančních prostředků a případné vrácení nevyužitých částí dotace. **Kontrolou u konečných příjemců podpory bylo zjištěno, že neprováděli finanční vypořádání se státním rozpočtem podle rozpočtových pravidel²¹. Plnění této povinnosti po nich nicméně nebylo MZe ani SZIF vyžadováno v rozhodnutích, podmínkách ani v Pravidlech.** Kvůli této skutečnosti nemělo MZe od konečných příjemců k dispozici potřebné podklady ke splnění povinnosti vypracovat souhrnné informace za všechny příjemce podpory²².

Od roku 2008 platí nová právní úprava, podle které nebude v případě ex-post financování vyžadováno vypořádání se státním rozpočtem²³.

5.6 Centrální evidence dotací a návratných výpomocí

Poskytovatel podpory je povinen vložit stanovené údaje o poskytnuté finanční podpoře a jejich příjemcích do veřejně přístupné centrální evidence dotací a návratných výpomocí (dále jen „CEDR“).

MZe však v letech 2005 až 2008 údaje o dotacích a jejich příjemcích do CEDR nezaznamenávalo, čímž soustavně porušovalo rozpočtová pravidla²⁴.

Absence údajů o poskytnutých podporách v této databázi ztěžuje poskytování dotací ostatním poskytovatelům, neboť tato databáze slouží jako zdroj informací, v němž si mohou ověřit dodržení zákazu dvojího financování, příp. dodržení pravidel týkajících se veřejných podpor. Zvyšuje se tak riziko schválení nedovolené operace.

6. Národní právní rámec

V průběhu kontrolní akce byl prověřen soulad nastaveného systému administrace s požadavky národních předpisů i předpisů EU. Bylo zjištěno, že národní právní úprava není v některých ohledech vhodným způsobem adaptována na požadavky předpisů EU.

Předpisy EU vztahující se k hospodaření s prostředky strukturálních fondů v programovém období 2004–2006 předpokládaly existenci víceúrovňové implementační struktury v rámci jednotlivých členských států²⁵. Tyto předpisy však zároveň neobsahovaly výslovné zmocnění

¹⁹ Článek 12 odst. 1 nařízení Komise (ES) č. 1681/94 o nesrovnalostech a navrácení neoprávněně vyplacených částek.

²⁰ Článek 3 a 5 nařízení Komise (ES) č. 1681/94 o nesrovnalostech a navrácení neoprávněně vyplacených částek.

²¹ § 75 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

²² § 8 vyhlášky č. 551/2004 Sb., kterou se stanoví zásady a termíny finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem, státními finančními aktivy nebo Národním fondem.

²³ Vyhláška č. 52/2008 Sb., kterou se stanoví zásady a termíny finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem, státními finančními aktivy nebo Národním fondem.

²⁴ § 14 odst. 10 (resp. odst. 11) a § 75b zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

²⁵ Např. článek 2 odst. 2 nařízení Komise (ES) č. 438/2001, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1260/1999, pokud jde o řídicí a kontrolní systémy pro pomoc poskytovanou ze strukturálních fondů.

pro řídicí orgány k delegaci činností²⁶. Ani zákon o finanční kontrole nepředpokládá delegaci kontrol na jiný orgán než ten, který je k výkonu kontrol příslušný dle tohoto zákona. NKÚ opakovaně poukázal²⁷ na skutečnost, že zákon o finanční kontrole není v tomto ohledu vhodným způsobem adaptován na požadavky předpisů EU a na požadavky praxe, neboť neumožňuje příslušným orgánům delegaci výkonu veřejnosprávních kontrol na jiné subjekty.

Při kontrole zaměřené na problematiku zpráv o výsledcích finančních kontrol bylo dále zjištěno, že prováděcí vyhláška k zákonu o finanční kontrole²⁸ nebyla dosud přizpůsobena nové struktuře fondů EU. Vyhláška stanoví vzory povinných příloh, v nichž mají být uváděny výsledky kontrol vztahující se k jednotlivým výdajovým programům (resp. k jednotlivým fondům EU). Výsledky veřejnosprávních kontrol prováděných MZe ve vztahu k výdajům z EFF nelze vyplnit do žádné z příloh, neboť tyto přílohy nezohledňují existenci nově založeného EFF.

III. Skutečnosti zjištěné při kontrole vzorku projektů

1. Kontrola na vzorku operací OP RVMZ

V rámci OP RVMZ byla provedena kontrola administrace a proplacení 23 projektů spadajících pod opatření 2.3 OP RVMZ v celkové výši 28 466 108 Kč, tj. cca 19,6 % z celkově vyplacených prostředků. Všechny projekty vybrané ke kontrole byly k 31. prosinci 2008 již zrealizovány a proplaceny. U vybraných příjemců podpory byla kontrolována realizace projektů s cílem ověřit řádné naplnění podmínek pro přiznání a proplacení podpory.

1.1 Administrace žádostí o finanční podporu

SZIF v několika kontrolovaných případech nepostupoval při administraci žádostí v souladu s Pravidly. Jednalo se o nedodržení administrativních postupů v případě změn projektů a jejich zapracování do podmínek poskytnutí finanční podpory.

1.2 Financování nezpůsobilých výdajů – nesrovnalosti

U vybraného vzorku projektů bylo ověřováno, zda byly žadateli proplaceny pouze způsobilé výdaje ve správné výši a zda byly tyto výdaje náležitě doloženy. Byly zjištěny následující nedostatky:

- Věcné vymezení dvou kontrolovaných projektů jednoho příjemce podporovaných v rámci OPRVMZ, které se v prvním případě týká objektu mrazírny a ve druhém případě mrazírenských technologií (včetně expedice) umístěných v přílehlém objektu, se částečně překrývá, neboť se jedná o stavebně i technologicky spojené objekty, které nejsou samostatně funkční. Národní pravidla způsobilosti výdajů přitom vyžadují, aby každý jednotlivý projekt tvořil samostatný funkční celek. SZIF při administraci žádostí o podporu tyto projekty chybně ohodnotil jako přijatelné a doporučil je k financování. Žadateli bylo následně z veřejných zdrojů neoprávněně vyplaceno 6 314 526 Kč. **Toto pochybení vedlo ke ztrátě v rozpočtu EU formou neoprávněného výdaje, čímž došlo ke vzniku nesrovnalosti ve výši 4 420 168 Kč (70 % z rozpočtu EU)**²⁹. Vzniklé pochybení svědčí o nedostatcích v procesu hodnocení projektů popsanych v jiné části tohoto kontrolního závěru.

²⁶ Výjimku představovalo pouze ustanovení článku 9 písm. i) a článku 27 nařízení Komise (ES) č. 1260/1999, která se týkala globálních grantů.

²⁷ Kontrolní závěr z kontrolní akce NKÚ č. 08/22 – *Finanční prostředky určené na čištění odpadních vod*, zveřejněný v části 2/2009 *Věstníku NKÚ*, a kontrolní závěr z kontrolní akce NKÚ č. 09/09 – *Peněžní prostředky určené na realizaci Jednotného programového dokumentu regionu soudržnosti Praha pro Cíl 2*.

²⁸ Vyhláška č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 123/2003 Sb.

²⁹ Článek 1a odst. 1 nařízení Komise (ES) č. 1681/94 o nesrovnalostech a navrácení neoprávněně vyplacených částek.

- SZIF neodhalil u jednoho projektu OP RVMZ nezpůsobilý výdaj ve výši 355 200 Kč. **Toto pochybení vedlo ke ztrátě v rozpočtu EU formou neoprávněného výdaje, čímž došlo ke vzniku nesrovnalosti ve výši 248 640 Kč (70 % z rozpočtu EU)³⁰. Zároveň tím příjemce podpory porušil rozpočtovou kázeň³¹.**

2. Kontrola na vzorku operací OP Rybářství

V rámci OP *Rybářství* bylo ke kontrole vybráno jedenáct schválených projektů v celkové výši 198 001 810 Kč. Protože ke dni 30. června 2009 nebyly proplaceny žádné žádosti o platbu z OP *Rybářství*, kontrola se zaměřila pouze na výběr a schválení těchto projektů a dosavadní realizaci jednoho projektu na podporu spotřeby sladkovodních ryb.

2.1 Projekt *Realizace dlouhodobé komunikační strategie na podporu spotřeby sladkovodních ryb*

Projekt *Realizace dlouhodobé komunikační strategie na podporu spotřeby sladkovodních ryb* (dále jen „Projekt“) je zaměřen na zvýšení spotřeby sladkovodních ryb a výrobků z nich prostřednictvím cílené komunikační kampaně. Jeho realizátorem je MZe prostřednictvím vybraného dodavatele. Celkové maximální výdaje jsou ve výši 178 431 900 Kč (z toho způsobilé výdaje ve výši 149 942 773 Kč a nezpůsobilé výdaje na úhradu DPH ve výši 28 489 127 Kč).

Realizace Projektu byla zahájena dne 20. srpna 2008 s plánovaným ukončením k datu 31. prosince 2011. Projekt by měl proběhnout v třinácti etapách, přičemž po provedení každé z nich by měla být předložena samostatná žádost o platbu.

2.1.1 Výběr dodavatele

Výběr dodavatele probíhal ve dvou etapách. MZe nejprve vyhlásilo soutěž o návrh, v níž chtělo získat návrh propagační kampaně. Na ni navazovalo jednací řízení bez uveřejnění s vybraným účastníkem soutěže o návrh. Toto jednání bylo uzavřeno podpisem smlouvy na realizaci propagační kampaně.

2.1.1.1 Soutěž o návrh

Předmětem soutěže o návrh bylo vypracování návrhu komunikační strategie na podporu spotřeby sladkovodních ryb a výrobků z nich. Předpokládaná hodnota soutěže o návrh činila 150 000 000 Kč bez DPH. V soutěžních podmínkách bylo mj. uvedeno, že realizace vybraného návrhu musí proběhnout v souladu s článkem 40 nařízení Rady (ES) č. 1198/2006. Podle tohoto článku nesmějí propagační kampaně odkazovat na určité země nebo zeměpisné oblasti a nesmějí být propagovány produkty pocházející z jednoho členského státu na úkor produktů pocházejících z jiných členských států EU. Návrhy všech účastníků soutěže i vítězný návrh však obsahovaly odkazy na Českou republiku, na produkty tuzemské produkce, na české ryby a rybářství apod.

MZe při posuzování a hodnocení jednotlivých návrhů nezohlednilo základní soutěžní podmínky a neprovedlo řádně hodnocení podle předem stanovených hodnotících kritérií. Tím MZe nesplnilo řádně povinnost uloženou v zákoně o veřejných zakázkách³².

Ze soutěžních podmínek stanovených MZe nebylo v některých případech zřejmé, jaké požadavky jsou pro potenciální účastníky závazné a jaké požadavky budou předmětem posouzení návrhů. V důsledku této nejasnosti někteří účastníci dané požadavky ve svých návrzích splnili, zatímco

³⁰ Článek 1a odst. 1 nařízení Komise (ES) č. 1681/94 o nesrovnalostech a navrácení neoprávněně vyplacených částek.

³¹ § 44 odst. 1 písm. b) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

³² § 106 odst. 4 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

jiní nikoli. Ze soutěžních podmínek a z dodatečné informace k soutěžním podmínkám dále nebyl zřejmý přesný okruh dokladů, které mají být použity k prokázání splnění technických kvalifikačních předpokladů.

MZe nevymezilo soutěžní podmínky zcela jednoznačně. Dále informovalo zájemce, že některé požadavky jsou obligatorní, avšak jejich splnění v průběhu soutěže nevyžadovalo. Tím se MZe dopustilo porušení zákona o veřejných zakázkách³³.

2.1.1.2 Jednací řízení bez uveřejnění

Na soutěž o návrh následně navázalo jednací řízení bez uveřejnění. Výzva k jednání spolu se zadávací dokumentací byla zaslána vítěznému účastníkovi soutěže o návrh. Oproti soutěži o návrh dodavatel změnil původní označení „Ryba česká“ na „Ryba domácí“. **Navzdory této skutečnosti však nabídka stále obsahovala celou řadu nepřipustných odkazů, např. na české ryby, české rybářství, apel na českost, a tedy nesplňovala požadavek na soulad s ustanovením článku 40 nařízení Rady (ES) č. 1198/2006.** Nabídka předložená dodavatelem dále nerespektovala některé další podmínky uvedené v zadávací dokumentaci (např. požadavek prokazovat fakturované plnění či požadavek, aby zadavatel mohl kdykoli jednostranně měnit rozsah a druh objednaných služeb).

Tím, že MZe nevyřadilo nabídku dodavatele, i když tato nabídka nesplňovala všechny zadávací podmínky, porušilo zákon o veřejných zakázkách³⁴.

Tím, že MZe nezajistilo, aby byly v rámci Projektu respektovány požadavky právních předpisů upravujících zadávání veřejných zakázek, porušilo zároveň ustanovení právních předpisů EU³⁵. Tato pochybení mohou vést ke ztrátě v rozpočtu EU formou neoprávněného výdaje, pokud budou výdaje na projekt proplaceny z rozpočtu EU. V důsledku těchto pochybení **došlo při realizaci projektu ke vzniku nesrovnalosti³⁶, která se týká částky 133 823 925 Kč (tj. 75 % smluvní ceny sjednané v závěru zadávacího řízení).**

2.1.2 Kontrola plnění dodavatele v souladu s uzavřenou smlouvou o dílo

Kontrola plnění byla provedena na vzorku dvou faktur v celkové hodnotě 37 154 852,40 Kč s DPH, což představuje cca 39 % z plnění fakturovaného a zaplaceného k 4. srpnu 2009. Při kontrole byly zjištěny následující nedostatky:

- Některá plnění MZe akceptovalo a uhradilo v okamžiku, kdy ještě nebyla provedena. Celkově šlo o částku 14 814,6 tis. Kč bez DPH (17 629,4 tis. Kč s DPH). V průběhu kontrolní akce nicméně nebylo zjištěno, že by některá z těchto plnění nebyla provedena v období následujícím po jejich akceptaci.
- MZe akceptovalo a uhradilo část plnění „provize z mediálního objemu 3 %“ ve výši 21 tis. Kč bez DPH (24,9 tis. Kč s DPH) nad rámec platné smlouvy.

V obou případech tak MZe nepostupovalo v souladu se zákonem o majetku České republiky³⁷, neboť nezajistilo včasné uplatnění a vymáhání práv státu a vystavilo se riziku jejich promlčení nebo zániku.

Zároveň se MZe v případě akceptace plnění nad rámec smlouvy dopustilo porušení rozpočtové kázně³⁸ ve výši 24,9 tis. Kč.

³³ § 6 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

³⁴ § 76 odst. 1 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

³⁵ Článek 59 písm. a) nařízení Rady (ES) č. 1198/2006 o Evropském rybářském fondu.

³⁶ Článek 3 písm. q) nařízení Rady (ES) č. 1198/2006 o Evropském rybářském fondu.

³⁷ § 14 odst. 5 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

³⁸ § 44 odst. 1 písm. a) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

IV. Vyhodnocení

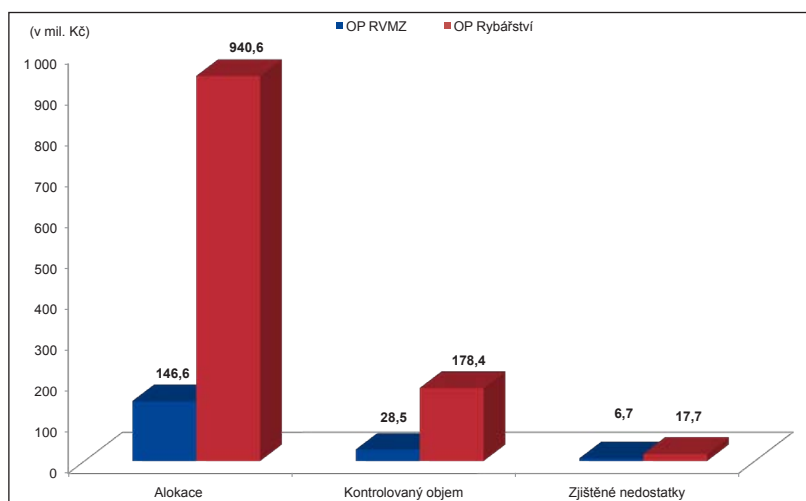
Kontrolní akce zaměřená na podporu českého rybářství spolufinancovanou z prostředků EU prostřednictvím OP RVMZ a OP *Rybářství* odhalila nedostatky, které se týkaly zejména činností prováděných řídicím orgánem, tj. MZe. **Bylo zjištěno, že nastavené řídicí a kontrolní systémy neobsahovaly mechanismy zajišťující hospodárnost, účinnost a efektivitu poskytnuté pomoci.** Šlo zejména o nedostatky v oblastech monitorování účinnosti programu, schvalování projektů a kontrolních aktivit. Dosažené hodnoty dostupných ukazatelů zároveň nesvědčí o úspěšném naplnění cílů podpory rybářství realizované prostřednictvím OP RVMZ.

V oblasti administrace podpor bylo dále zjištěno, že:

- MZe nezajistilo výkon předběžných veřejnosprávních kontrol podle zákona o finanční kontrole;
- rozhodnutí o poskytnutí finanční podpory vydávaná MZe neobsahovala veškeré náležitosti požadované zákonem o rozpočtových pravidlech;
- MZe ve vztahu k oběma operačním programům neplnilo řádně své informační povinnosti vůči ostatním orgánům zapojeným do správy kontrolovaných prostředků a vůči veřejnosti.

Při kontrole vzorku projektů OP RVMZ byly odhaleny nedostatky v celkové výši 6 669 726 Kč, což představuje cca 23,4 % kontrolovaného objemu. Nedostatky spočívaly v proplacení výdajů, u nichž nebyly splněny požadavky předpisů EU. Při kontrole vzorku projektů OP *Rybářství* bylo zjištěno, že MZe při realizaci veřejné zakázky na projekt podpory spotřeby sladkovodních ryb nepostupovalo v souladu se zákonem o veřejných zakázkách. Výši zjištěného nedostatku u této zakázky, jejíž hodnota činila 149 942 773 Kč, přitom nebylo možné kvantifikovat. Zároveň byly u tohoto projektu odhaleny nedostatky související s akceptováním plnění v celkové výši 17 654 300 Kč, což představuje cca 9,9 % kontrolovaného objemu.

Porovnání mezi celkovou alokací, kontrolovaným objemem a výší zjištěných nedostatků znázorňuje následující graf:

Pozn.: Alokace byly přepočítány kurzem ČNB ze dne 3. února 2010: 26,025 Kč/€.

09/13

Majetek státu, se kterým je příslušné hospodařit Ministerstvo financí

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2009 pod číslem 09/13. Kontrolní akci řídila a kontrolní závěr vypracovala členka NKÚ Ing. Jaromíra Steidlová.

Cílem kontroly bylo prověřit u Ministerstva financí hospodaření s nemovitým majetkem, včetně souvisejících peněžních prostředků a finančních transakcí, a přezkoumat vnitřní kontrolní systém v této oblasti.

Kontrola byla prováděna v době od května do listopadu 2009.

Kontrolovaným obdobím byl rok 2008, v případě věcných souvislostí i období předchozí a následující.

Kontrolovanou osobou bylo Ministerstvo financí (dále jen „MF“).

Námítky proti kontrolnímu protokolu, které podalo MF, byly vypořádány vedoucím skupiny kontrolujících rozhodnutím o námítkách. Odvolání proti rozhodnutí o námítkách bylo vypořádáno usnesením Kolegia NKÚ.

Kolegium NKÚ na svém III. zasedání, konaném dne 15. února 2010,

schválilo usnesením č. 9/III/2010

kontrolní závěr v tomto znění:

I. Úvod

Ministerstvo financí je dle zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ústředním orgánem státní správy mimo jiné i pro státní rozpočet republiky, státní závěrečný účet republiky, státní pokladnu České republiky, finanční hospodaření, finanční kontrolu, účetnictví, audit a hospodaření s majetkem státu.

Podle zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích (dále jen „zákon o majetku ČR“), je organizační složkou státu a ve smyslu zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví (dále jen „zákon o účetnictví“), je účetní jednotkou.

Pozn.: Všechny právní předpisy uváděné v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

II. Skutečnosti zjištěné kontrolou

1. Kontrolovaný objem majetku a finančních prostředků

Kontrolovan byl nemovitý majetek v celkové hodnotě 3 697 790 044 Kč a související finanční prostředky v celkové výši 52 881 259 Kč.

2. Nabývání nemovitého majetku

K 1. lednu 2008 vznikla MF příslušnost hospodařit s majetkem po České konsolidační agentuře (dále jen „ČKA“), a to v souladu s ustanovením § 20 zákona č. 239/2001 Sb., o České konsolidační agentuře a o změně některých zákonů (zákon o České konsolidační agentuře), neboť k tomuto dni došlo k zániku ČKA bez likvidace a jejím právním nástupcem se stal stát zastoupený MF. Na stát přešla práva a závazky ČKA ke dni jejího zániku.

V roce 2008 MF nabylo příslušnost hospodařit s nemovitým majetkem v celkové hodnotě 2 101 910 Kč i na základě zápisu o převodu majetku mezi organizačními složkami státu, a to mezi Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových (dále jen „ÚZSVM“) jako převádějícím a MF jako přejímajícím subjektem.

K 1. lednu 2006 vznikla MF příslušnost hospodařit také s majetkem Fondu národního majetku (dále jen „FNM“). Majetek FNM přešel na stát k 1. lednu 2006 na základě zákona č. 178/2005 Sb., o zrušení Fondu národního majetku České republiky a o působnosti Ministerstva financí při privatizaci majetku České republiky (zákon o zrušení Fondu národního majetku).

K 1. lednu 2005 přešla na MF na základě zákona č. 364/2000 Sb., o zrušení Fondu dětí a mládeže a o změnách některých zákonů, příslušnost hospodařit s majetkem Fondu dětí a mládeže.

Z výše uvedeného je zřejmé, že MF nabývá majetek nejen způsoby u organizačních složek státu obvyklými, ale v řadě případů i převodem podle zvláštních právních předpisů.

V kontrolovaném období MF využívalo i cizí majetek. Smluvní vztahy byly uzavřeny na nájem cizího nemovitého majetku s ročním nájemným v celkové hodnotě 1 388 182,30 Kč. Ke kontrole bylo vybráno sedm nájemních vztahů s ročním nájemným v celkové výši 834 143,53 Kč.

3. Hospodaření s nemovitým majetkem

3.1 Opravy a udržování

Kontrolou bylo prověřeno 46 finančně nejvýznamnějších položek v hodnotě 5 848 279,66 Kč, které se týkaly oprav nemovitého majetku zaúčtovaných v roce 2008 na účet 410 – *Materiální náklady*. Kontrolou nebyly zjištěny nedostatky.

3.2 Technické zhodnocení

Ke kontrole bylo vybráno šest finančně nejvýznamnějších akcí z informačního systému programového financování (ISPROFIN) uskutečněných v roce 2008 v hodnotě 22 192 872,40 Kč (tabulka č. 1).

Tabulka č. 1 – Kontrolované akce

Počet	Číslo ISPROFIN	Název akce	Čerpání za rok 2008 vztahující se k nemovitému majetku (v Kč)
1	1120120006	<i>Projektová dokumentace a modernizace rozvodů – elektro a informační technologie, Letenská</i>	5 573 895,05
2	1120124003	<i>Rekonstrukce stropních protipožárních podhledů v budově Janovského 2/438</i>	5 114 063,90
3	212 01E 1008	<i>Rekonstrukce rozvodny nízkého napětí</i>	5 089 703,00
4	212 01C 1009	<i>Výměna částí oken a balkonových dveří v budově Legerova</i>	2 519 976,45
5	212011 2049	<i>Hardwarové zabezpečení výpočetního střediska MF</i>	3 669 734,00
6	112012-0008	<i>Rekonstrukce, obnova a vybavení závodní kuchyně, Letenská</i>	225 500,00
Celkem			22 192 872,40

Zdroj: doklady předložené MF k předmětným akcím ISPROFIN.

Částka 225 500 Kč představuje úhradu za studii k chystané rekonstrukci závodní kuchyně na MF (dále jen „studie“). Úhradu této studie MF zaúčtovalo na účet 022 – *Samostatné movité věci a soubory movitých věcí*, ačkoli měla být do doby ukončení připravované rekonstrukce vykazována na účtu 042 – *Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek*.

MF nepostupovalo v souladu s ustanovením § 8 vyhlášky č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu, neboť nedodrželo obsahové vymezení položky A.3 – *Samostatné movité věci a soubory movitých věcí č. 19 v rozvaze k 31. prosinci 2008 a chybně vykazovalo studii k chystané rekonstrukci v účetní hodnotě 225 500 Kč na této položce, ačkoli měla být vykazána na položce A.3 – *Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek č. 24.**

3.3 Evidence nemovitého majetku

Účetní jednotka MF používá k vedení účetnictví programové vybavení AVIS^{ME} (automatizovaný vnitřní informační systém). Majetková evidence je vedena v rámci stejného programového vybavení s tím, že propojení na účetnictví není automatizované.

Kontrolou bylo zjištěno, že majetková evidence nemovitého majetku MF je v systému AVIS^{ME} vedena nepřehledně. Pozemky jsou vedeny různými způsoby: dle čísla parcel pozemků bez uvedení katastrálního území, dle čísla listu vlastnictví, dle názvu katastrálních území apod.

V takto nepřehledné evidenci bylo v některých případech identifikováno násobné zařazování a vyřazování nemovitého majetku. V majetkové evidenci bylo zjištěno duplicitní vedení pozemků ve 23 případech a u staveb ve čtyřech případech.

Nepřehlednost a nejednoznačnost vedení evidence nemovitého majetku nepřispívá ke správnému provedení inventarizace (viz bod 5 tohoto kontrolního závěru).

3.4 Pronájem majetku

V kontrolovaném období mělo MF v evidenci celkem 36 smluv, jejichž předmětem byl pronájem bytu s ročním nájmem za celkovou částku 1 552 251 Kč. Ke kontrole bylo vybráno deset smluvních vztahů na pronájem bytu s nájmem za rok 2008 v celkové výši 464 014 Kč.

Kontrolou bylo zjištěno, že z deseti kontrolovaných smluvních vztahů byly tři uzavřeny v roce 2007 na dobu neurčitou.

MF tak porušilo ustanovení § 27 odst. 2 zákona o majetku ČR tím, že uzavřelo tři smlouvy o pronájmu bytu na dobu neurčitou, a nikoliv na dobu určitou v trvání nejdéle osmi let, jak stanoví uvedené ustanovení zákona o majetku ČR.

MF mělo v kontrolovaném období uzavřeno celkem 111 smluv na pronájem nemovitého majetku (mimo smluv o pronájmu bytu) s příjmy v celkové výši 17 022 153,76 Kč. Ke kontrole bylo vybráno 20 smluvních vztahů s nájmem za rok 2008 v celkové výši 13 296 915,13 Kč. Kontrolou bylo zjištěno, že jeden z kontrolovaných smluvních vztahů byl v roce 2002 uzavřen na dobu určitou v trvání 28 let.

MF porušilo zákon o majetku ČR tím, že uzavřelo smlouvu o pronájmu nemovitého majetku na dobu určitou v trvání 28 let, a nikoliv na dobu určitou v trvání nejdéle pět let, jak stanovilo v té době platné ustanovení § 27 odst. 2 zákona o majetku ČR. S účinností od 26. ledna 2006 se tato doba změnila na osm let.

Kontrolou bylo dále zjištěno, že MF uzavřelo v průběhu let 2002–2008 šest smluv o pronájmu nemovitého majetku se zpětnou účinností. Nájemci předmětných nemovitostí tak tyto nemovitosti fakticky užívali již v době, kdy ještě nebyla uzavřena nájemní smlouva. Doba, po kterou nájemci užívali nemovitosti bez právního titulu, byla v rozmezí od 5 dní do 195 dní.

MF nepostupovalo v souladu s ustanovením § 14 odst. 4 zákona o majetku ČR, neboť v průběhu let 2002–2008 uzavíralo v některých případech smlouvy o pronájmu nemovitostí až v době, kdy byl pronajímaný majetek již fakticky užíván. MF tak v uvedené době nevyužívalo všechny právní prostředky při uplatňování a hájení práv státu jako vlastníka, neboť umožnilo nájemcům užívat bez právního důvodu nemovitý majetek, se kterým bylo příslušné hospodařit.

Nájemné za dobu užívání nemovitostí před uzavřením nájemních smluv bylo nájemci ve všech případech dodatečně uhrazeno.

Kontrolou bylo také zjištěno, že MF v roce 2008 vůbec neúčtovalo o pohledávkách za nájemci, a to v celkové výši 5 948 679,85 Kč. Tyto pohledávky byly uhrazeny do konce roku 2008, s výjimkou pohledávky ve výši 1 692 Kč, která měla být vykázána v účetní závěrce MF k 31. prosinci 2008.

Účetnictví MF nebylo za účetní období 2008 úplné, neboť MF v tomto účetním období v rozporu s § 8 odst. 1 zákona o účetnictví neúčtovalo o všech účetních případech.

3.5 Věcná břemena a jiná práva k nemovitému majetku

Kontrolovan byl stav zatížení věcnými břemeny u nemovitostí, se kterými bylo příslušné hospodařit MF, a věcná břemena a jiná práva, která náležela k nemovitostem ve vlastnictví jiných subjektů.

3.5.1 Věcná břemena

Věcná břemena omezují vlastníka nemovité věci ve prospěch někoho jiného tak, že je povinen něco strpět, něčeho se zdržet nebo něco konat. Práva odpovídající věcným břemenům jsou spojena buď s vlastnictvím určité nemovitosti, nebo patří určité osobě.

Podle výpisů z katastru nemovitostí k 31. prosinci 2008 byl nemovitý majetek, se kterým je příslušné hospodařit MF, zatížen věcným břemenem ve 24 případech zapsaných na 15 listech vlastnictví v katastru nemovitostí (dále jen „KN“). Informace o těchto věcných břemenech neuvedlo MF v příloze účetní závěrky k 31. prosinci 2008.

Zákon o účetnictví stanoví, že účetní závěrka je nedílný celek a že příloha účetní závěrky vysvětluje a doplňuje informace obsažené ve výkazu rozvaha a výkazu zisku a ztráty s tím, že taxativní výčet skutečností, kterým je tato povinnost splněna, v zákoně uveden není. Informace v účetní závěrce, tzn. i v příloze účetní závěrky, musí být spolehlivé, srovnatelné, srozumitelné a posuzují se z hlediska významnosti. Informace se dle zákona o účetnictví považuje za významnou (závažnou), jestliže by její neuvedení nebo chybné uvedení mohlo ovlivnit úsudek nebo rozhodování osoby, která tuto informaci užívá. Ve vztahu k organizačním složkám státu zákon stanoví za významné informace o ocenění dlouhodobého majetku již v řádu desítek tisíc korun. V kontextu tohoto ustanovení je proto nutné u vyjmenovaných účetních jednotek posuzovat významnost. Informace o věcných břemenech spojených s vlastnictvím nemovitosti takovou informací jsou, neboť jde o skutečnosti, které nejsou uvedeny ve výkazu rozvaha a mohou případně ovlivnit hodnotu takto zatíženého majetku.

MF nepostupovalo v souladu s ustanovením § 18 odst. 1 písm. c) zákona o účetnictví, neboť v příloze účetní závěrky neuvedlo informace doplňující a vysvětlující údaje v rozvaze, a to informace o věcných břemenech na majetku MF, která vyplývají z údajů zapsaných v KN.

3.5.2 Zástavní práva

Zástavní právo slouží k zajištění pohledávky pro případ, že dluh, který jí odpovídá, nebude včas splněn, s tím, že v tomto případě lze dosáhnout uspokojení z výtěžku zpeněžení zástavy.

Dle sdělení MF má ve svůj prospěch zapsaná zástavní práva zajišťující pohledávky z úvěrů (12 tisíc pohledávek) převzaté k 1. lednu 2008 z ČKA na základě zákona č. 239/2001 Sb., a to zejména z úvěrů poskytnutých bytovým družstvům na výstavbu bytových domů podle zvláštních předpisů o družstevní bytové výstavbě¹.

Dále má MF zástavní práva k tzv. historickým pohledávkám. Jde o pohledávky převzaté od dříve existujících subjektů: okresních a obvodních finančních správ, České státní spořitelny, Investiční banky, Fondu národní obnovy.

Celkový přehled o tom, kolik z těchto pohledávek je zajištěno zástavním právem, nemá MF k dispozici. Dle sdělení MF seznam zástavních práv neexistoval ani při předání pohledávek na MF v roce 1998. V převzaté spisové evidenci jsou zástavní práva v naprosté většině vedena za původními dlužníky z doby vyměření pohledávky a zajištění se váže k nemovitostem vymezeným odkazem ke knihovním vložkám příslušné pozemkové knihy. Aktualizace dle současné evidence katastru nemovitostí nebyla dosud provedena.

Existuje proto riziko, že v případě neplnění povinností jednotlivými dlužníky neuplatní MF práva státu v celém rozsahu.

4. Nakládání s nemovitým majetkem

4.1 Úplatné a bezúplatné převody

MF v roce 2008 převedlo pozemky v celkové hodnotě 172 189 964,52 Kč na jiné nestátní právnické a fyzické osoby. Formou bezúplatného převodu MF v roce 2008 převedlo pozemky

¹ Dle § 28b zákona č. 42/1992 Sb., o úpravě majetkových vztahů a vypořádání majetkových nároků v družstvech, ve znění zákonného opatření č. 297/1992 Sb., vzniklo s účinností od 1. července 1992 zástavní právo k úvěrované nemovitosti.

v celkové účetní hodnotě 171 926 464,52 Kč. Úplatně MF v roce 2008 převedlo pozemky v celkové účetní hodnotě 263 500 Kč.

4.2 Změna příslušnosti hospodařit s nemovitým majetkem

Změna příslušnosti hospodařit s nemovitým majetkem byla v roce 2008 realizována dvěma zápisy o změně příslušnosti hospodařit s majetkem státu ve vztahu k ÚZSVM, a to na základě usnesení vlády ze dne 27. června 2008 č. 796 *k převodu příslušnosti hospodařit s majetkem České republiky v příslušnosti hospodařit Ministerstva financí do příslušnosti hospodařit Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových*. Převod byl realizován k 1. červenci 2008 v rozsahu 1 090 pozemků o celkové rozloze 328 052 m² v hodnotě 194 769 528 Kč a k 1. září 2008 v rozsahu 933 pozemků o celkové rozloze 793 093 m² v hodnotě 1 339 222 822 Kč a šest staveb v hodnotě 5 481 956 Kč.

Kontrolou souladu předložených seznamů nemovitostí určených k převodu s nemovitostmi vedenými v účetnictví MF bylo zjištěno, že 17 pozemků o celkové výměře 10 688 m² v hodnotě 17 305 157,41 Kč nebylo nikdy předmětem účetnictví MF.

Účetnictví MF není za účetní období 2008 úplné, neboť MF v rozporu s § 8 odst. 1 zákona o účetnictví v tomto účetním období neúčtovalo o všech účetních případech.

4.3 Porušení rozpočtové kázně

Nemovitý majetek v celkové hodnotě 6 178 850,14 Kč prodalo MF v účetních obdobích předcházejících kontrolovanému účetnímu období roku 2008. Kupní cenu z prodeje tohoto nemovitého majetku MF převedlo z mimorozpočtového účtu na příjmový účet v účetním období roku 2008, přestože ke vkladu vlastnického práva pro ČR – MF došlo v letech 2003 až 2007.

MF v roce 2008 účtovalo o příjmech z prodeje nemovitého majetku v hodnotě 6 178 850,14 Kč, ačkoliv k převodu vlastnického práva k nemovitostem v této hodnotě došlo v letech 2003 až 2007. MF tak v roce 2008 vykázalo na rozpočtové položce č. 3111 – *Příjmy z prodeje pozemků* příjmy o 6 178 850,14 Kč vyšší, než byly příjmy z prodeje pozemků související s rokem 2008.

MF nepostupovalo v souladu s ustanovením § 45 odst. 10 zákona o rozpočtových pravidlech, protože příjmy státního rozpočtu ve výši 6 178 850,14 Kč, které soustředovalo na jiném než příjmovém rozpočtovém účtu, neodvedlo do státního rozpočtu do tří pracovních dnů po připsání částky na jeho účet. MF ve všech případech překročilo lhůtu stanovenou rozpočtovými pravidly o více než šest měsíců. Podle ustanovení § 44 odst. 1 písm. g) zákona o rozpočtových pravidlech tak MF porušilo rozpočtovou kázeň.

5. Inventarizace k 31. prosinci 2008

5.1 Majetek MF

K datu 31. prosince 2008 bylo v účetnictví MF vedeno 358 pozemků o celkové výměře 461 297,5 m² v účetní hodnotě 315 879 328 Kč a 103 staveb (včetně bytů) v celkové účetní hodnotě 1 584 843 530 Kč.

Fyzická inventura nemovitého majetku MF nebyla k 30. listopadu 2008 provedena fyzickým prověřením nemovitostí v terénu, ale formou fyzického snímání štítků z karet nemovitého majetku, na kterých jsou tyto inventární štítky vylepeny.

Skutečnosti zjištěné MF při inventarizaci jsou obsahem inventurního soupisu. Jedná se o stavby v hodnotě 1 582 273 338,76 Kč a pozemky v hodnotě 307 796 919,31 Kč.

V inventurním soupisu pozemků k 31. prosinci 2008 je ve 45 případech pod jedním inventárním číslem vedeno více pozemků. Tyto pozemky nejsou v inventurním soupisu blíže identifikovány, a proto nelze majetek jednoznačně určit. Inventurní soupis pozemků tak nesplňuje všechny zákonem o účetnictví stanovené náležitosti.

MF nepostupovalo v souladu s ustanovením § 30 odst. 2 písm. a) zákona o účetnictví, protože inventurní soupis pozemků MF vyhotovený v listinné formě k datu 31. prosince 2008 neobsahuje skutečnosti, podle kterých by bylo možno zjištěný majetek jednoznačně určit.

Po provedení inventury k 30. listopadu 2008 realizovalo MF „dohledávání“ a „dodatečně nasnímání“ nemovitostí nenalezených k datu inventury. „Dodatečně nasnímání“ nemovitostí zahrnovaly stavby v hodnotě 2 340 828,80 Kč a pozemky v hodnotě 8 082 374,93 Kč.

Na základě „dohledávání“ bylo v lednu 2009 účtováno do účetního období 2008 o vyřazení pozemků v hodnotě 1 476 529 893,13 Kč a staveb v hodnotě 400 000 Kč s tím, že se jedná o majetek, jehož převod nebo likvidaci dokládá smlouva nebo jiný doklad a že pouze z časových důvodů nedošlo v průběhu roku 2008 k jeho vyřazení z evidence majetku MF. MF zjistilo inventarizační rozdíly, a to přebytky na účtu 021 – *Stavby* v rozsahu 20 staveb a na účtu 031 – *Pozemky* v rozsahu 25 pozemků.

Za období od 30. listopadu do 31. prosince 2008 byl předložen soupis přírůstků a úbytků nemovitého majetku. Dokladová inventura nemovitého majetku byla provedena porovnáním stavů nemovitého majetku v evidenci majetku a v účetnictví s údaji v tabulce *Seznam pozemků dle Katastru* a v tabulce *Seznam staveb dle Katastru*. Zdrojem těchto tabulek byl geografický informační systém MISYS, ve kterém byl k datu 1. října 2008 vyhledán (na základě zadání identifikačního čísla MF) nemovitý majetek zapsaný s příslušností hospodařit pro MF.

Skutečný stav nemovitého majetku se při dokladové inventuře prokazuje mj. výpisy z KN. Tabulky z geografického informačního systému MISYS neobsahovaly z výše uvedených důvodů skutečný stav nemovitého majetku, ke kterému mělo MF příslušnost hospodařit k 31. prosinci 2008, a proto MF nezjistilo existující inventarizační rozdíly zjištěné skupinou kontrolujících.

MF při inventarizaci k 31. prosinci 2008 nezjistilo u nemovitého majetku inventarizační rozdíly, které jsou uvedeny v tabulce č. 2.

Tabulka č. 2 – Inventarizační rozdíly nemovitého majetku MF

Manka	Počet	Výměra (v m ²)	Částka (v Kč)	Přebytky	Počet	Výměra (v m ²)	Částka (v Kč)
Manka staveb celkem	13	–	13 750 633,20	Přebytky staveb	0	–	–
Manka pozemků celkem	41	47 135,46	3 705 252,48	Přebytky pozemků	3	16 489,00	6 917 300*
Manka celkem	54		17 455 885,68	Přebytky celkem	3		6 917 300

Zdroj: AVIS^{ME}, účetní doklady MF.

* Částka vyjadřuje hodnotu dvou pozemků, třetí nebyl oceněn podle zákona o účetnictví.

MF při inventarizaci nemovitého majetku k 31. prosinci 2008 nepostupovalo v souladu s ustanovením § 30 odst. 5 a odst. 6 zákona o účetnictví, protože nezjistilo přebytek nemovitého majetku v hodnotě minimálně 6 917 300 Kč a jeho schodek v celkové hodnotě 17 455 885,68 Kč a tyto inventarizační rozdíly nezaúčtovalo do účetního období roku 2008.

MF nepostupovalo v souladu s ustanovením § 8 odst. 1 zákona o účetnictví, neboť účetnictví MF v účetním období 2008 není na základě výše uvedených skutečností úplně proto, že MF v tomto účetním období nezaúčtovalo všechny účetní případy, které se tohoto období týkají.

Zjištěné inventarizační rozdíly MF ocenilo ve výši 1 Kč pro každou nemovitost a zaúčtovalo je na účet 021 – *Stavby* a na účet 031 – *Pozemky*.

MF nepostupovalo v souladu s ustanovením § 25 odst. 1 písm. k) zákona o účetnictví tím, že nově zjištěné pozemky a stavby při jejich zařazení do účetnictví neocenilo reprodukční pořizovací cenou.

5.2 Majetek FNM

Majetek FNM, který přešel na stát k 1. lednu 2006 s tím, že příslušnost hospodařit s tímto majetkem přísluší od uvedeného data MF, nebyl k datu 31. prosince 2008 MF inventarizován. Kontrolou bylo zjištěno, že tento majetek je veden na účtech 064 – *Majetek převzatý k privatizaci* a 065 – *Majetek převzatý k privatizaci v pronájmu*, jejichž inventarizace nebyla k datu řádné účetní závěrky v roce 2008 provedena.

MF nepostupovalo v souladu s ustanovením § 6 odst. 3 zákona o účetnictví, neboť neprovedlo k 31. prosinci 2008 inventarizaci majetku převedeného z FNM.

Kontrolou bylo dále zjištěno, že k 31. prosinci 2008 bylo v KN zapsáno na FNM celkem 38 pozemků o celkové výměře 98 203 m² a 17 staveb.

MF nepostupovalo v souladu s ustanovením § 10 odst. 1 písm. d) zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky, neboť u nemovitého majetku neohlásilo katastrálnímu úřadu změnu údajů týkajících se tohoto nemovitého majetku.

5.3 Průkaznost účetnictví

Zákon o účetnictví v § 8 odst. 4 stanoví, že účetnictví je průkazné, jestliže jsou všechny účetní záznamy průkazné a účetní jednotka provedla inventarizaci. Účetnictví MF není za účetní období 2008 průkazné, neboť MF v tomto období neprovedlo inventarizaci v souladu se zákonem o účetnictví.

6. Vnitřní kontrolní systém

Vnitřní kontrolní systém pro oblast hospodaření s nemovitým majetkem je na MF nastaven vnitřními předpisy, které pro danou oblast byly v souladu s platnými právními předpisy.

V průběhu kontroly však bylo v souvislosti s evidencí nemovitého majetku, jeho inventarizací, nakládáním s ním a účtováním zjištěno formální provádění řídicí kontroly, tzn. u kontrolovaných případů opakované potvrzování prvotních dokladů a účetních dokladů podpisem bez kontroly jejich věcné správnosti a obsahu jednotlivých operací.

V důsledku formálního zajišťování průběžné a následné řídicí kontroly při uskutečňování operací při hospodaření s rozpočtovými prostředky MF docházelo například k ponechání nemovitého majetku v evidenci a v účetnictví v případech, kdy MF pozbylo příslušnost hospodařit, nebo naopak do evidence a účetnictví nebyly zavedeny nemovitosti, ke kterým vznikla MF příslušnost hospodařit; v některých případech docházelo k vícenásobné evidenci stejných nemovitostí.

III. Shrnutí

Kontrolou hospodaření MF s nemovitým majetkem státu bylo zjištěno porušování zákona o majetku ČR, zákona o účetnictví a zákona o rozpočtových pravidlech.

MF v rozporu se zákonem o majetku ČR uzavřelo tři smlouvy o pronájmu nemovitého majetku na dobu neurčitou a jednu smlouvu na dobu určitou v trvání 28 let, čímž překročilo stanovenou horní hranici doby, po kterou lze nemovitý majetek státu pronajmout dle zákona o majetku ČR.

MF nevyužívalo všechny právní prostředky při uplatňování a hájení práv státu jako vlastníka, neboť v některých případech umožnilo nájemcům užívat bez právního důvodu nemovitý majetek, se kterým bylo příslušné hospodařit.

Účetnictví MF není za rok 2008 úplné, neboť MF při inventarizaci nemovitého majetku k 31. prosinci 2008 nezjistilo všechny inventarizační rozdíly u nemovitostí, ke kterým mělo příslušnost hospodařit, a nezaúčtovalo je do období roku 2008. Při inventarizaci nebyl zjištěn přebytek nemovitého majetku ve výši 6 917 300 Kč a manko tohoto majetku ve výši 17 455 885,68 Kč.

MF neúčtovalo také o dalších účetních případech, které věcně a časově souvisely s účetním obdobím roku 2008. Neúčtovalo o některých převodech majetku na ÚZSVM, a to v těch případech, kdy převáděné nemovitosti nebyly nikdy vedeny v účetnictví MF, a také neúčtovalo o pohledávkách za nájemci.

Účetnictví MF není za rok 2008 průkazné. Inventarizace prováděná MF k 31. prosinci 2008 nebyla v souladu se zákonem o účetnictví, neboť při fyzické inventuře nebyl fyzicky zjišťován skutečný stav, ale bylo provedeno fyzické snímání štítků na kartách vedených k tomuto majetku. Dokladová inventura nemovitého majetku nebyla provedena k 31. prosinci 2008, ale k 1. říjnu 2008 s tím, že byla provedena jen ve vztahu k majetku, který byl na MF zapsaný v KN.

U inventarizačních rozdílů, které MF zjistilo, nepostupovalo v souladu se zákonem o účetnictví a neocenilo nově zjištěné pozemky a stavby reprodukční pořizovací cenou.

K 31. prosinci 2008 MF neprovedlo inventarizaci majetku na účtech 064 – *Majetek převzatý k privatizaci* a 065 – *Majetek převzatý k privatizaci v pronájmu*. Inventurní soupis pozemků, vyhotovený MF v listinné formě k datu 31. prosince 2008, neobsahuje skutečnosti, podle kterých by bylo možné zjištěný majetek jednoznačně určit.

Informace v účetní závěrce k 31. prosinci 2008 nejsou úplné, neboť v příloze účetní závěrky MF neuvodlo informace doplňující a vysvětlující údaje v rozvaze, a to o věcných břemenech na majetku MF vyplývajících z údajů zapsaných v KN.

MF nemá celkový přehled o zástavních právech zapsaných v jeho prospěch. K datu ukončení kontroly nebyla provedena aktualizace na současnou evidenci v KN. Existuje proto riziko, že v případě neplnění povinností jednotlivými dlužníky neuplatní MF v celém rozsahu práva státu.

MF porušilo rozpočtovou kázeň tím, že příjmy státního rozpočtu ve výši 6 178 850,14 Kč, které souvisely s příjmy za prodej pozemků, u nichž byl převod vlastnického práva proveden v letech 2003–2007, soustřeďovalo na mimorozpočtovém účtu a neodvedlo je do státního rozpočtu do tří pracovních dnů po připsání částky na jeho účet. Převod těchto peněžních prostředků byl proveden až v roce 2008.

Průběžná a následná řídicí kontrola byla na MF u řady operací realizována ve výše uvedených oblastech pouze formálně.

09/15

Peněžní prostředky spravované Správou úložišť radioaktivních odpadů a majetek státu, s nimiž je tato organizační složka státu příslušná hospodařit

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2009 pod číslem 09/15. Kontrolní akci řídila a kontrolní závěr vypracovala členka NKÚ JUDr. Eliška Kadaňová.

Cílem kontroly bylo prověřit účelnost, hospodárnost a efektivnost hospodaření Správy úložišť radioaktivních odpadů s peněžními prostředky a s majetkem státu, s nimiž je tato organizační složka státu příslušná hospodařit.

Kontrola byla prováděna v době od června do prosince 2009. Kontrolovaným obdobím byly roky 2007 a 2008, v případě věcných souvislostí i předchozí období a období do ukončení kontroly.

Kontrolované osoby:

Správa úložišť radioaktivních odpadů,
Ministerstvo průmyslu a obchodu.

Námítky proti kontrolnímu protokolu podané Správou úložišť radioaktivních odpadů byly vypořádány vedoucí skupiny kontrolujících rozhodnutím o námítkách. Odvolání proti rozhodnutí o námítkách podáno nebylo.

Kolegium NKÚ na svém III. zasedání, konaném dne 15. února 2010,

schválilo usnesením č. 10/III/2010

kontrolní závěr v tomto znění:

I. Úvod

Podle zákona č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, a za podmínek jím stanovených stát ručí za bezpečné ukládání všech radioaktivních odpadů.

K zajišťování činností spojených s ukládáním radioaktivních odpadů předepsal citovaný zákon zřídit státní organizaci, které zároveň vymezil předmět činnosti, určil její orgány, zdroje financování apod. Zákon dále stanovil, že činnosti jsou financovány z jaderného účtu vedeného u České národní banky, který je součástí účtů státních finančních aktiv, o jejichž použití rozhoduje vláda. Prostředky jaderného účtu lze použít pouze pro účely podle atomového zákona, správu tohoto účtu vykonává Ministerstvo financí (dále také „MF“).

II. Skutečnosti zjištěné kontrolou

1. Zřízení, postavení a orgány Správy úložišť radioaktivních odpadů

Správa úložišť radioaktivních odpadů (dále také „SÚRAO“) byla zřízena Ministerstvem průmyslu a obchodu (dále také „MPO“) ke dni 1. června 1997 jako státní organizace, která hospodaří s majetkem státu a účtuje o něm ve svém účetnictví.

Od 1. ledna 2001 je SÚRAO organizační složkou státu, a proto se na ni vedle atomového zákona vztahují i zákony upravující hospodaření s majetkem státu a hospodaření s rozpočtovými prostředky státu. Atomový zákon však nebyl v této souvislosti novelizován a právní úprava na sebe potřebným způsobem nenavazuje, zejména v oblasti sestavování rozpočtu, financování SÚRAO, správy peněžních prostředků odváděných původci radioaktivních odpadů a účtování o těchto prostředcích.

Podle atomového zákona jsou orgány SÚRAO ředitel a Rada. Členy Rady i ředitele jmenuje a odvolává ministr průmyslu a obchodu. Složení Rady v kontrolovaném období odpovídalo požadavkům stanoveným atomovým zákonem (tři zástupci orgánů státní správy, čtyři zástupci původců radioaktivních odpadů, čtyři zástupci veřejnosti). V kontrolovaném období měla Rada jedenáct členů, z toho pouze ve třech případech MPO doložilo dokumentaci návrhů na členy Rady v souladu se *Zásadami přijatými pro jmenování členů Rady*, které jsou součástí statutu SÚRAO. MPO nedodržovalo postup stanovený zásadami a nezveřejňovalo výzvy k navržení členů Rady, a to ani v případech, kdy se jednalo o zástupce veřejnosti.

V kontrolovaném období měla SÚRAO čtyři střediska:

- správa – společné správní činnosti,
- úložiště radioaktivních odpadů Dukovany,
- úložiště Richard-Litoměřice a Bratrství-Jáchymov,
- hlubinné úložiště.

2. Předmět činnosti SÚRAO podle atomového zákona

Zákonem předepsanou činnost vykonává SÚRAO na základě vládou schváleného statutu a plánů činnosti.

Podle atomového zákona je předmětem činnosti SÚRAO především:

- a) příprava, výstavba, uvádění do provozu, provoz a uzavření úložišť radioaktivních odpadů a monitorování jejich vlivu na okolí,
- b) nakládání s radioaktivními odpady,
- c) úprava vyhořelého nebo ozářeného jaderného paliva,
- d) vedení evidence převzatých radioaktivních odpadů a jejich původců,
- e) správa odvodů ke krytí nákladů na uložení radioaktivních odpadů,
- f) vypracování návrhů na stanovení odvodů plátců na jaderný účet,
- g) zajištění a koordinace výzkumu a vývoje v oblasti nakládání s radioaktivními odpady,
- h) kontrola rezervy držitelů povolení na vyřazování jejich zařízení z provozu a schvalování čerpání peněžních prostředků této rezervy,
- i) poskytování služeb v oblasti nakládání s radioaktivními odpady.

Prostředky SÚRAO jsou podle atomového zákona předmětem ročního zúčtování k jadernému účtu. Stanovení podrobností hospodaření s prostředky jaderného účtu svěřil atomový zákon nařízení vlády a statutu, který měl upravit i způsob finančního zúčtování k jadernému účtu. Uvedené předpisy však potřebnou úpravu neobsahují.

3. Rozpočet SÚRAO

Rozpočet příjmů a výdajů SÚRAO je sestavován jako vyrovnaný; každoročně ho schvaluje vláda na základě doporučení Rady a MPO. Ve sledovaném období schválený rozpočet SÚRAO nezahrnoval příjmy z vlastní činnosti, přestože povinnost sestavovat rozpočet příjmů stanoví rozpočtová pravidla¹. V písemné informaci SÚRAO uvedla, že „... v souladu s odst. 5 § 26 zákona jsou veškeré naše vlastní příjmy i námi zprostředkované příjmy příjmem jaderného účtu, nemůžeme tyto příjmy uvádět do návrhu rozpočtu předkládaného vládě, protože bychom narušili bilanční rovnováhu rozpočtu. Uvádění příjmů do rozpočtu také po nás MPO ani MF nikdy nevyžadovalo.“

V letech 2007 a 2008 byla činnost SÚRAO financována ze dvou zdrojů, jednak z jaderného účtu, jednak ze státního rozpočtu prostřednictvím kapitoly MPO. V roce 2007 byly z prostředků jaderného účtu hrazeny výdaje ve výši 92 300 tis. Kč a z prostředků státního rozpočtu z kapitoly MPO ve výši 12 989 tis. Kč, tj. celkem 105 289 tis. Kč. V roce 2008 byly z prostředků jaderného účtu hrazeny výdaje ve výši 93 269 tis. Kč a z prostředků státního rozpočtu z kapitoly MPO ve výši 7 981 tis. Kč, tj. celkem 101 250 tis. Kč.

Tabulka č. 1 – Příjmy a výdaje SÚRAO v letech 2007 a 2008 (v tis. Kč)

	Rozpočet 2007	Skutečnost 2007	Rozpočet 2008	Skutečnost 2008
PŘÍJMY				
Neinvest. přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně – příjem z jaderného účtu	49 500	49 500	55 300	55 300
Invest. přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně – příjem z jaderného účtu	45 000	43 000	44 700	44 700
Příjmy z vlastní činnosti, prodaného majetku a ostatní příjmy	Nerozpočtováno	2 414	Nerozpočtováno	1 175
Prostředky poskytnuté z kapitoly MPO	13 000*		8 000*	
Příjmy celkem:	107 500	94 914	108 000	101 175
VÝDAJE				
Běžné výdaje	62 500	62 316	63 300	56 583
Kapitálové výdaje	45 000	42 973	44 700	44 667
Výdaje celkem:	107 500	105 289	108 000	101 250

Zdroj: usnesení vlády – schválený rozpočet pro roky 2007 a 2008, výkazy pro plnění rozpočtu SÚRAO k 31. prosinci 2007 a k 31. prosinci 2008.

* Částky 13 000 tis. Kč a 8 000 tis. Kč jsou prostředky státního rozpočtu z kapitoly MPO, které byly v letech 2007 a 2008 poskytovány prostřednictvím rozpočtových limitů, proto ve sloupcích skutečnost jsou tyto prostředky pouze součástí výdajů, nikoli příjmů SÚRAO.

V letech 2007 a 2008 SÚRAO schválené ukazatele rozpočtu nepřekročila.

¹ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

4. Výdaje SÚRAO

Požadavky na čerpání prostředků z jaderného účtu (cca 90 % výdajů) SÚRAO předkládala MF, které jaderný účet spravuje a tyto prostředky uvolňuje. Financování prostřednictvím kapitoly MPO probíhalo obdobně jako u jiných organizačních složek státu.

Výdaje vynaložené na výzkum a vývoj

Významnou část kapitálových výdajů SÚRAO tvořily výdaje na nehmotné výsledky výzkumu a vývoje (79 % v roce 2007 a 85 % v roce 2008 z čerpaných kapitálových výdajů). SÚRAO v účetnictví vykazovala ke dni 31. prosince 2008 celkem 96 projektů jako nehmotné výsledky výzkumu a vývoje ve výši 240 563 397 Kč a dále nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek ve výši 25 576 467 Kč.

Projekty realizované v rámci výzkumu a vývoje nezabezpečovala SÚRAO sama, ale zadávala jejich řešení veřejným vysokým školám a dalším subjektům, včetně původců radioaktivních odpadů.

Plány činností SÚRAO na roky 2007 a 2008, posuzované Radou i MPO a schválené vládou, neobsahovaly konkrétní projekty výzkumu a vývoje ani vyčíslení jejich nákladů. SÚRAO sama stanovila jejich obsah, účel a financování. Některé projekty byly koncipovány a realizovány pro potřeby řešitelů (zhotovitelů), a SÚRAO se tak stala vedle MPO a jiných pověřených orgánů dalším poskytovatelem prostředků na výzkum a vývoj.

Příspěvky obcím

Atomový zákon ukládá vládě, aby svým nařízením mj. stanovila roční výši příspěvku obcím, na jejichž katastrálním území se nachází úložiště radioaktivního odpadu, a pravidla pro jeho poskytování. K tomu bylo vydáno nařízení vlády č. 416/2002 Sb.,² podle kterého SÚRAO poskytuje příspěvek každý rok na žádost obce, na jejímž katastrálním území se nachází úložiště radioaktivního odpadu; není rozhodné, zda je úložiště v provozu, nebo již uzavřené. V žádosti musí být uvedeno, na jaké prospěšné činnosti bude příspěvek použit. Maximální výše ročního příspěvku činila 1 500 000 Kč, poprvé pro rok 2010 činí 3 000 000 Kč. V letech 2007 a 2008 byl příspěvek poskytnut třem obcím, vždy v maximální možné výši.

SÚRAO není oprávněna posuzovat ani kontrolovat, zda byl příspěvek čerpán v souladu s účelem uvedeným v žádosti obce. Nejsou stanovena bližší kritéria pro poskytování příspěvku obcím a za těchto podmínek celý proces neúčelně zatěžuje všechny zúčastněné.

Exkurze

V rámci běžných výdajů vykazala SÚRAO výdaje ve výši 648 148 Kč v roce 2007 a 722 740 Kč v roce 2008 vynaložené na exkurze do zahraničí, kterých se kromě zaměstnanců SÚRAO a členů Rady zúčastnili zástupci obcí (celkem 49 osob, z toho 42 zástupců obcí v roce 2007; celkem 53 osob, z toho 48 zástupců obcí v roce 2008). Účelem těchto cest bylo dle vyjádření SÚRAO seznámit zájemce z vytipovaných lokalit pro hlubinné úložiště se zkušenostmi v zahraničí.

Financování programů

V roce 2007 byla do programu MPO začleněna pro SÚRAO akce *Pořízení a provozování ICT systému řízení MPO* v předpokládaném objemu 955 000 Kč. SÚRAO vyčerpala 417 687 Kč. Prostředky byly použity na pořízení, opravy a udržování výpočetní techniky, obdobné výdaje byly souběžně financovány i z výdajů SÚRAO mimo financování programů. MPO jako správce programu stanovilo projektované parametry akce, jako např. průměrné neinvestiční náklady oprav a udržování – takový parametr je ale v podstatě nevyhodnotitelný. Závěrečné vyhodnocení akce bylo formálně provedeno až v září 2009 v průběhu kontroly NKÚ.

² Nařízení vlády č. 416/2002 Sb., kterým se stanoví výše odvodu a způsob jeho placení původci radioaktivních odpadů na jaderný účet a roční výše příspěvku obcím a pravidla jeho poskytování, ve znění pozdějších předpisů.

V roce 2008 bylo obdobně na akci *Provozování ICT – SÚRAO* předpokládáno čerpání v objemu 955 000 Kč, ve skutečnosti SÚRAO vyčerpala 352 268 Kč.

Tento způsob financování akcí za výše popsaných podmínek nezajišťuje efektivní vynakládání prostředků státního rozpočtu.

5. Příjmy spravované SÚRAO

V letech 2007 a 2008 se ukazatele příjmů rozpočtu SÚRAO týkaly pouze prostředků poskytnutých na činnost SÚRAO z jaderného účtu. Příjmy nezahrnovaly odvody hrazené původci radioaktivních odpadů (RAO) ani další příjmy z vlastní činnosti SÚRAO.

Podle atomového zákona jsou původci radioaktivních odpadů povinni odvádět prostředky ke krytí nákladů na uložení radioaktivních odpadů. Tyto prostředky se formou odvodu shromažďují na jaderném účtu. Odvody spravuje SÚRAO a je při této činnosti oprávněna postupovat přiměřeně podle zákona o správě daní a poplatků.

Příjmy jaderného účtu

Příjmy jaderného účtu tvoří:

- prostředky získané od původců radioaktivních odpadů (spravuje SÚRAO),
- úroky z jaderného účtu (účet spravuje MF),
- výnosy z operací s prostředky jaderného účtu (operace uskutečňuje MF),
- příjmy SÚRAO a platby jí zprostředkované, dále dotace, dary, granty a jiné příjmy.

Atomový zákon zmocnil vládu, aby svým nařízením stanovila výši a způsob odvádění prostředků na jaderný účet, základ odvodu, sazbu odvodu a další podrobnosti. Nařízení vlády č. 416/2002 Sb.² rozdělilo odvody, a tím i původce radioaktivních odpadů, na dvě skupiny:

- odvod placený původci radioaktivních odpadů z jaderných reaktorů,
- odvod placený původci malého množství radioaktivních odpadů.

Zatímco původci radioaktivních odpadů z jaderných reaktorů (dále jen „velcí původci“) platili měsíčně zálohy podle pokynu MF přímo na příjmový účet zřízený pro kapitolu *Operace státních finančních aktiv* (dále jen „kapitola OSFA“)³, původci malého množství radioaktivních odpadů (dále jen „malí původci“) platili odvody jednorázově na účet SÚRAO.

Malí původci odváděli do roku 2007 odvody na běžný účet SÚRAO vedený u Komerční banky a od roku 2008 na účet zvláštních prostředků SÚRAO vedený u České národní banky. SÚRAO pak nepravdělně v rozpětí 5 až 102 dnů převáděla tyto prostředky na příjmový účet zřízený pro kapitolu OSFA³.

Tabulka č. 2 – Peněžní prostředky odvedené k 31. prosinci příslušného roku (v Kč)

Odvody dle původců	2007	2008
Velcí původci RAO	1 309 003 255	1 328 243 532
Malí původci RAO	7 600 575	7 374 403
Celkem	1 316 603 830	1 335 617 935

Zdroj: přiznání k odvodu původce radioaktivních odpadů, bankovní výpisy, platební výměry odvodů (PVO).

SÚRAO, do jejíhož předmětu činnosti správa odvodů náleží, k tomuto rozdílnému přístupu uvedla: „Původcům malého množství RAO poskytuje SÚRAO službu na základě smlouvy a za

³ Kapitulu 397 – *Operace státních finančních aktiv* tvoří podle § 10 odst. 5 zákona č. 218/2000 Sb. peněžní operace na účtech státních finančních aktiv. Správcem této kapitoly je Ministerstvo financí.

poskytnutou službu požaduje úhradu, tj. vystaví PVO. Proto o všech těchto operacích účtuje v účetnictví SÚRAO ...“

Pokud jde o odvody od velkých původců, SÚRAO sdělila: *„... původci jsou povinni shromažďovat prostředky na jaderném účtu, cesta či způsob shromažďování není naznačen ..., výši odvodu sami vypočtou a odvedou přímo na jaderný účet.“*

SÚRAO spravovala odvody od velkých původců pouze tak, že kopie výpisů z bankovních účtů, které obdržela od MF, jednou ročně porovnávala s údaji uvedenými v příznáních k odvodu. Ověření správnosti výše odvodu vypočtené a uhrazené velkými původci provedla SÚRAO naposledy před rokem 2000 u společnosti ČEZ, a. s.; u Ústavu jaderného výzkumu Řež a.s. ověření správnosti dosud provedeno nebylo. Příznání k odvodu, která byla v rámci této kontroly předložena, neobsahovala stavy vyrobené elektrické nebo tepelné energie na počátku a na konci daného roku, tj. údaje rozhodné pro výpočet odvodu.

MPO nesleduje, zda SÚRAO zabezpečuje kontrolu správnosti základu odvodů, a k dotazu, zda je kontrola dostatečně zajištěna, uvedlo:

„Objem výroby elektrické energie z jaderných reaktorů kontroluje SÚRAO ze statistických údajů a. s. ČEZ, které jsou každodenně touto společností zveřejňovány a předávány ČSÚ a ERÚ (Energetickému regulačnímu úřadu). Sumárně jsou kontrolovány Ministerstvem financí, které spravuje jaderný účet, a rovněž nepřímo kontrolovány i ze strany SÚJB z pozice sledování bezpečnostních parametrů JE. ... Výzkumné reaktory mají tepelný výkon obecně daný projektovou dokumentací. ... Výpočet poplatku je dán výkonem při daném experimentu a počtem hodin v provozu. Provoz ověřuje SÚRAO na základě údajů provozovatele.“

V letech 2007 a 2008 MPO nezajišťovalo kontrolu prostředků, které SÚRAO dostávala z jaderného účtu, ani kontrolu prostředků převáděných na jaderný účet.

6. Tvorba rezerv

Pro zajištění vyřazování určitého jaderného zařízení nebo pracoviště z provozu ukládá atomový zákon držitelům povolení, která vydává Státní úřad pro jadernou bezpečnost, také povinnost vytvářet rovnoměrně rezervu. Tato povinnost se nevztahuje na organizační složky státu, státní příspěvkové organizace, veřejné vysoké školy a na organizační složky a příspěvkové organizace zřízené územními samosprávnými celky. Od roku 2002 platí povinnost vést peněžní prostředky rezerv na vázaném účtu. V této souvislosti nebyla všem subjektům uložena zákonem povinnost převést do té doby vytvořené rezervy na vázané účty, a proto také část rezerv nebyla kryta peněžními prostředky (v roce 2007 ve výši 154 848 tis. Kč a v roce 2008 ve výši 68 414 tis. Kč).

V rámci této kontrolní akce byly zjištěny tři případy, kdy v důsledku změny právní subjektivity sice vznikla daným právnickým osobám povinnost tvořit rezervy, ale SÚRAO tyto subjekty z hlediska tvorby rezerv neevidovala.

Peněžní prostředky na vázaném účtu lze použít pouze na přípravu a realizaci vyřazování a jejich použití podléhá schválení ze strany SÚRAO, která také mj. ověřuje odhad nákladů na vyřazování jaderného zařízení. V informaci ze dne 6. srpna 2009 SÚRAO předložila odhad nákladů na vyřazování u držitelů povolení, na které se vztahuje povinnost tvořit rezervy, ve výši 31 478 243 tis. Kč a u těch držitelů povolení, na které se povinnost tvořit rezervy nevztahuje, předložila odhad ve výši 18 106 tis. Kč, tj. celkem 31 496 349 tis. Kč.

V důvodové zprávě k atomovému zákonu zpracované v roce 1996 se mimo jiné uvádí: *„Absolutní celkové náklady na ukládání radioaktivních odpadů a vyřazování jaderných elektráren z provozu jsou v současné době mezi 120–150 mld. Kč, přičemž jejich vytváření je dáno dobou provozu*

jaderných elektráren cca do roku 2030 a ukončení všech činností se předpokládá po roce 2060 ... Prodloužením životnosti stávajících jaderných elektráren, resp. výstavbou dalších bloků, by se měrné náklady na konec palivového cyklu výrazně snížily.“

Držitelé povolení předkládali k ověření odhady vypracované odbornými firmami. Tyto odhady nákladů na vyřazení obdobného nebo shodného zařízení se v roce 2003, kdy se pravidelně po pěti letech prováděla aktualizace odhadu nákladů, výrazně snížily. Např. u čtyř pracovišť jednoho původce radioaktivních odpadů poklesl v roce 2003 odhad nákladů na vyřazování oproti odhadu předchozího období ze 75 550 tis. Kč na 36 798 tis. Kč.

Výši tvorby rezerv ovlivnilo také přijetí vyhlášky č. 360/2002 Sb.⁴ Období, po které je třeba rezervu vytvářet, bylo prodlouženo do doby předpokládaného ukončení vyřazování namísto původního předpokládaného ukončení provozu. Tato změna se výrazně promítá především v případě jaderných elektráren, kde vyřazování probíhá i desítky let. Výše vytvořené rezervy za rok se snížila, např. u elektrárny Dukovany z 650 000 tis. Kč/rok na 165 420 tis. Kč/rok od roku 2008. Prodloužená doba pro tvorbu rezerv může znamenat pro státní rozpočet riziko, neboť v případě, že nebude v době ukončení provozu dostatek finančních prostředků na likvidaci zařízení, přechází tato povinnost na stát.

NKÚ v této souvislosti upozorňuje na skutečnost, že uvedená změna není v souladu s doporučením Evropské komise (2006/851/Euratom), kde je mimo jiné uvedeno: „... *zajistit dostupnost přiměřených finančních zdrojů na bezpečné vyřazení z provozu předtím, než bude příslušné jaderné zařízení trvale odstaveno*“.

7. Účetnictví

Podle ustanovení atomového zákona má Rada zajistit ověření účetní závěrky auditorem. Auditor ověřil účetní závěrku SÚRAO za roky 2007 a 2008 s výrokem, že účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv, pasiv a finanční situace účetní jednotky.

SÚRAO používala v letech 2007 a 2008 ve svém účetnictví mimo jiné:

- a) účet č. 232 – *Vkladový výdajový účet* pro operace související s prostředky poskytovanými z jaderného účtu a převáděnými na jaderný účet,
- b) účet č. 223 – *Bankovní účty k limitům organizačních složek státu* pro operace s prostředky poskytovanými z kapitoly MPO.

SÚRAO účtovala v průběhu roku pouze o operacích souvisejících s odvody hrazenými malými původci, a to v porovnání s jinými organizačními složkami státu nestandardně přes účet 232 – *Vkladový výdajový účet*.

Odvody od velkých původců nebyly v účetnictví SÚRAO zachyceny vůbec, ačkoli SÚRAO má podle atomového zákona vykonávat správu odvodů od všech původců radioaktivních odpadů.

Kontrolou bylo zjištěno, že v roce 2007 nebyla řádně provedena inventura dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. V roce 2007 SÚRAO nezjistila fyzickou inventurou skutečný stav dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku k okamžiku sestavení řádné účetní závěrky, tj. k 31. prosinci 2007, a tím ani neověřila, zda skutečný stav majetku odpovídal stavu majetku v účetnictví v hodnotě 549 890 720,77 Kč. SÚRAO nezpracovala inventurní soupisy o provedení fyzické inventury tohoto majetku.

Při provádění inventarizace SÚRAO nezjistila např., že:

- dva vysokozdvizné vozíky v celkové pořizovací ceně 95 526 Kč vyřadila v prosinci roku 2006 z účetnictví i z majetkové evidence, prodala je však až v prosinci roku 2008,

⁴ Vyhláška č. 360/2002 Sb., kterou se stanovuje způsob tvorby rezervy pro zajištění vyřazování jaderného zařízení nebo pracoviště III. nebo IV. kategorie z provozu.

- účtovala o dlouhodobém hmotném majetku úložišť tak, že nebyl jednoznačně identifikován: majetek na účtu 021 – *Stavby* v celkové pořizovací ceně 9 550 730 Kč (týkalo se dvou úložišť) vykazovala pouze pod dvěma inventárními čísly, přestože se jednalo o více nemovitostí, obdobně majetek na účtu 031 – *Pozemky* v celkové pořizovací ceně 3 908 794 Kč (týkalo se tří úložišť) vedla pod třemi inventárními čísly, přestože měla evidovat samostatně celkem 18 stavebních a pozemkových parcel.

Předložené inventurní soupisy majetku a závazků vyhotovené k 31. prosinci 2007 i k 31. prosinci 2008 neobsahovaly všechny předepsané náležitosti, konkrétně okamžik zahájení a okamžik ukončení inventury.

8. Dlouhodobý hmotný majetek

V roce 1997 při zřízení SÚRAO nebyl této státní organizaci svěřen žádný majetek. Z kapitoly MPO byla SÚRAO poskytnuta návratná finanční výpomoc ve výši 2 mil. Kč, která byla ještě téhož roku vrácena.

Úložiště radioaktivních odpadů

V prosinci 1999 uzavřela SÚRAO kupní smlouvy, jejichž předmětem byl nákup hmotného majetku tří úložišť. Na základě těchto smluv Česká republika nabyla majetek:

- úložiště Bratrství (k. ú. Jáchymov) v pořizovací ceně 1 370 640 Kč,
- úložiště Richard II (k. ú. Litoměřice) v pořizovací ceně 24 279 449 Kč a
- úložiště Dukovany (k. ú. Heřmanice) v pořizovací ceně 228 507 810,70 Kč.

SÚRAO nevedla ve svém účetnictví jednotlivé nemovitosti s jejich pořizovacími cenami, ale vykazovala je jako soubor nemovitostí pod jednou položkou a v celkové pořizovací ceně. Platné právní předpisy pro oblast účetnictví neumožňují vytvářet soubory nemovitostí, ale pouze movitých věcí. Vedený majetek nebyl dostatečně identifikován v analytické ani v majetkové evidenci a neumožňoval řádné provádění inventarizací.

Kontrolou bylo v této souvislosti dále zjištěno, že na výpisech z katastru nemovitostí příslušných listů vlastnictví pozemků, kde jsou ukládány radioaktivní odpady, nebyly uvedeny údaje o způsobu ochrany nemovitostí. Podle předpisů vydaných pro vedení katastru nemovitostí by mělo být zřejmé, že jde o „území zvláštního zásahu do zemské kůry“. Tyto předpisy však neuvádějí, kdo je povinen tyto údaje příslušnému katastrálnímu úřadu sdělit.

Zajištění provozu úložiště Dukovany

V roce 1999 současně s uzavřením kupní smlouvy, jejímž předmětem byl majetek úložiště Dukovany, byla s původcem radioaktivního odpadu uzavřena smlouva o *zajištění provozu Úložiště radioaktivních odpadů Dukovany*. SÚRAO zde zaměstnává pouze jednoho zaměstnance, a tak i činnosti, které byly atomovým zákonem svěřeny SÚRAO, zajišťuje sám původce.

Předmět smlouvy o zajištění provozu byl vymezen tak, že neumožňoval porovnání skutečně provedených prací a služeb. Ve smlouvě bylo rovněž dohodnuto, že cena bude valorizována bez nutnosti sjednání dodatku k této smlouvě. Postupně do konce roku 2008 však bylo přijato jedenáct dodatků, které se většinou týkaly předmětu a termínů plnění.

Hlubinné úložiště

V roce 2002 bylo v rámci vládou schválené *Koncepce nakládání s radioaktivními odpady a vyhořelým jaderným palivem v ČR* uloženo zařadit do roku 2015 do územních plánů dvě lokality, kde by mohlo být umístěno hlubinné úložiště. V současné době má SÚRAO na území ČR vytipováno šest lokalit a dle požadavku vlády ještě další dvě lokality na území vojenských

újezdů, které jsou relativně vhodné pro umístění hlubinného úložiště. Zúžení na dvě nejvhodnější lokality SÚRAO předpokládá až po provedení geofyzikálního a geochemického průzkumu.

Informační střediska

V letech 2001 a 2003 uzavřela SÚRAO s některými obcemi smlouvy o pronájmu prostor za účelem zřízení a provozování tzv. informačních středisek. Na vlastní náklady provedla v roce 2004 u dvou z nich technické zhodnocení ve výši 1 034 179,50 Kč, aniž by za toto zhodnocení požadovala od obcí kompenzaci např. snížením nájemného. Za nájemné jim uhradila v letech 2007 a 2008 celkem 370 000 Kč.

III. Shrnutí a vyhodnocení

Stát ručí za bezpečné nakládání s radioaktivními odpady. Jejich ukládání a činnosti s tím spojené svěřuje atomový zákon zvláštní státní organizaci, kterou v roce 1997 zřídilo MPO jako Správu úložišť radioaktivních odpadů. Hlavním důvodem, proč stát přebírá odpovědnost za tuto činnost a proč byla SÚRAO zřízena, je snaha mít pod kontrolou státu bezpečnost a kvalitu ukládání radioaktivních odpadů.

Původcům radioaktivních odpadů byla na druhé straně stanovena povinnost odvádět státu peněžní prostředky na činnosti spojené s ukládáním radioaktivních odpadů; správa odvodů náleží do činnosti SÚRAO.

V roce 1999 nabyla SÚRAO do vlastnictví ČR majetek tří úložišť. V rámci této kontrolní akce bylo zjištěno, že provoz úložiště Dukovany zajišťuje sám původce radioaktivních odpadů na základě smlouvy o provozu úložiště uzavřené v roce 1999. V tomto případě neodpovídá zvolené řešení záměru atomového zákona, tj. mít pod kontrolou státu činnosti spojené s provozem úložišť, a vyloučit tak případný konflikt zájmů na straně původce.

V roce 2001 se SÚRAO stala organizační složkou státu. Atomový zákon v této souvislosti novelizován nebyl, proto na sebe příslušné zákony nenasazují, a pro SÚRAO tak právní úprava chybí nebo není jednoznačná. Z hlediska NKÚ je závažným pochybením nedostatečná úprava výkonu správy odvodů shromažďovaných na jaderném účtu a chybějící úprava pravidel pro hospodaření s prostředky tohoto účtu.

Činnost SÚRAO byla financována ze dvou zdrojů, z jaderného účtu a ze státního rozpočtu prostřednictvím kapitoly MPO. Převážná část výdajů (cca 90 %) byla financována z jaderného účtu spravovaného MF. MPO jako zřizovatel SÚRAO nezajišťovalo kontrolu prostředků, které SÚRAO dostávala z jaderného účtu ani kontrolu prostředků na jaderný účet odváděných.

Výše odvodů od původců radioaktivních odpadů činila v roce 2007 celkem 1 316 603 830 Kč a v roce 2008 celkem 1 335 617 935 Kč. Z toho odvody od velkých původců radioaktivních odpadů z jaderných reaktorů činily více než 1,3 mld. Kč, a to jak v roce 2007, tak i v roce 2008. Velcí původci hradí odvody zálohově měsíčně na příjmový účet kapitoly OSFA. V účetnictví SÚRAO zachyceny nebyly a SÚRAO jejich správu provádí pouze tak, že jednou ročně údaje na kopiích výpisů z banky získané od Ministerstva financí porovná s údaji uvedenými v příznání k odvodu. Příznání k odvodu, včetně výpočtu výše odvodu, vyhotovuje v těchto případech sám původce. V rámci této kontrolní akce nebylo ze strany SÚRAO ani MPO doloženo, kdo a jak správnost výše odvodu ověřuje.

V účetnictví SÚRAO byly v průběhu roku zachyceny pouze odvody od malých původců. Tyto prostředky v průběhu roku SÚRAO převádí ze svého bankovního účtu na příjmový účet kapitoly OSFA.

K zajištění dostatku peněžních prostředků na vyřazování určitého jaderného zařízení nebo pracoviště z provozu ukládá atomový zákon držitelům povolení povinnost tvořit ve stanovené výši rezervy, které lze použít pouze na přípravu a realizaci vyřazování. Od roku 2002 musí být uloženy na vázaném účtu a jejich použití podléhá schválení ze strany SÚRAO.

Odhad nákladů na ukládání a vyřazování se po provedené aktualizaci v roce 2003 výrazně snížil a podle informace předložené SÚRAO činil aktualizovaný odhad 31,5 mld. Kč. V důvodové zprávě k atomovému zákonu byl v roce 1996 uveden odhad: „... *absolutní celkové náklady na ukládání RAO a vyřazování jaderných elektráren z provozu na 120 150 mld. Kč ...*“ s upřesněním, že „... *prodloužením životnosti stávajících jaderných elektráren, resp. výstavbou dalších bloků, by se měrné náklady na konec palivového cyklu výrazně snížily.*“

Výši tvorby rezerv ovlivnilo také přijetí vyhlášky č. 360/2002 Sb. Doba tvorby rezerv pro zajištění vyřazování určitého jaderného zařízení nebo pracoviště z provozu rozhodná pro výpočet roční výše rezervy byla prodloužena do doby předpokládaného ukončení vyřazování namísto předpokládaného ukončení provozu. U jaderných elektráren vyřazování probíhá i desítky let.

Nedostatečná výše rezerv může znamenat značné riziko pro státní rozpočet, neboť v případě, že na likvidaci jaderných zařízení nebude dostatek finančních prostředků, musí náklady spojené s likvidací převzít stát. Evropská komise v roce 2006 v této souvislosti mimo jiné doporučila „... *zajistit dostupnost přiměřených finančních zdrojů na bezpečné vyřazení z provozu předtím, než bude příslušné jaderné zařízení trvale odstaveno.*“

Část C

Informace a dokumenty

Česká republika
Nejvyšší kontrolní úřad

Výroční zpráva 2009

Výroční zpráva 2009

Výroční zpráva 2009

ÚNOR 2010

OBSAH

Úvodní slovo prezidenta NKÚ	5
I. Postavení NKÚ ve společnosti.....	7
1. Základní informace o postavení a působnosti NKÚ	7
2. Kolegium NKÚ.....	8
II. Zhodnocení kontrolní činnosti za rok 2009	11
1. Plán kontrolní činnosti na rok 2009	11
2. Výsledky kontrolní činnosti	12
2.1 Příjmy státního rozpočtu a kontrola finančních institucí	12
2.2 Dotační politika státu, hospodaření s majetkem státu a s ostatními finančními prostředky	13
2.3 Významné investiční programy a akce.....	15
2.4 Finanční prostředky EU a ostatní zahraniční finanční nástroje	16
2.5 Kontrola závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu	17
2.6 Stanoviska ke zprávě o průběžném plnění státního rozpočtu a k návrhu státního závěrečného účtu	18
2.7 Projednávání kontrolních závěrů v orgánech Parlamentu ČR a ve vládě ČR.....	19
2.8 Součinnost s orgány činnými v trestním řízení	19
III. Finanční zhodnocení kontrolní činnosti	21
1. Souhrnné finanční zhodnocení kontrolních akcí	21
2. Plnění oznamovací povinnosti podle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků	21
IV. Zhodnocení ostatní činnosti	23
1. Další činnost NKÚ související s kontrolní činností	23
2. Mezinárodní spolupráce	23
3. Činnost NKÚ ve vztahu k veřejnosti	25
3.1 Publikační činnost	25
3.2 Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím	26
3.3 Podání občanů a institucí	26
4. Hospodaření s rozpočtovými prostředky kapitoly NKÚ v roce 2009	27
4.1 Plnění závazných ukazatelů kapitoly NKÚ	27
4.2 Výdaje na financování programů reprodukce majetku	27
4.3 Povinný audit.....	28
5. Interní audit	28
6. Personální zajištění činnosti NKÚ	28
7. Organizační schéma NKÚ	30
Závěr.....	31

Přílohy:

Příloha č. 1: Kontrolní akce zařazené do plánu kontrolní činnosti na rok 2009	33
Příloha č. 2: Přehled kontrolních akcí se schváleným kontrolním závěrem v průběhu roku 2009	37
Příloha č. 3: Přehled kontrolních akcí, jejichž schválený kontrolní závěr byl v roce 2009 projednán kontrolním výborem PS PČR	41
Příloha č. 4: Přehled kontrolních akcí, jejichž schválený kontrolní závěr byl v roce 2009 projednán vládou ČR	49
Příloha č. 5: Seznam použitých zkratk	53

K tištěné verzi této výroční zprávy je přiloženo CD obsahující výroční zprávu NKÚ za rok 2009 a částky 1–4/2009 Věstníku NKÚ.

Úvodní slovo prezidenta NKÚ

Vážený čtenáři,

dostává se Vám do rukou výroční zpráva Nejvyššího kontrolního úřadu obsahující souhrn informací a zhodnocení činnosti této instituce za rok 2009.

Všechny zprávy z kontrolních akcí, tzv. kontrolní závěry, schválené v uplynulém roce byly již publikovány v jednotlivých částkách *Věstníku NKÚ*, které vycházejí pravidelně čtyřikrát ročně a které jsou samozřejmě k dispozici i na webové stránce Nejvyššího kontrolního úřadu www.nku.cz. Proto cílem výroční zprávy není opakování všech kontrolních zjištění. Forma a obsah této zprávy se snaží být dalším krokem ke zvýšení povědomí o kontrole veřejných výdajů v České republice, a to nejen pro odborníky v této oblasti, ale pro všechny, kteří se zajímají o zacházení s majetkem státu.

Výroční zpráva se snaží ukázat a popsat nejdůležitější a nejzávažnější problémy v oblasti hospodaření s movitým i nemovitým majetkem našeho státu, s finančními prostředky státního rozpočtu i s finančními prostředky, které do naší republiky přitékají ze zahraničí. Snaží se také seznámit čtenáře s orgány a organizací nejvyšší kontrolní instituce České republiky.

Nejvyšší kontrolní úřad nemá výkonnou pravomoc, ale jeho činnost poskytuje a měla by poskytovat zpětnou vazbu. Vazbu, která slouží Parlamentu České republiky, vládě ČR a všem občanům jako informační zdroj, zda jsou při hospodaření se státním majetkem dodržovány zákony, zda je účetnictví státu a jeho organizací vedeno průkazně a správně a zda jsou peníze státu vynakládány účelně a hospodárně.

Cílem činnosti nejvyšší kontrolní instituce není kontrolovat všude a všechno, nebylo by to efektivní a ani technicky možné. Cílem kontroly není také najít nedostatky za každou cenu. Hlavním cílem kontroly je za přiměřených nákladů a statisticky významně ověřit, zda je v hospodaření státu vše v pořádku, případně poskytnout podklady k rozhodnutí o nutných změnách.

Protože i kontrolní instituce musí být kontrolována, obsahuje výroční zpráva rovněž informace o hospodaření Nejvyššího kontrolního úřadu a výrok auditora.

**František Dohnal,
prezident NKÚ**

I. Postavení NKÚ ve společnosti

1. Základní informace o postavení a působnosti NKÚ

Nezávislá kontrola představuje jeden z nezastupitelných prvků parlamentní demokracie. V České republice plní tuto funkci Nejvyšší kontrolní úřad. Je nezávislý na moci zákonodárné, výkonné i soudní a jeho postavení a působnost jsou zakotveny přímo v Ústavě České republiky¹.

Podrobnější úprava postavení, působnosti, organizační struktury a činnosti NKÚ je obsažena v zákoně č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu. Podle tohoto zákona NKÚ prověřuje zejména hospodaření se státním majetkem a s finančními prostředky vybíranými na základě zákona a také hospodaření s prostředky poskytnutými České republice ze zahraničí.

Orgány NKÚ jsou prezident, viceprezident, Kolegium, senáty a Kárná komora. NKÚ má také přiměřenou finanční nezávislost. Určujícím orgánem v tomto směru je Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR /PS PČR/, která schvaluje státní rozpočet.

NKÚ provádí kontrolní činnost na základě svého plánu kontrolní činnosti. Plán kontrolní činnosti po schválení Kolegiem NKÚ předkládá prezident NKÚ k informaci Parlamentu ČR a vládě ČR a zveřejňuje jej ve *Věstníku NKÚ*. Výsledkem kontrolní činnosti jsou kontrolní závěry, které shrnují a vyhodnocují skutečnosti zjištěné při kontrole. Kontrolní závěry schvaluje Kolegium nebo senáty NKÚ.

V rámci vymezené působnosti provádí NKÚ kontrolu s odpovídajícím využitím *Mezinárodních standardů nejvyšších kontrolních institucí INTOSAI*². Metody používané v rámci kontrolní činnosti jsou kontrola souladu s právními předpisy (kontrola legality), kontrola typu audit výkonnosti a kontrola typu finanční audit.

Kontrolou legality NKÚ prověřuje, zda jsou kontrolované činnosti v souladu s právními předpisy, a přezkoumává věcnou a formální správnost kontrolovaných činností v rozsahu potřebném pro dosažení cílů kontroly.

Při kontrole typu audit výkonnosti NKÚ posuzuje účelnost a hospodárnost, s níž kontrolované osoby nakládají s prostředky státního rozpočtu a s majetkem státu nebo jinými finančními prostředky, které NKÚ kontroluje v souladu se svou působností.

Kontrolou typu finanční audit NKÚ prověřuje, zda účetní závěrky kontrolovaných osob podávají věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví v souladu s právními předpisy. Tento typ kontrol je nástrojem pro ověřování informací uvedených v závěrečných účtech kapitol státního rozpočtu, které NKÚ využívá při formulování stanoviska ke státnímu závěrečnému účtu.

1 Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, článek 97 hlavy páté.

2 INTOSAI (*International Organization of Supreme Audit Institutions*) – Mezinárodní organizace nejvyšších kontrolních institucí.

2. Kolegium NKÚ

Kolegium NKÚ tvoří prezident, viceprezident a členové NKÚ. Kolegium NKÚ schvaluje plán kontrolní činnosti, návrh rozpočtu NKÚ předkládaný Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR a závěrečný účet rozpočtové kapitoly NKÚ. Kolegium NKÚ dále schvaluje výroční zprávu, jednací řády Kolegia a senátů NKÚ, kárný řád a kontrolní závěry. Rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí o námitkách proti kontrolnímu protokolu a o námitkách podjatosti.

Členové NKÚ vykonávají kontrolní činnost a vypracovávají kontrolní závěry. Řídí průběh kontrolní akce od pověření výkonem kontroly až po schválení usnesení o kontrolním závěru. V následujícím přehledu jsou modře vyznačeny ukončené kontrolní akce /KA/, jejichž kontrolní závěr /KZ/ byl schválen v roce 2009, zeleně jsou vypsány neukončené akce.³ Dále jsou uvedeny změny v Kolegiu NKÚ, které nastaly v roce 2009.

Ing. František Dohnal,
prezident NKÚ

Ing. Miloslav Kala,
viceprezident NKÚ

Ing. Jiří Adámek,
člen NKÚ

Členem NKÚ od 25. 4. 2001; do konce roku 2009 řídil celkem 23 kontrolních akcí, z toho pět v roce 2009.

Ukončené KA: **08/19; 08/27; 09/02**
Neukončené KA: **09/19; 09/23**

Ing. Zdeněk Brandt,
člen NKÚ

Členem NKÚ od 3. 5. 2002; do konce roku 2009 řídil celkem 24 kontrolních akcí, z toho pět v roce 2009.

Ukončené KA: **08/29; 08/38; 09/10**
Neukončené KA: **09/26; 09/28**

Ing. Ludmila Brynychová,
členka NKÚ

Ing. Ludmila Brynychová zemřela dne 8. srpna 2009.

Členkou NKÚ od 9. 12. 2005; do 8. 8. 2009 řídila celkem šest kontrolních akcí, z toho dvě v roce 2009.

Ukončené KA: **08/25; 08/37**

Mgr. Marie Hošková,
členka NKÚ

Členkou NKÚ od 17. 9. 1993; do konce roku 2009 řídila celkem 48 kontrolních akcí, z toho pět v roce 2009.

Ukončené KA: **07/27; 08/23; 09/03**
Neukončené KA: **09/09; 09/25**

³ V textu výroční zprávy jsou jednotlivé kontrolní akce označeny číslem, pod kterým jsou uvedeny v plánu kontrolní činnosti na příslušný rok. Texty kontrolních závěrů a podrobnější informace o ukončených kontrolních akcích lze nalézt v jednotlivých částkách *Věstníku NKÚ* nebo v elektronické verzi výroční zprávy po kliknutí na modře zvýrazněné číslo dané kontrolní akce. V tištěné verzi výroční zprávy lze částky 1–4/2009 *Věstníku NKÚ* nalézt na příloženém CD.

Členkou NKÚ od 4. 6. 1998; do konce roku 2009 řídila celkem 28 kontrolních akcí, z toho tři v roce 2009.

Ukončené KA: **08/36**
Neukončené KA: **09/15; 09/29**

JUDr. Eliška Kadaňová,
členka NKÚ

Členem NKÚ od 17. 9. 1993; do konce roku 2009 řídil celkem 45 kontrolních akcí, z toho čtyři v roce 2009.

Ukončené KA: **08/25; 09/04**
Neukončené KA: **09/11; 09/18**

JUDr. Ing. Jiří Kalivoda,
člen NKÚ

Členem NKÚ od 9. 12. 2005; do konce roku 2009 řídil celkem devět kontrolních akcí, z toho pět v roce 2009.

Ukončené KA: **08/21; 08/33; 08/35**
Neukončené KA: **09/14; 09/27**

Ing. Antonín Macháček,
člen NKÚ

Členem NKÚ od 17. 9. 1993; do konce roku 2009 řídil celkem 37 kontrolních akcí, z toho čtyři v roce 2009.

Ukončené KA: **08/22; 08/32**
Neukončené KA: **09/17; 09/24**

MVDr. Rudolf Němeček,
člen NKÚ

Členkou NKÚ od 18. 4. 2002; do konce roku 2009 řídila celkem 23 kontrolních akcí, z toho tři v roce 2009.

Ukončené KA: **08/31; 09/06**
Neukončené KA: **09/21**

Mgr. Zdeňka Profeldová,
členka NKÚ

Členem NKÚ od 17. 9. 1993; do konce roku 2009 řídil celkem 44 kontrolních akcí, z toho čtyři v roce 2009.

Ukončené KA: **08/26; 08/37**
Neukončené KA: **09/16; 09/20**

Ing. Petr Skála,
člen NKÚ

Členkou NKÚ od 16. 11. 2006; do konce roku 2009 řídila celkem devět kontrolních akcí, z toho pět v roce 2009.

Ukončené KA: **08/28; 09/07; 09/08**

Neukončené KA: **09/13; 09/22**

Ing. Jaromíra Steidlová,
členka NKÚ

Členem NKÚ od 25. 4. 2001; do konce roku 2009 řídil celkem 25 kontrolních akcí, z toho pět v roce 2009.

Ukončené KA: **08/24; 08/30; 09/05**

Neukončené KA: **09/12; 09/30**

Ing. Jan Vedral,
člen NKÚ

Ing. Ladislavu Zemanovi dne 27. srpna 2009 skončil výkon funkce člena NKÚ dosažením věkové hranice stanovené zákonem.

Členem NKÚ od 15. 7. 1993; do 27. 8. 2009 řídil celkem 45 kontrolních akcí, z toho tři v roce 2009.

Ukončené KA: **08/17; 08/20; 09/01**

Ing. Ladislav Zeman,
člen NKÚ

Ing. Rudolf Kuřa zahájil výkon funkce člena NKÚ dne 15. září 2009.

Ing. Rudolf Kuřa,
člen NKÚ

Ing. Karel Sehoř zahájil výkon funkce člena NKÚ dne 15. září 2009.

Ing. Karel Sehoř,
člen NKÚ

Ing. Pavel Hrnčíř zahájil výkon funkce člena NKÚ dne 11. prosince 2009.

Ing. Pavel Hrnčíř,
člen NKÚ

II. Zhodnocení kontrolní činnosti za rok 2009

1. Plán kontrolní činnosti na rok 2009

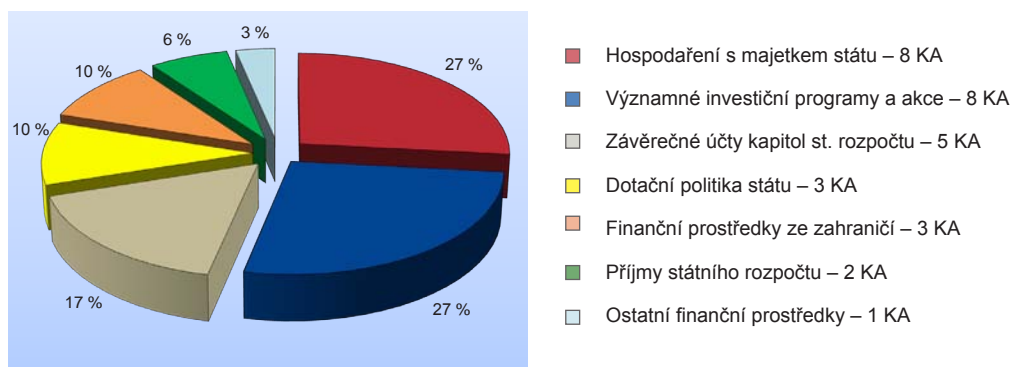
Plán kontrolní činnosti na rok 2009 schválilo Kolegium NKÚ na svém zasedání dne 23. října 2008. Celkem bylo schváleno 27 kontrolních akcí. V průběhu roku 2009 byl plán kontrolní činnosti doplněn o tři kontrolní akce na celkový počet 30 akcí.

Plán kontrolní činnosti na rok 2009 byl v souladu se zákonnou působností NKÚ zaměřen na kontrolu těchto oblastí:

- příjmy státního rozpočtu (např. správa daně z přidané hodnoty),
- dotační politika státu (např. sociální služby regionálního charakteru),
- hospodaření se státním majetkem (např. majetek státu, s nímž je příslušné hospodařit Ministerstvo financí),
- finanční prostředky vybírané na základě zákona ve prospěch právnických osob (prostředky vybírané ve prospěch Všeobecné zdravotní pojišťovny),
- hospodaření s prostředky poskytnutými České republice ze zahraničí (např. projekty dopravní infrastruktury v rámci regionálních operačních programů),
- významné investiční programy a akce (např. rozvoj železniční infrastruktury),
- závěrečné účty kapitol státního rozpočtu (např. závěrečný účet kapitoly *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* a výdaje České správy sociálního zabezpečení v kapitole *Ministerstvo práce a sociálních věcí*).

Plán kontrolní činnosti byl sestaven rovněž s ohledem na *Strategii kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu*⁴. Strukturu zaměření kontrolních akcí obsažených v plánu kontrolní činnosti na rok 2009 znázorňuje graf č. 1. Podrobný přehled jednotlivých kontrolních akcí včetně časového plánu je uveden v příloze č. 1.

Graf č. 1: Zaměření kontrolních akcí v plánu kontrolní činnosti na rok 2009

V průběhu roku 2009 bylo v plánu kontrolní činnosti provedeno celkem 24 změn. Změny se týkaly doplnění kontrolovaných osob (18 změn), časového plánu (jedna změna), členů NKÚ, kteří řídí kontrolu a vypracovávají kontrolní závěry (dvě změny), a doplnění kontrolních akcí (tři změny).

V roce 2009 NKÚ obdržel tři podněty ke kontrole od Parlamentu ČR. Tyto podněty budou využity při plánování kontrolních akcí v následujícím období.

⁴ *Strategie kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu* byla schválena prezidentem NKÚ dne 2. listopadu 2007. Tento materiál vymezuje hlavní směry kontrolní činnosti na roky 2008–2012. Strategie se poprvé promítla do plánu kontrolní činnosti NKÚ na rok 2008.

2. Výsledky kontrolní činnosti

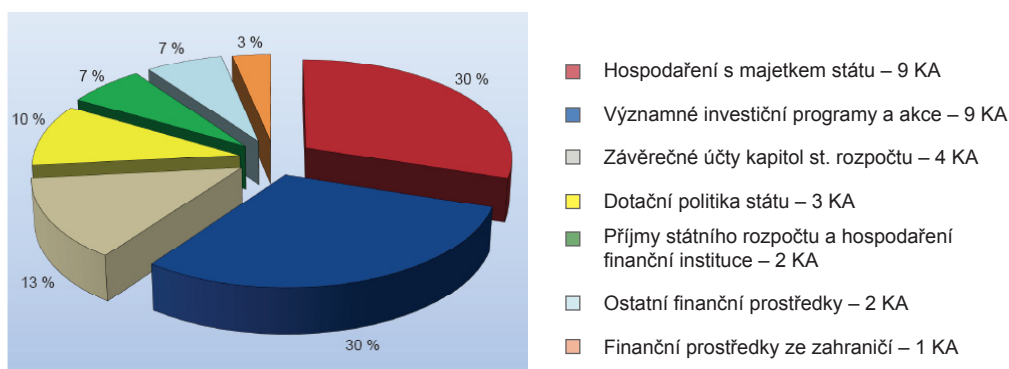
Cílem kontrol NKÚ je prověřit, zda jsou kontrolované činnosti v souladu s právními předpisy, zda jsou věcně a formálně správné, a posoudit, zda jsou účelné a hospodárné.

Snahou NKÚ je především zjistit, zda se nakládá hospodárně s finančními prostředky a majetkem státu. Zhodnocení uvedená v dalších částech výroční zprávy potvrzují nevhodnost v činnostech některých kontrolovaných osob.

Následující část výroční zprávy (body 2.1 až 2.5) vychází z výsledků 30 kontrolních akcí, jejichž kontrolní závěry byly v roce 2009 schváleny Kolegiem NKÚ, resp. senátem NKÚ. Jedná se o kontrolní akce, které byly zahájeny podle plánů kontrolní činnosti v letech 2007, 2008 a 2009 s plánovaným termínem ukončení v roce 2009. V následujících podkapitolách je uvedeno stručné zhodnocení kontrolní činnosti podle jednotlivých oblastí působnosti NKÚ, včetně nejvýznamnějších zjištění. Přehled kontrolních akcí, jejichž kontrolní závěr byl schválen v roce 2009, je uveden v příloze č. 2. Texty schválených kontrolních závěrů byly zveřejněny ve čtyřech částkách *Věstníku NKÚ*.

Strukturu dokončených kontrolních akcí podle zaměření na jednotlivé oblasti kontroly znázorňuje graf č. 2.

Graf č. 2: Zaměření kontrolních akcí, jejichž kontrolní závěry byly schváleny v roce 2009

Kontrolní akce, jejichž kontrolní závěry byly schváleny v roce 2009, byly zaměřeny především na oblast hospodaření s majetkem státu, významné investiční programy a akce, na závěrečné účty objemově nejvýznamnějších kapitol státního rozpočtu a na dotační politiku státu.

2.1 Příjmy státního rozpočtu a kontrola finančních institucí

V oblasti příjmů státního rozpočtu a kontroly finančních institucí byly v roce 2009 provedeny dvě kontrolní akce. KA č. **08/31** se zabývala hospodařením s majetkem státu při ukončení činnosti České konsolidační agentury /ČKA/ jakožto zákonem ustanovené finanční instituce. KA č. **08/35** byla realizována v oblasti návratných finančních výpomocí /NFV/ poskytnutých Ministerstvem průmyslu a obchodu /MPO/ a Ministerstvem zemědělství /MZe/ a postupu finančních orgánů při správě odvodů za porušení rozpočtové kázně ze strany příjemců NFV.

Na základě těchto kontrolních akcí lze konstatovat, že se kontrolované osoby zejména při správě pohledávek státu nechovaly tak, aby řádně a včas zajistily jejich uplatnění nebo aby pohledávky v maximální míře zhodnotily výnosem z jejich prodeje:

- V rámci KA č. **08/31** NKÚ zjistil, že se ČKA ani v posledním roce činnosti nepodařilo maximalizovat zisky z prodeje pohledávek. Bylo zjištěno značné podhodnocení v ocenění některých postupovaných pohledávek. Při prodeji akcií jejich emitentům ČKA nepožadovala cenu, která by byla přiměřená hodnotě akcií, ani si tuto cenu nezjišťovala. Ministerstvo financí /MF/ neprovedlo v roce 2007 u ČKA žádnou kontrolu, ačkoli na nutnost důsledného plnění kontrolní působnosti upozorňoval NKÚ již v kontrolním závěru z KA č. 05/27 (KZ byl uveřejněn v částce 2/2006 *Věstníku NKÚ*).
- V rámci KA č. **08/35** NKÚ zjistil, že MPO, MZe a MF nezajistily, aby mohla být včas a řádně uplatněna práva státu na odvod neoprávněně zadržovaných prostředků a penále. MPO a MF povolovaly úpravy splátkových kalendářů v době, kdy již příjemcům NFV nastala zákonná povinnost provést odvod za

porušení rozpočtové kázně. Kontrolovaná ministerstva neoznamovala zadržení prostředků státního rozpočtu finančním úřadům. Při správě pohledávek z NFV za roky 1991–1995 přetrvávaly problémy vyplývající z rozdělených kompetencí mezi MZe a finanční úřady, zejména při uplatňování pohledávek v konkursních řízeních a vymáhání smluvních 2% úroků.

2.2 Dotační politika státu, hospodaření s majetkem státu a s ostatními finančními prostředky

2.2.1 Dotační politika státu

Dotační politika státu je jednou z oblastí, na které se NKÚ ve svých kontrolách každoročně zaměřuje. V uplynulém roce NKÚ ukončil tři kontrolní akce v této oblasti. Kontrolní akce prověřily poskytování finančních prostředků státního rozpočtu na mistrovství světa v klasickém lyžování (KA č. **07/27**), programy podpor výroby energie z obnovitelných zdrojů energie a úspor energie (KA č. **08/38**) a dotace na sociální služby regionálního charakteru (KA č. **09/03**).

Kontrolní činností NKÚ bylo zjištěno, že přetrvávají nedostatky v koncepční, metodické a vyhodnocovací činnosti správců kapitol jako poskytovatelů dotací. V rámci některých kontrolních akcí NKÚ zjistil opakující se nedostatky v přípravě programů a v řádném plnění povinností správců programů. Tento stav negativně ovlivňuje účelnost a hospodárnost vynakládání finančních prostředků, jak dokládají následující příklady:

- V rámci KA č. **07/27** NKÚ zjistil, že Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy /MŠMT/ při přípravě Mistrovství světa v klasickém lyžování v roce 2009 v České republice postupovalo nekoncepčně a neplnilo řádně povinnosti správce programů, schvalovalo akce nedostatečně připravené a bez znalosti celkového rozsahu investic, což v konečném důsledku vedlo k překračování vládou schváleného podílu prostředků státního rozpočtu a navyšování přidělených prostředků státního rozpočtu až na **1 620 mil. Kč**. V materiálu z roku 2004 *Vyjádření státní podpory kandidatury na pořádání mistrovství světa v klasickém lyžování v roce 2009 v České republice* přitom MŠMT ujišťovalo vládu, že nebudou požadovány prostředky státního rozpočtu.

V této KA bylo u konečných příjemců dotací zjištěno také účelové rozdělování veřejných zakázek a další závažné nedostatky při jejich zadávání i plnění uzavřených smluvních vztahů.

- V rámci KA č. **08/38** NKÚ zjistil, že z vyhodnocení aktuálních podkladů předložených kontrolovanými osobami vyplývá nedosažitelnost indikativního cíle 8% podílu elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie /OZE/ na hrubé domácí spotřebě elektřiny v roce 2010. Na toto riziko upozornila již KA č. 05/08, jejíž KZ byl zveřejněn v částce 4/2005 *Věstníku NKÚ*. Přesto MPO, které má svěřeny rozhodující pravomoci v energetické politice státu, ani Ministerstvo životního prostředí /MŽP/ nepředložily návrh koncepčního řešení vedoucího k obratu ve vývoji tohoto ukazatele. Celostátní koncepce, která by stanovila priority pro využívání jednotlivých druhů OZE a která by vedla k cílenému směřování podpor, zatím České republice chybí.
- V rámci KA č. **09/03** NKÚ zjistil, že Ministerstvo práce a sociálních věcí /MPSV/ provedlo nedostatečnou analýzu dopadu realizace zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, na veřejné rozpočty. V důvodové zprávě k návrhu tohoto zákona předpokládalo nižší výdaje státního rozpočtu v letech 2007 a 2008 v kontrolovaném programu o **5 915 mil. Kč** a u příspěvků na péči nižší o **17 130 mil. Kč**. Zároveň MPSV nevytvořilo systém sběru informací o skutečných nákladech, zdrojích financování, kapacitě, počtech zaměstnanců a uživatelů sociálních služeb, a nemá tedy podklady pro hodnocení hospodárnosti výdajů státního rozpočtu v kontrolovaném programu.
- Oblasti dotační politiky státu se částečně věnovala i KA č. **09/04** (dále viz část 2.2.2), která se zabývala majetkem státu a peněžními prostředky na činnost veterinárních správ a ústavů. Bylo zjištěno, že MZe v některých případech do programu zařazovalo i akce, u kterých účastník programu nepředložil investiční záměry, a nevyhodnocovalo dosažení stanovených parametrů akcí.

Z kontrol provedených v této oblasti zároveň vyplývá, že poskytovatelé finančních prostředků dlouhodobě opomíjí provádění kontrolní činnosti u příjemců dotací.

2.2.2 Hospodaření s majetkem státu

V oblasti hospodaření s majetkem státu bylo dokončeno devět kontrolních akcí, které byly zaměřeny na kontrolu hospodaření s majetkem organizačních složek státu /OSS/, příspěvkových organizací /PO/ a státních podniků, a to KA č. **08/21**, **08/23**, **08/28**, **08/30**, **08/37**, **09/01**, **09/04**, **09/06** a **09/10**.

Již v předchozích letech NKÚ prokázal v této oblasti řadu závažných nedostatků. Jednalo se zejména o nedostatky v inventarizaci majetku a závazků, ve vykazování majetku a v jeho oceňování, ve vedení účetnictví a v hospodaření s majetkem státu. Nedostatky byly způsobeny zejména tím, že kontrolované osoby nepostupovaly v souladu s příslušnými právními předpisy. Přestože NKÚ tyto skutečnosti opakovaně uvádí ve svých kontrolních závěrech, neuspokojivý stav v této oblasti přetrvává, což dokládají i tato zjištění:

- Závažné nedostatky v provedení inventarizace majetku a ve vedení účetnictví byly např. zjištěny v rámci KA č. **08/28** u všech kontrolovaných PO MŠMT, v důsledku čehož byla jejich účetnictví za rok 2007 neprůkazná; dále při KA č. **08/30** u Ministerstva obrany /MO/ v oblasti dlouhodobého nehmotného majetku, při KA č. **09/04** u některých veterinárních správ a ústavů a při KA č. **09/06** u všech kontrolovaných OSS a PO, které nově vznikly v letech 2007 a 2008. V KA č. **09/01** NKÚ prokázal u dvou vyšších policejních škol Ministerstva vnitra /MV/ nesrovnalosti mezi majetkovou evidencí a údaji v katastru nemovitostí; např. jedna vyšší policejní škola neměla v katastru nemovitostí na listech vlastnictví zapsány budovy s pořizovací cenou **145 mil. Kč**, umístěné na 15 stavebních parcelách.
- V rámci KA č. **08/23** NKÚ zjistil, že jedna z PO Ministerstva kultury /MK/ nezahrnula částku **31 mil. Kč**, kterou přijala jako náhradu škody, do výnosů za příslušné zdaňovací období a v rozporu se zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, přijatou částku nezdanila. U dvou PO byly také zjištěny nedostatky v hospodaření s nepotřebnými a nepoužitelnými zásobami a u jedné PO prominutí části dluhu v rozporu se zákonem.

Opakujícím se zjištěním je nedostatečné plnění funkce zakladatele státního podniku. Při KA č. **08/21** byly u státních podniků, u nichž funkci zakladatele vykonává Ministerstvo zdravotnictví /MZd/, zjištěny nedostatky v zakládacích listinách, zejména nedostatečné vymezení určeného majetku, a zdlouhavý proces schvalování prodeje nepotřebného majetku.

Nedostatečné bylo rovněž plnění funkce zřizovatele PO. V rámci KA č. **08/28** bylo zjištěno, že MŠMT jako zřizovatel PO neposuzovalo a neschvalovalo odpisové plány řízených PO při stanovování výše příspěvků na provoz.

Velmi častou příčinou chyb, které NKÚ nacházel i při kontrolních akcích, jejichž kontrolní závěry byly schváleny v roce 2009, je podceňování finanční kontroly a jejího efektivního nastavení:

- Při KA č. **09/01** NKÚ zjistil, že MV provedlo následnou veřejnosprávní kontrolu v kontrolovaném období 2007 a 2008 jen u jedné vyšší policejní školy z pěti. Při kontrole příspěvkových organizací MŠMT bylo v KA č. **08/28** zjištěno, že s výjimkou jedné kontrolované PO nebyl u kontrolovaných organizací zřízen útvar interního auditu a jeho funkci MŠMT nenahradilo ani pravidelnou veřejnosprávní kontrolou.
- Při provádění KA č. **09/06** NKÚ zjistil nedostatky v nastavení vnitřního kontrolního systému u dvou kontrolovaných OSS nově vzniklých v roce 2007.

Kontrolou typu audit výkonnosti zjistil NKÚ při KA č. **08/37** zásadní systémové nedostatky ve vynakládání peněžních prostředků použitých na externí poradenské služby, které byly určeny na zefektivnění výkonu ústřední státní správy. Výstupy externích poradenských služeb využila kontrolovaná ministerstva k dosažení stanovených cílů v 11 případech z 18, z toho v šesti případech pouze částečně. Objem vynaložených peněžních prostředků na těchto 11 poradenských služeb představoval cca 51 % z objemu kontrolovaných finančních prostředků ve výši cca 94 mil. Kč. Do doby ukončení kontroly nebylo dosaženo stavu, který by zaručil objektivní vstupy a předpoklady pro zefektivnění ústřední státní správy.

2.2.3 Hospodaření s ostatními finančními prostředky

V oblasti hospodaření s ostatními finančními prostředky byly v roce 2009 ukončeny dvě kontrolní akce, z nichž jedna byla zaměřena na prostředky státního rozpočtu poskytované církvím a náboženským společnostem (KA č. **08/20**) a druhá na prostředky vybírané na základě zákona Vojenskou zdravotní pojišťovnou České republiky (KA č. **08/36**):

- Při KA č. **08/20** NKÚ zjistil, že druhy úhrad poskytované církvím a náboženským společnostem ze státního rozpočtu se provádějí na základě zákona č. 218/1949 Sb., o hospodářském zabezpečení církví

a náboženských společností státem, který není terminologicky a věcně provázán se zákony o státním rozpočtu. V zákoně není jednoznačně vymezeno, jaké věcné náklady lze ze státních prostředků hradit.

- V rámci KA č. **08/36** bylo zjištěno, že Vojenská zdravotní pojišťovna České republiky /VoZP/ prováděla úhrady za poskytnutou zdravotní péči řádně a včas. Při uzavírání smluv se zdravotnickými zařízeními však nerespektovala důsledně platné vyhlášky MZd a v řadě případů nedbala, aby smlouvy obsahovaly potřebné údaje o přístrojovém vybavení a personálním zajištění. Fyzickou kontrolu u zdravotnických zařízení VoZP prováděla minimálně.

2.3 Významné investiční programy a akce

Oblast významných investičních programů a akcí je důležitá nejen svým objemem a rozsahem, ale také celospolečenským dopadem. V této oblasti bylo dokončeno devět kontrolních akcí, které byly prioritně zaměřeny na nejvýznamnější výdaje v oblasti:

- dopravní infrastruktury (KA č. **08/19** – vodní cesty; KA č. **08/26** – příprava silničního spojení z Brna do Vídně; KA č. **08/27** – opravy a údržba pozemních komunikací);
- infrastruktury životního prostředí, které jsou spolufinancovány z fondů Evropské unie a národních fondů (KA č. **08/22** – čistota odpadních vod; vzhledem k povaze zjištěných skutečností je tato KA zařazena do části 2.4 této výroční zprávy);
- finančně významných programů a projektů ISPROFIN (KA č. **08/17** – ekologická likvidace munic; KA č. **08/29** – podpora průmyslových zón; KA č. **08/32** – vybudování klinického centra v Brně; KA č. **08/33** – výstavba univerzitního kampusu v Brně; KA č. **09/02** – pořízení nemovitého majetku z programů v působnosti MPSV).

NKÚ v minulosti opakovaně konstatoval absenci nebo nedostatečné zpracování dlouhodobých strategických a koncepčních dokumentů, nezajištění optimální alokace veřejných zdrojů, absenci priorit a nedostatečné hodnocení naplňování strategických a koncepčních cílů. Tyto skutečnosti měly negativní vliv na účelnost a hospodárnost vynaložených prostředků. Nejinak tomu bylo i v kontrolních akcích, jejichž kontrolní závěry byly schváleny v roce 2009; např. v oblasti investic do dopravní infrastruktury NKÚ zjistil tyto nedostatky:

- Ministerstvo dopravy /MD/ v koncepčních dokumentech rozvoje a modernizace labské vodní cesty komplexně nevymezilo věcné, časové a finanční podmínky pro dosažení cílového stavu a neprokázalo věrohodným způsobem potřebnost investic na dobudování labské vodní cesty (KA č. **08/19**). Termín dobudování labské vodní cesty byl postupně odsunut o více než 10 let. Nepřípravenost technického řešení ze strany Ředitelství vodních cest České republiky měla také za následek zvyšování předpokládaných nákladů. Např. u akce *Rekonstrukce železničního mostu v Kolíně* tato skutečnost vedla ke zvýšení předpokládaných nákladů o 366 % na **915 mil. Kč** a k odsunu stavební realizace minimálně o dva roky. Kontrolní výbor PS PČR po projednání kontrolního závěru z této kontrolní akce požádal ministra dopravy, aby předložil kontrolnímu výboru aktuální koncepci strategického rozvoje a modernizace vodních cest a přístavů, včetně návrhů exekutivních a legislativních opatření pro její realizaci.
- MD neprokázalo prioritu výstavby silničního spojení Brno–Vídeň (R52) z hlediska celostátní i mezinárodní potřeby rozvoje dopravní infrastruktury (KA č. **08/26**). Neprovedlo analýzu rizik záměru pořízení této rychlostní silnice a nerespektovalo odlišná stanoviska dalších orgánů státní správy, odborné i laické veřejnosti. Záměr realizovat R52 nespĺňoval většinu požadavků Evropské unie /EU/ kladených na transevropskou dopravní síť. Nerespektování zásad společenské efektivnosti, lity a smyslu pravidel Evropské unie vážně ohrožuje i finanční spoluúčast EU v předpokládané výši **7 000 mil. Kč**. Alokační veřejných prostředků na tuto investici je v současnosti riskantním krokem.

NKÚ u ministerstev jako správců programů v některých případech opakovaně zjistil nedostatečné vymezení věcných, časových a finančních parametrů programů. To má negativní důsledky při vyhodnocování potřeby investic a sociálně-ekonomických přínosů programů, navyšování finančních potřeb, posouvání ukončení programů, nebo dokonce pozastavení realizace programů. V kontrolních akcích, jejichž kontrolní závěry byly schváleny v roce 2009, NKÚ zjistil např. tyto skutečnosti:

- Realizace programu MD určeného na opravy silnic I. třídy a dálnic nebyla pro nedostatek prostředků zahájena a opravy některých úseků pozemních komunikací jsou odsouvány i o několik let (KA č. **08/27**). V kontrolovaném období 2006 až 2008 došlo k nárůstu předpokládaných nákladů na opravy o 18 %, tj. o cca **1 456 mil. Kč**. Předpokládaná doba realizace nebyla dodržena u 69 % akcí. MD změnilo

v roce 2007 způsob zabezpečování údržby silnic I. třídy, aniž by předtím provedlo posouzení výhodnosti změny proti předcházejícímu stavu. Vyhodnocením jednotkových cen příslušných prací bylo zjištěno, že změněný způsob zabezpečování údržby je ročně dražší až o **296 mil. Kč**. V sedmi případech bylo u provádění údržby zjištěno nevhodné vynakládání finančních prostředků v celkové výši **22,4 mil. Kč**. Tato kontrolní akce také poukázala na rozdílná pravidla pro financování programů u akcí financovaných ze státních fondů a ze státního rozpočtu.

- MPO ve svých materiálech opakovaně hodnotilo programy podpory rozvoje průmyslových zón a regenerace území a objektů pro následné průmyslové a podnikatelské využití jako vysoce efektivní s multiplikačními efekty. Věrohodné hodnocení s vyčíslením všech souvisejících nákladů a s objektivně doloženým vyčíslením přínosů však doposud nezajistilo, i když se k tomu vládě zavázalo (KA č. **08/29**). Vyhodnocení dopadu podpory zpracované agenturou CzechInvest mělo nízkou vypovídací schopnost a vycházelo z neověřených a nepřesných údajů. V dokumentacích programů byly nedostatky, včetně početních chyb.

Přestože NKÚ v předcházejících kontrolách stejného zaměření doporučil zpracování průkazné analýzy efektivity rozvoje průmyslových zón, vláda ČR až v roce 2009 uložila, aby ji MPO informovalo o plnění přijatých opatření k nápravě, včetně opatření ke zpracování této analýzy (s termínem plnění do června 2010).

NKÚ ve svých kontrolních závěrech často konstatuje, že správci programů schvalují některé akce bez řádných podkladů nebo nedostatečně připravené (např. bez prokázání potřebnosti investice, společensko-ekonomické výhodnosti nebo s neobjektivními výpočty). To má negativní vliv na změny parametrů akce v průběhu přípravy její realizace, na navyšování finančních prostředků a na výslednou hospodárnost akce i celého programu. V kontrolních akcích, jejichž kontrolní závěry byly schváleny v roce 2009, bylo např. zjištěno:

- MZd u akce vybudování Mezinárodního centra klinického výzkumu v Brně rozhodlo o zásadní změně koncepce výstavby v době, kdy již byla realizována příprava území dle původního záměru schváleného vládou. Změnou koncepce a závazných parametrů byla potřeba finančních prostředků navýšena o **654 mil. Kč**, tj. téměř o 50 %, a termín výstavby byl posunut o dva roky (KA č. **08/32**).
- MPSV zabezpečilo přípravu a realizaci programů na pořízení nemovitého majetku podle pravidel platných pro financování programů jen formálně. Ve skutečnosti nevytvořilo soubor průkazných věcných, časových a finančních podmínek, který by byl objektivním podkladem pro hodnocení plnění stanovených cílů a efektivnosti, hospodárnosti a účelnosti finančních prostředků vynaložených na realizaci programů (KA č. **09/02**).

2.4 Finanční prostředky EU a ostatní zahraniční finanční nástroje

V oblasti hospodaření s finančními prostředky EU a ostatními zahraničními finančními nástroji byla v roce 2009 dokončena jedna KA, zabývající se oblastí společné zemědělské politiky (KA č. **08/25**). Část kontrolních akcí realizovaných NKÚ nebyla primárně zaměřena na kontrolu nastavení a fungování systému implementace prostředků z EU, ale na realizaci cílů programového financování a na ověření dosažení stanovených parametrů investičních projektů spolufinancovaných z fondů EU. Jednalo se zejména o kontrolu prostředků na dobudování čističek odpadních vod (KA č. **08/22**) a dále o KA č. **08/26**, **08/27**, **08/29**, **08/33** a **08/38**.

V rámci KA č. **08/25** bylo prověřeno, zda prostředky státního rozpočtu a EU v podopatření LEADER+ a opatření LEADER byly poskytnuty a použity v souladu se stanovenými pravidly a podmínkami⁵:

- NKÚ zjistil, že prostředky státního rozpočtu a EU byly v zásadě poskytnuty a použity v souladu se stanovenými pravidly a podmínkami a že systém poskytování těchto prostředků je funkční. Přesto byly kontrolou NKÚ zjištěny některé nedostatky, např. MZe neprovedlo upřesnění ani doplnění monitorovacích indikátorů, jak mu ukládal programový dodatek. Státní zemědělský intervenční fond u některých projektů, v rámci nichž byla pořízena investice, nestanovil v *podmínkách poskytnutí finanční pomoci* minimální lhůtu jejich vázanosti na účel. Byla také zjištěna některá pochybení při účtování o výdajích souvisejících s realizací projektů.

5 Podpora iniciativy LEADER realizovaná v programovém období 2004–2006 v rámci strukturálních opatření podle operačního programu *Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství* a v programovém období 2007–2013 jako součást společné zemědělské politiky v rámci *Programu rozvoje venkova České republiky na období 2007–2013*.

- NKÚ doporučil stanovit lhůtu pro vyřízení žádosti o proplacení výdajů projektu a v případě pořízení drobného dlouhodobého hmotného majetku stanovit pro příjemce finanční pomoci lhůtu vázanosti na účel, aby bylo zajištěno další využití tohoto majetku. Na základě výsledků kontrolní akce uložila vláda ministru zemědělství implementovat zkušenosti s realizací podopatření LEADER+ v programovém období 2004 až 2006 do realizace opatření LEADER v programovém období 2007 až 2013, a to s využitím doporučení NKÚ.

NKÚ v oblasti čerpání prostředků EU opakovaně upozorňuje na významná rizika, jež identifikoval v oblasti implementace směrnice Rady o čištění městských odpadních vod⁶ a financování projektů, které jsou zaměřeny na čištění odpadních vod a spolufinancovány z prostředků EU. V rámci KA č. **08/22** byly zjištěny mimo jiné tyto skutečnosti:

- Některé smlouvy uzavřené mezi vlastníkem a provozovatelem infrastruktury nespĺňují podmínky tzv. nejlepší mezinárodní praxe. V důsledku toho není možné čerpat prostředky EU na tyto projekty (např. na výstavbu čistírny odpadních vod v Praze s investičními náklady **12 115 mil. Kč**), příp. je možné čerpat tyto prostředky jen v omezené míře. Z výsledků kontroly je zřejmé, že ČR nesplní závazky vyplývající ze směrnice Rady o čištění městských odpadních vod. Prodloužení přechodného období pro implementaci směrnice je nereálné a nesplnění termínu je spojeno se sankcí, kterou mohou orgány EU vůči ČR uplatnit. Na tato rizika upozornila již KA č. 06/31 (KZ zveřejněn v částce 3/2007 *Věstníku NKÚ*).
- U jednotlivých subjektů implementační struktury *Fondu soudržnosti* a operačního programu *Infrastruktura* (Ministerstvo pro místní rozvoj, MŽP a Státní fond životního prostředí) byly zjištěny některé nedostatky v oblasti výkonu kontroly. Při prověřování realizace projektů u příjemců dotací byly také zjištěny nedostatky při zadávání a realizaci veřejných zakázek a v oblasti uzavírání a plnění smluvních vztahů.
- Nedostatky byly rovněž zjištěny v oblasti výkonu finanční kontroly. Kontrolní akce ukázala potřebu novelizace zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), neboť současná podoba zákona neobsahuje specifickou úpravu delegace pravomocí v oblasti kontrol evropských prostředků, která by lépe odpovídala požadavkům evropské legislativy. Toto zjištění koresponduje i s obdobnými zjištěními z KA č. **08/06** – *Finanční prostředky operačního programu Rozvoj lidských zdrojů určené na aktivní politiku zaměstnanosti* (KZ zveřejněn v částce 1/2009 *Věstníku NKÚ*). V této KA byly mimo jiné zjištěny nedostatky ve vztahu k zadávání veřejných zakázek. V souvislosti s KA č. **08/06** si Evropská komise vyžádala od MPSV kontrolní protokol NKÚ a následně od MPSV požadovala předložení akčního plánu k odstranění zjištěných nedostatků.

2.5 Kontrola závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu

V souladu se strategií kontrolní činnosti NKÚ se kontroly typu finanční audit každoročně zaměřují na ověření spolehlivosti údajů účetních závěrek a informací v závěrečných účtech nejvýznamnějších kapitol státního rozpočtu. Zjištěné nedostatky (odchyly od příslušných právních předpisů a další nedostatky vzniklé při sestavování účetních závěrek), které jsou vyčíslitelné, jsou po agregaci porovnávány s hladinou významnosti⁷. V případě, že je celkový objem vyčíslitelných nedostatků vyšší než stanovená hladina významnosti, nepodává účetní závěrka věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví, a proto není spolehlivým podkladem pro sestavení závěrečného účtu kapitoly státního rozpočtu.

V rámci níže uvedených kontrolních akcí se kontrola týkala majetku a finančních prostředků uvedených v účetních závěrkách kontrolovaných osob za kontrolovaná období; celková výše aktiv činila 40 481 mil. Kč, celková výše příjmů činila 38 860 mil. Kč a celková výše výdajů byla 204 791 mil. Kč.

V roce 2009 byly ukončeny čtyři kontroly závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu. Prověřován byl závěrečný účet kapitoly *Energetický regulační úřad* za rok 2007 (KA č. **08/24**) a závěrečné účty kapitol *Ministerstvo práce a sociálních věcí* za rok 2008 (KA č. **09/05**), *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* za rok 2008 (KA č. **09/07**) a *Ministerstvo zemědělství* za rok 2008 (KA č. **09/08**).

⁶ Směrnice Rady č. 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod ze dne 21. května 1991 stanoví požadavky na kvalitu městských odpadních vod před jejich vypouštěním do vodotečí a členské státy EU jsou povinny tyto požadavky naplnit, ČR do 31. prosince 2010.

⁷ V souladu s doporučeními mezinárodních standardů INTOSAI bývá nejvyšší možná míra špatné evidence, kterou uživatelé výkazů mohou shledávat jako ještě přijatelnou, stanovena v rozsahu 0,5–2% z hodnoty, která nejpřiměřeněji zobrazuje rozsah finanční činnosti dané účetní jednotky.

Při provádění kontrolních akcí jsou opakovaně zjišťovány skutečnosti, které svědčí o závažných nedostacích v podkladech sloužících pro zpracování závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu. Některé kontrolované osoby nevedly v kontrolovaných letech úplně a správně, příp. průkazné účetnictví, což bylo v rozporu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, např.:

- MPSV nesprávně účtovalo o existenci závazků v úhrnné výši **2 669 mil. Kč** z projektů spolufinancovaných z Evropského sociálního fondu (KA č. **09/05**).
- MPSV neúčtovalo o pohybech a zůstatku peněžních prostředků (zejména přijatých dividend) na účtu vedeném u banky ve Spolkové republice Německo a tím podhodnotilo vykázanou hodnotu peněžních prostředků na běžných účtech o **407 mil. Kč** (KA č. **09/05**).
- MZe vykazovalo nesprávně o **499 mil. Kč** vyšší účetní hodnotu svojí 100% majetkové účasti v obchodní společnosti (KA č. **09/08**).
- MZe nesprávně účtovalo o poskytnutých návratných finančních výpomocích v částce **224 mil. Kč** a o poskytnutých dotacích ve výši **389 mil. Kč** (KA č. **09/08**).
- Nebyla provedena inventarizace veškerého majetku a závazků v souladu se zákonem (KA č. **09/05, 09/07, 09/08**).

Ve všech prověřovaných případech kontrolované osoby nezavedly vnitřní kontrolní systém, který by včas zjišťoval, vyhodnocoval a minimalizoval veškerá rizika související s činnostmi, které jsou předmětem účetnictví.

NKÚ zjistil rovněž porušení právních norem upravujících hospodaření kontrolovaných osob:

- MPSV porušilo rozpočtovou kázeň tím, že na příjmový účet státního rozpočtu neodvedlo ve stanovené lhůtě příjmy ve výši **426 mil. Kč** plynoucí z dividend (KA č. **09/05**).
- MZe nezajistilo, aby nedošlo k promlčení práv státu ve formě pohledávky státu za obchodní společnost ve výši **25 mil. Kč** (KA č. **09/08**).

Systematické provádění kontrol typu finanční audit napomáhá správné aplikaci předpisů v oblasti účetnictví, čímž je naplňován cíl NKÚ zajistit podporu dobré účetní praxe. Současně je v kontrolních závěrech upozorňováno na případy, kdy účetní předpisy ne zcela jasně upravují specifické oblasti. NKÚ se v roce 2009 opětovně zabýval problematikou spojenou s majetkovými účastmi státu (KA č. **09/05**) a konstatoval, že účtování a vykazování majetkových účastí státu vyžaduje komplexní úpravu a že předpisy regulující účetnictví jsou v této oblasti nedostatečné a nejednoznačné.

NKÚ zjistil, že účetní závěrky MPSV a MZe za rok 2008 nepodávaly věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví v souladu se zákonem o účetnictví a příslušnými právními předpisy. Nebyly tak spolehlivým podkladem pro sestavení závěrečných účtů kapitol *Ministerstvo práce a sociálních věcí* a *Ministerstvo zemědělství* za rok 2008 (KA č. **09/05** a **09/08**). Z předchozích kontrolních akcí vyplývá, že účetní závěrky MPSV nebyly spolehlivými podklady pro sestavení závěrečných účtů této kapitoly ani za kontrolované roky 2006 a 2007 (KA č. 07/13, KZ zveřejněn v částce 1/2008 *Věstníku NKÚ*; KA č. 08/13, KZ zveřejněn v částce 4/2008 *Věstníku NKÚ*).

Z výše uvedených skutečností je zřejmé, že oblast účetnictví je ve státní správě stále podceňována a není dosud obecně vnímána jako nástroj ochrany majetku a jako zdroj kvalitních informací pro správné rozhodování a následně i pro dobré finanční řízení. Z dokončených KA vyplývají opakující se nedostatky, a to zejména v oblasti inventarizace majetku a závazků a vedení správného a úplného účetnictví. Účinnost nápravných opatření kontrolovaných osob není zatím taková, aby zabránila opakovanému vzniku těchto nedostatků.

2.6 Stanoviska ke zprávě o průběžném plnění státního rozpočtu a k návrhu státního závěrečného účtu

Na základě poznatků z kontrolní a analytické činnosti předložil NKÚ Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR stanovisko k návrhu *Státního závěrečného účtu ČR za rok 2008* a stanovisko ke *Zprávě o plnění státního rozpočtu ČR za 1. pololetí 2009*⁸.

Stanovisko k návrhu státního závěrečného účtu ČR bylo zaměřeno mimo jiné na hodnocení závěrečných účtů rozpočtových kapitol. Nejzávažnějším opakujícím se nedostatkem zjištěným kontrolní činností NKÚ je skutečnost, že se správci kapitol ve větší míře neorientují na hodnocení výstupů (efektů) jednotlivých činností a programů financovaných ze státního rozpočtu. NKÚ rovněž upozornil na nedodržování rozsahu a struktury návrhů závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu při jejich sestavování dle platné právní úpravy⁹.

Ve stanovisku ke *Zprávě o plnění státního rozpočtu ČR za 1. pololetí 2009* NKÚ upozornil na negativní tendence v plnění státního rozpočtu znásobené dopady hospodářské krize a na neexistenci systémových opatření, která by při očekávaném propadu rozpočtových příjmů přinesla úspory na výdajové straně státního rozpočtu. NKÚ konstatoval jako jeden z nedostatků *Zprávy o plnění státního rozpočtu ČR za 1. pololetí 2009* neuvedení podrobnějšího výhledu plnění státního rozpočtu do konce roku a kroků k zajištění stability rozpočtového hospodaření.

2.7 Projednávání kontrolních závěrů v orgánech Parlamentu ČR a ve vládě ČR

NKÚ spolupracuje s oběma komorami Parlamentu ČR i s vládou ČR. Každý kontrolní závěr je bezprostředně po schválení zaslán předsedům obou komor parlamentu a předsedovi vlády. NKÚ těmto institucím zaslá rovněž svou výroční zprávu, stanovisko ke státnímu závěrečnému účtu a stanovisko k plnění státního rozpočtu.

Výroční zprávu NKÚ za rok 2008 projednal kontrolní výbor Poslanecké sněmovny na své 41. schůzi dne 15. dubna 2009 a přijal k ní usnesení č. 310. Dne 22. dubna 2009 byla tato výroční zpráva projednána i ve Výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu Senátu, který k ní přijal usnesení č. 109. Výroční zpráva byla rovněž projednána na plénu Senátu, a to na jeho 6. schůzi dne 6. května 2009. Senát k ní přijal usnesení č. 155.

Nejpodstatnější součástí spolupráce mezi Parlamentem ČR a vládou ČR na jedné straně a NKÚ na druhé straně je projednávání kontrolních závěrů. Hlavním partnerem NKÚ v Parlamentu ČR je **kontrolní výbor Poslanecké sněmovny**. Tento výbor projednává kontrolní závěry NKÚ, jeho výroční zprávu, návrh rozpočtu kapitoly NKÚ, jeho závěrečný účet, stanovisko NKÚ ke státnímu závěrečnému účtu a další materiály.

Kontrolní výbor v roce 2009 projednal celkem 29 kontrolních závěrů NKÚ a jednu informaci o splnění nápravných opatření v oblasti těžkých topných olejů přijatých na základě kontrolního závěru z KA č. 06/04 (KZ zveřejněn v částce 4/2006 *Věstníku NKÚ*). Kontrolní závěr je ve výboru projednáván většinou za účasti prezidenta či viceprezidenta NKÚ, člena NKÚ, který řídil příslušnou kontrolní akci, a představitelů kontrolovaných osob. Ke každému kontrolnímu závěru přijímá kontrolní výbor usnesení, v němž bere příslušný KZ na vědomí. Pokud byl již KZ projednán ve vládě ČR, bere kontrolní výbor na vědomí nejen daný KZ, ale i stanovisko dotčeného resortu k tomuto KZ. Usnesení často konstatuje zjištěné nedostatky a zároveň žádá vládu, dané ministerstvo či ministra o nápravu, případně o předložení dalších materiálů (koncepce, zprávy, seznamu opatření k nápravě apod.). Přehled kontrolních závěrů projednaných v roce 2009 kontrolním výborem a shrnutí přijatých usnesení jsou uvedeny v příloze č. 3 této výroční zprávy.

Vláda ČR projednává všechny kontrolní závěry. Kontrolní závěr je zaslán předsedovi vlády a ten jej předá příslušnému resortu ke stanovisku. Poté je daný kontrolní závěr spolu se stanoviskem resortu projednán na schůzi vlády za přítomnosti prezidenta NKÚ. V roce 2009 vláda projednala 36 kontrolních závěrů NKÚ. Ke každému kontrolnímu závěru přijala usnesení, kterým jej vzala na vědomí, stejně tak jako stanovisko nebo informaci příslušného resortu. Ve většině případů má toto usnesení ukládací část, často je uveden i termín, do kterého má příslušný ministr podat vládě informaci o plnění přijatých opatření. Přehled kontrolních závěrů projednaných vládou v roce 2009 a shrnutí uložených opatření jsou uvedeny v příloze č. 4 této výroční zprávy.

⁸ Tato stanoviska NKÚ předkládá na základě ustanovení § 5 zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu.

⁹ Vyhláška č. 419/2001 Sb., o rozsahu, struktuře a termínech údajů předkládaných pro vypracování návrhu státního závěrečného účtu a o rozsahu a termínech sestavení návrhů závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu.

2.8 Součinnost s orgány činnými v trestním řízení

V roce 2009 podal NKÚ podle ustanovení § 8 odst. 1 trestního řádu¹⁰ jedno oznámení nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, a to na základě zjištění z kontrolní akce č. **07/27** zaměřené na prostředky státního rozpočtu poskytnuté v souvislosti s pořádáním Mistrovství světa v klasickém lyžování v roce 2009 v České republice. Oznamované skutečnosti nasvědčovaly spáchání trestného činu úvěrového podvodu, porušování závazných pravidel hospodářského styku, podvodu, event. porušování povinnosti při správě cizího majetku. Toto oznámení je dosud v šetření orgánů činných v trestním řízení.

Trestní oznámení podané v roce 2008 v souvislosti s KA č. 07/13 bylo orgánem Policie České republiky odloženo s tím, že se nepotvrdilo podezření ze spáchání trestného činu. Šetření dalších dvou trestních oznámení dosud nebylo uzavřeno. Orgány činné v trestním řízení si v roce 2009 vyžádaly součinnost NKÚ celkem v devíti případech. Na základě jejich žádostí jim NKÚ poskytl kontrolní materiály z deseti kontrolních akcí a prezident NKÚ zbavil podle ustanovení § 23 zákona o NKÚ z důvodu důležitého státního zájmu jednoho zaměstnance povinnosti mlčenlivosti.

¹⁰ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád).

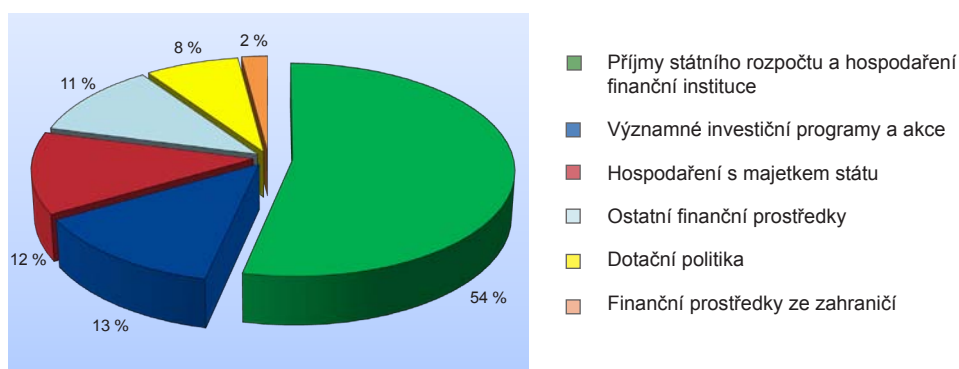
III. Finanční zhodnocení kontrolní činnosti

1. Souhrnné finanční zhodnocení kontrolních akcí

Souhrnné finanční zhodnocení kontrolních akcí je každoročně vyjadřováno pomocí ukazatele celkového objemu zkontrolovaných finančních prostředků a majetku. Tento informativní údaj vypovídá o celkovém rozsahu zkontrolovaných položek příjmů a výdajů státního rozpočtu, majetku státu, finančních prostředků EU a ostatních finančních prostředků. Je mimo jiné ovlivněn i počtem provedených kontrolních akcí, předmětem a rozsahem kontroly.

Kontrolními akcemi, jejichž kontrolní závěry byly schváleny v roce 2009, byly prověřeny finanční prostředky a majetek v celkové výši **113 585 mil. Kč**. Údaj nezahrnuje kontrolní akce zaměřené na kontrolu závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu. Dále v něm nejsou zahrnuty finanční prostředky uvedené v dlouhodobých a strategických koncepčních materiálech ani celkové prostředky programů, u kterých byly kontrolovány např. jejich administrace správci příslušných kapitol nebo zprostředkujícími subjekty. Strukturu celkového zkontrolovaného objemu finančních prostředků a majetku v kontrolních akcích znázorňuje graf č. 3. Zkontrolované finanční prostředky a majetek v jednotlivých kontrolních akcích byly agregovány podle jednotlivých oblastí zaměření kontrol NKÚ, které jsou uvedeny v předchozích částech této výroční zprávy.

Graf č. 3: Struktura zkontrolovaného objemu finančních prostředků a majetku podle jednotlivých oblastí kontroly NKÚ

Největší podíl zkontrolovaného objemu finančních prostředků a majetku připadl na kontrolu ČKA provedenou v souvislosti s ukončením činnosti této finanční instituce (KA č. **08/31**; zkontrolovaný objem činil **58 676 mil. Kč**).

2. Plnění oznamovací povinnosti podle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků

NKÚ na základě kontrolních zjištění naplňuje v odůvodněných případech svoji oznamovací povinnost vůči územním finančním orgánům podle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků.

V rámci oznamovací povinnosti vůči příslušným finančním úřadům bylo v roce 2009 na základě výsledků 13 kontrolních akcí odesláno celkem 19 oznámení, které se týkaly finančních prostředků v úhrnné výši **523 mil. Kč**.

IV. Zhodnocení ostatní činnosti

1. Další činnost NKÚ související s kontrolní činností

Podle ustanovení § 6 zákona o NKÚ jsou obě komory Parlamentu ČR a jejich orgány oprávněny vyžádat si od NKÚ stanoviska k návrhům právních předpisů týkajících se rozpočtového hospodaření, účetnictví, státní statistiky a výkonu kontrolní, dozorové a inspekční činnosti. V roce 2009 se NKÚ vyjadřoval na žádost kontrolního výboru PS PČR k otázce, zda změny obsažené v návrhu novely zákona o podpoře výzkumu a vývoje odpovídají připomínkám vzešlým z KA č. 08/03 – *Prostředky státního rozpočtu z kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy určené na výzkum a vývoj*. NKÚ ve svém vyjádření uvedl, že novelizace základní legislativní úpravy podpory výzkumu, vývoje a inovací dává předpoklady k odstranění nejzávažnějších nedostatků, na které poukázala kontrola NKÚ a které lze řešit v rovině obecně závazných právních předpisů.

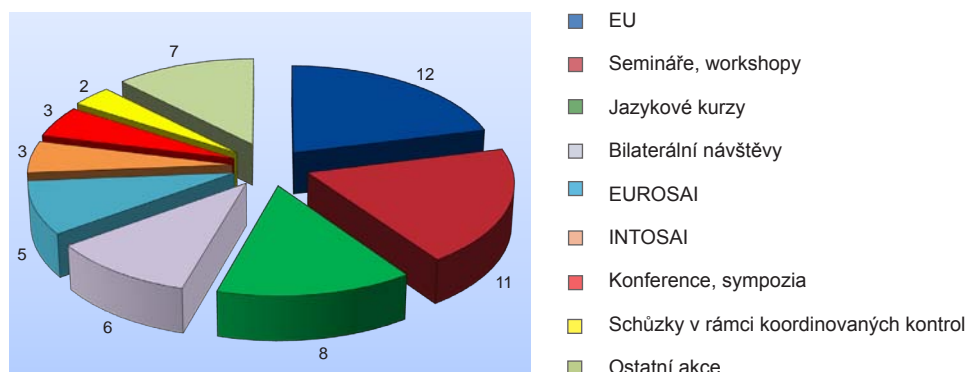
V meziresortním připomínkovém řízení podle *Legislativních pravidel vlády* se NKÚ vyjadřuje k návrhům právních předpisů, které se ho týkají jako organizační složky státu nebo které se týkají jeho působnosti. V roce 2009 obdržel NKÚ k posouzení celkem 152 návrhů právních předpisů. Poznatky získané při kontrolní činnosti byly uplatněny například při formulaci připomínek k návrhům prováděcích právních předpisů k zákonu o účetnictví vztahujících se k zavedení účetnictví státu od 1. ledna 2010. Konkrétní připomínky NKÚ uplatnil celkem ke 33 návrhům.

2. Mezinárodní spolupráce

V oblasti mezinárodních vztahů převládaly v roce 2009 akce zaměřené na bilaterální spolupráci a aktivity v rámci EU.

Zástupci NKÚ se v zahraničí zúčastnili celkem 57 akcí. Jednalo se zejména o akce spojené se členstvím ČR v EU, nejrůznější odborné semináře, workshopy, jednání pracovních skupin zaměřených na odbornou kontrolní problematiku (především životní prostředí, strukturální fondy, mezinárodní kontrolní standardy, veřejné zakázky, finanční řízení EU, DPH a informační technologie) a rovněž o akce spojené s účastí v auditním orgánu Evropské agentury pro bezpečnost letecké navigace. Řada zaměstnanců NKÚ využila možnost jazykového vzdělávání v zahraničí. Přehled zahraničních cest uvádí graf č. 4.

Graf č. 4: Počet zahraničních cest zástupců NKÚ za rok 2009

Významnou událostí mezinárodní spolupráce byla schůzka prezidentů nejvyšších kontrolních institucí /SAI¹¹/ zemí Visegrádské čtyřky (ČR, Maďarsko, Polsko a Slovensko), Rakouska a Slovinska (V4+2), která proběhla na podzim roku 2009 v polském Zakopaném, a dále pak schůzka Kontaktního výboru nejvyšších představitelů SAI zemí EU a Evropského účetního dvora /EÚD/, která se uskutečnila v prosinci 2009 v Budapešti. Jedním z hlavních témat jednání byla úloha SAI ve vztahu k opatřením přijatým v souvislosti s finanční a ekonomickou krizí a dále nezávislost SAI.

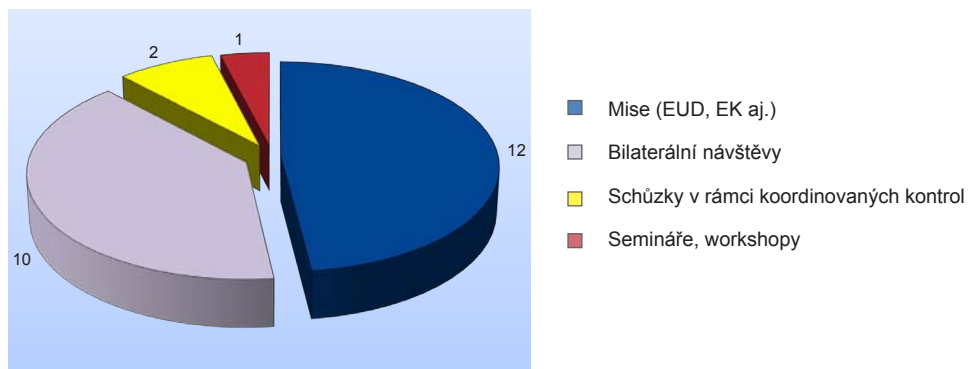
Schůzka představitelů V4+2

Jednání Kontaktního výboru

V roce 2009 NKÚ zorganizoval v ČR celkem 25 mezinárodních akcí. Zaměření mezinárodních akcí znázorňuje graf č. 5. Stěžejní událostí byl seminář EUROSAI¹² na téma zkušenosti s implementací a rozvojem auditu výkonnosti v reakci na nové výzvy a změny prostředí. Seminář se uskutečnil v dubnu v Praze a v rámci dvou plenárních částí a čtyř workshopů se jej zúčastnilo celkem 80 zástupců z 26 SAI a EÚD. Hlavním cílem bylo zprostředkovat výměnu informací o trendech v auditu výkonnosti a seznámit se s praktickými zkušenostmi SAI, které audit výkonnosti provádějí dlouhodobě.

Graf č. 5: Počet a zaměření mezinárodních akcí pořádaných NKÚ v roce 2009 v ČR

11 SAI (*Supreme Audit Institution*) – nejvyšší kontrolní instituce.

12 EUROSAI (*European Organization of Supreme Audit Institutions*) – Evropská organizace nejvyšších kontrolních institucí.

Účastníci semináře zaměřeného na audit výkonnosti

NKÚ připravil již tradičně prezentaci o své činnosti určenou pro velvyslance zemí EU v ČR. V rámci bilaterální spolupráce navštívili NKÚ předseda SAI Slovenska, generální auditor Vietnamu a proběhlo jednání s odborníky ze SAI Německa, Slovenska a Číny. Pokračovala také práce na projektu pracovní skupiny INTOSAI pro audit životního prostředí s názvem *Udržitelná energie*. Informace o projektu mohou zájemci nalézt na webových stránkách NKÚ.

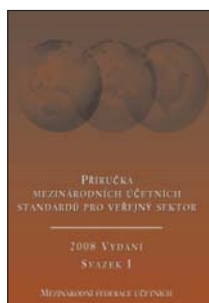
V roce 2009 se také uskutečnily čtyři auditní mise EÚD a čtyři auditní mise Evropské komise /EK/, kterých se zúčastnili zástupci NKÚ jako pozorovatelé. Ve spolupráci se SAI Německa v současné době probíhá koordinovaná kontrola správy DPH.

3. Činnost NKÚ ve vztahu k veřejnosti

3.1 Publikační činnost

Věstník NKÚ (ročník XVII) byl publikován ve čtyřech částkách, vždy na konci kalendářního čtvrtletí. V jednotlivých částkách bylo zveřejněno celkem 33 kontrolních závěrů, výroční zpráva za rok 2008, dodatky a změny plánu kontrolní činnosti a plán kontrolní činnosti na rok 2010. Výstupy z jednotlivých kontrolních akcí byly také pravidelně zveřejňovány na webových stránkách NKÚ.

V březnu 2009 vydal NKÚ překlad publikace **Příručka mezinárodních účetních standardů pro veřejný sektor**. Tato příručka je souhrnem informací poskytujících přehled o dění v rámci Mezinárodní federace účetních /IFAC/ a o aktuálně platných dokumentech týkajících se veřejného sektoru vydaných IFAC k 15. únoru 2008. Publikace je zpřístupněna veřejnosti na webových stránkách NKÚ.

V květnu 2009 NKÚ podruhé v řadě vydal publikaci **EU report 2009 – Zpráva o finančním řízení prostředků Evropské unie v ČR**. Na rozdíl od prvního vydání, které obsahovalo informace za roky 2004–2007, je *EU report 2009* sestaven především ze získaných informací vztahujících se k roku 2008. Kromě údajů o čerpání prostředků a porovnání dostupných auditů upozorňuje na aktuální trendy ve finančním řízení, na možnosti dalšího vývoje a předkládá základní charakteristiky ochrany finančních zájmů EU. Zdrojem informací byly nejen závěry NKÚ a EÚD, ale i další veřejně dostupné prameny. Při získávání informací na národní úrovni byla využita i spolupráce s MF.

3.2 Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

NKÚ obdržel za rok 2009 celkem 27 žádostí o informace podle zákona č. 106/1999 Sb. Žádosti byly v souladu se zákonem vyřízeny úplným poskytnutím požadovaných informací (14 žádostí), částečným odmítnutím žádosti (tři žádosti) nebo odložením žádosti pro věcnou nepříslušnost NKÚ (10 žádostí), přičemž byla žadatelům poskytnuta doporučení pro další kvalifikovaný postup ve věci.

V jednom případě byla podána stížnost proti vyřízení žádosti částečným zamítnutím poskytnutí informace. Stížnost byla zamítnuta, žadatelem bylo podáno odvolání a toto bylo rovněž zamítnuto. Částečné odmítnutí podání informace bylo zdůvodněno v souladu se zákonem (ochrana osobnosti a soukromí fyzické osoby).

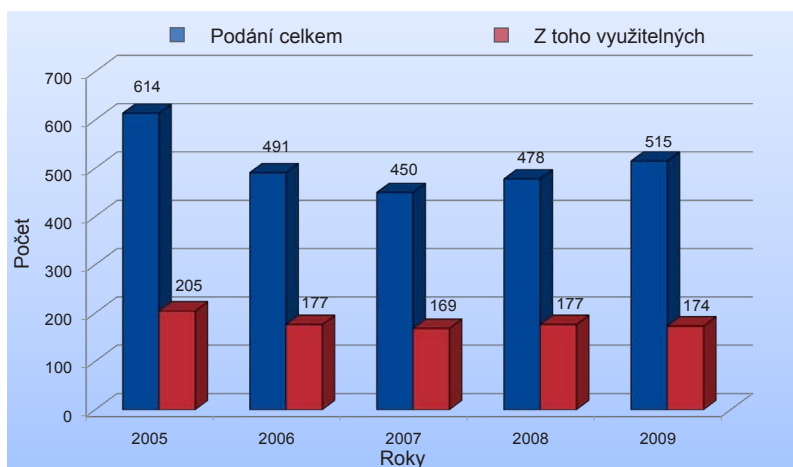
Stejně jako v roce 2008 přijal NKÚ i řadu telefonických žádostí o informace, které byly vyřízeny operativně, a žadatelé nepožadovali další formální vyřízení podle zákona.

3.3 Podání občanů a institucí

V roce 2009 NKÚ obdržel 515 písemných podání (žádostí, stížností, dotazů apod.) občanů a institucí, což je o 7,7% více než v roce 2008. Kromě písemných podání byly operativně vyřizovány také četné dotazy a stížnosti uplatněné občany telefonicky a osobně.

Všechna přijatá podání jsou posuzována z hlediska možné využitelnosti jejich obsahu v kontrolní činnosti NKÚ jako doplňkového informačního zdroje při přípravě podnětů pro plán kontrolní činnosti nebo přímo v rámci probíhajících kontrolních akcí. V roce 2009 NKÚ obdržel 174 takto využitelných podání, tj. 33,8% z celkového počtu evidovaných podání. Přehled počtu podání a jejich využitelnosti pro kontrolní činnost uvádí graf č. 6.

Graf č. 6: Přehled celkového počtu podání a jejich využitelnosti pro kontrolní činnost za roky 2005 až 2009

4. Hospodaření s rozpočtovými prostředky kapitoly NKÚ v roce 2009

4.1 Plnění závazných ukazatelů kapitoly NKÚ

Rozpočet kapitoly 381 – *Nejvyšší kontrolní úřad* byl schválen zákonem č. 475/2008 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2009. Rozpočtová opatření, která by upravovala výši závazných ukazatelů schváleného rozpočtu, nebyla v roce 2009 prováděna.

Příjmy

Vlastní příjmy činily 1 159,78 tis. Kč, což je 205,63 % schváleného rozpočtu. V tabulce č. 1 jsou uvedeny příjmy zahrnující i převod mimorozpočtových prostředků z rezervního fondu.

Výdaje

Celkové výdaje bez mimorozpočtových prostředků byly čerpány v částce 562 424,01 tis. Kč, tj. 87,24 % schváleného rozpočtu. Údaj uvedený v tabulce č. 1 zahrnuje i použité mimorozpočtové prostředky rezervního fondu.

Největší podíl zaujímají výdaje na platy a s nimi související výdaje (61,85 %) a dále výdaje na financování programů reprodukce majetku (9,28 %).

Všechny závazné ukazatele rozpočtové kapitoly NKÚ byly v roce 2009 dodrženy.

4.2 Výdaje na financování programů reprodukce majetku

Rozpočtové prostředky byly vynaloženy na zabezpečení programu 281 010 – *Rozvoj a obnova materiálně technické základny Nejvyššího kontrolního úřadu*, a to na informační a komunikační technologie a reprodukci majetku. Kromě mimorozpočtových prostředků rezervního fondu bylo vyčerpáno celkem 54 316,58 tis. Kč.

Tabulka č. 1: Plnění závazných ukazatelů rozpočtu příjmů a výdajů v roce 2009 (v tis. Kč)

Ukazatel	Schválený rozpočet	Plnění	Plnění v %
Souhrnné ukazatele:			
Příjmy celkem	564	33 220,95*	5 890,24
Výdaje celkem	644 665	594 485,18*	92,22
Specifické ukazatele:			
Příjmy	564	33 220,95*	5 890,24
Výdaje na zabezpečení plnění úkolů NKÚ	644 665	594 485,18*	92,22
v tom:			
náhrady výdajů spojených s výkonem funkce	4 262	2 779,66	65,22
neinvestiční transfery mezinárodním organizacím	150	105,14	70,09
ostatní výdaje NKÚ	640 253	591 600,38	92,40
z toho: použití rezervního fondu	–	32 061,17	–
Průřezové ukazatele:			
Platy zaměstnanců a ostatní platby za proved. práci	283 376	256 806,12	90,62
Platy zaměstnanců v pracovním poměru	259 767	239 417,89	92,17
Povinné pojistné hrazené zaměstnavatelem	96 348	86 276,11	89,55
Převod fondu kulturních a sociálních potřeb	5 195	4 788,36	92,17
Výdaje na financování programu 281 010	62 150	86 377,75*	138,98

* včetně převodu mimorozpočtových prostředků ve výši 32 061,17 tis. Kč z rezervního fondu. Tyto prostředky byly použity na realizaci akcí programového financování neuskutečněných v předchozím období.

4.3 Povinný audit

Roční účetní závěrka NKÚ byla ve smyslu ustanovení § 33 odst. 3 zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ověřena auditorem. Podle výroku auditora „účetní závěrka a finanční výkaz podávají věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv k 31. 12. 2009 a příjmů a výdajů za rok 2009 Nejvyššího kontrolního úřadu v souladu s českými účetními předpisy“.

5. Interní audit

Činnost odboru interního auditu vycházela ze zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole). Plán interního auditu na rok 2009 byl zpracován podle střednědobého plánu interního auditu, který stanoví priority a odráží potřeby NKÚ z hlediska jeho činnosti, záměrů a cílů.

Při výkonu interních auditů nebyla identifikována žádná závažná zjištění ve smyslu ustanovení § 22 odst. 6 zákona o finanční kontrole. K odstranění dílčích nedostatků zjištěných při výkonu interních auditů uložil prezident NKÚ odpovědným zaměstnancům lhůty, ve kterých je nutné zjednat nápravu.

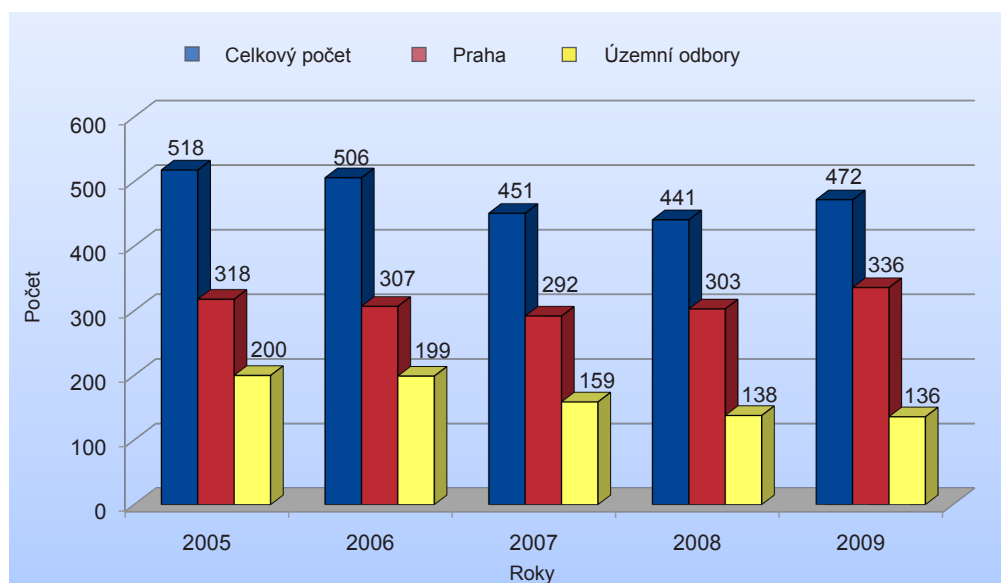
V souladu s dokumentem *Mezinárodní rámec profesní praxe interního auditu* byla implementována nová metodika analýzy rizik a další změny vedoucí ke zlepšování efektivity a kvality činností v procesech interního auditu.

6. Personální zajištění činnosti NKÚ

K 31. prosinci 2009 pracovalo na NKÚ **472 zaměstnanců**, přičemž celkový počet zaměstnanců kontrolní sekce činil 338 – z toho bylo 283 kontrolních pracovníků, 36 vedoucích pracovníků a 19 ostatních pracovníků.

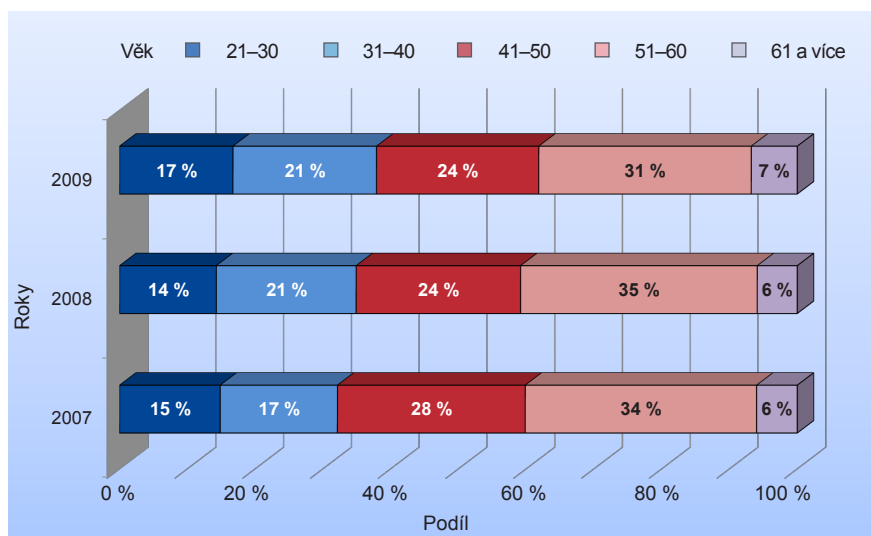
V průběhu roku 2009 bylo nově přijato 57 zaměstnanců a 31 zaměstnanců ukončilo pracovní poměr, z toho devět zaměstnanců (29%) odešlo do starobního důchodu. Z celkového počtu nově přijatých zaměstnanců nastoupilo 42 zaměstnanců do kontrolní sekce. Z celkového počtu zaměstnanců, kteří ukončili v roce 2009 pracovní poměr, odešlo z kontrolní sekce 18 zaměstnanců.

Graf č. 7: Přehled počtu zaměstnanců NKÚ za období 2005–2009
(celkový stav zaměstnanců k 31. 12. daného roku)

Průměrný věk zaměstnanců NKÚ v roce 2009 dosahoval 45 let; oproti roku 2008 došlo k mírnému poklesu průměrného věku zaměstnanců.

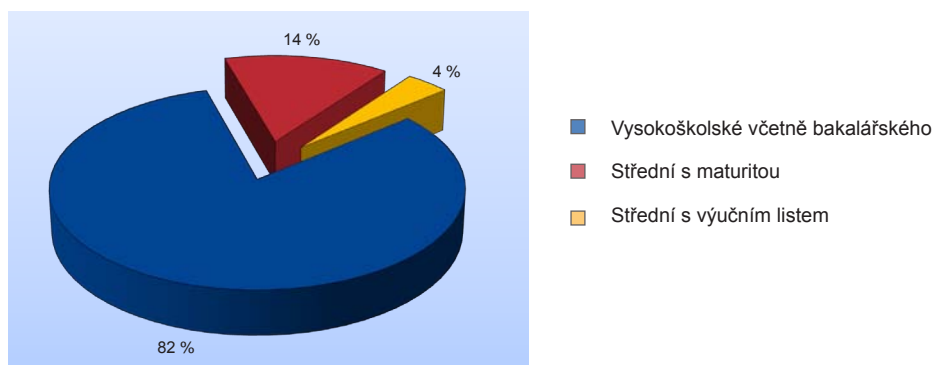
Graf č. 8: Přehled věkové struktury zaměstnanců NKÚ za období 2007–2009 (celkový stav zaměstnanců k 31. 12. daného roku)

Pozn.: Podíl věkové kategorie do 20 let odpovídá hodnotě 0 %.

Struktura zaměstnanců Nejvyššího kontrolního úřadu podle dosaženého vzdělání se oproti roku 2008 příliš nezměnila. K 31. prosinci 2009 mělo vysokoškolské vzdělání celkem 385 zaměstnanců, tj. 82 %.

Graf č. 9: Přehled struktury zaměstnanců NKÚ podle dosaženého vzdělání k 31. 12. 2009

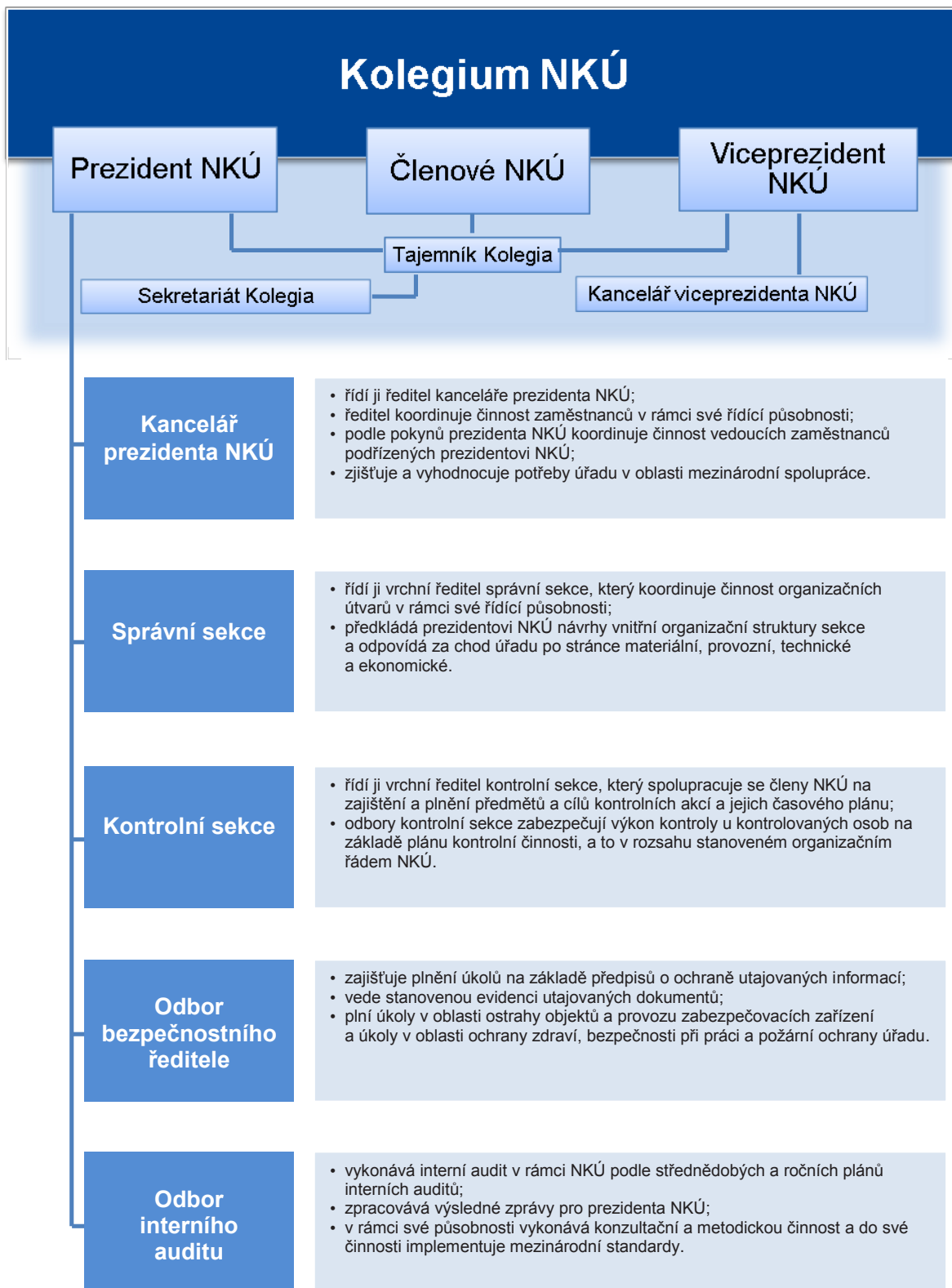
Pozn.: Podíly kategorií vzdělání „vyšší odborné“, „střední“ a „základní“ mají hodnotu 0 %.

V roce 2009 byla vzdělávací činnost na NKÚ stejně jako v předchozích letech zaměřena především na další zvyšování odborné kvalifikace pracovníků kontrolní sekce.

Zvláštní pozornost byla věnována vstupnímu vzdělávání nových zaměstnanců. V roce 2009 bylo do vstupního vzdělávání zařazeno 63 zaměstnanců. Vstupní vzdělávání je rozčleněno do tří samostatných stupňů a přizpůsobeno jednotlivým úsekům pracovní činnosti. První i druhý stupeň vstupního vzdělávání jsou zakončeny testem, třetí stupeň závěrečným přezkoušením.

Také v roce 2009 měli zaměstnanci možnost využít při zvyšování jazykové kvalifikace systém motivačních nástrojů k samostatnému jazykovému vzdělávání. K 31. prosinci 2009 úspěšně složilo 118 zaměstnanců NKÚ některou ze standardizovaných jazykových zkoušek z anglického, německého nebo francouzského jazyka. Tím 25 % všech zaměstnanců dosáhlo jazykových znalostí úrovně nejméně B1 dle evropského referenčního rámce.

7. Organizační schéma NKÚ

Podrobná organizační struktura je uvedena na webových stránkách NKÚ.

Závěr

NKÚ svou činností dlouhodobě usiluje o rozvoj efektivního systému finančního řízení státu. Cílem je zajistit pozitivní dopady výsledků kontrolních akcí nejen na řízení samotné, ale především na hospodárné, účelné a efektivní využívání finančních prostředků a majetku státu k dosažení cílů, které jsou společensky a ekonomicky odůvodněné.

Z výsledků kontrolní činnosti za rok 2009 jsou zřejmě přetrvávající systémové nedostatky, a to zejména v oblastech hospodaření s majetkem státu, financování významných investičních programů a akcí, v oblasti dotační politiky a v účetnictví kontrolovaných osob. NKÚ i v roce 2009 opakovaně poukázal na skutečnost, že neexistují nebo nejsou dostatečně zpracovány některé dlouhodobé strategické a koncepční dokumenty, což mělo negativní vliv na účelnost a hospodárnost vynakládání finančních prostředků z veřejných zdrojů. Za závažný nedostatek považuje NKÚ také skutečnost, že správci kapitol nevymezují příslušné parametry programů v dostatečné míře a že se ve větší míře neorientují na hodnocení výstupů (efektů) jednotlivých činností a programů financovaných ze státního rozpočtu. Dále NKÚ upozorňuje na závažná rizika, která indikují ohrožení čerpání finančních prostředků EU určených na spolufinancování významných investičních akcí a programů.

Kontrolovanými osobami jsou sice přijímána systémová opatření k nápravě zjištěných nedostatků, jejich účinnost však není taková, aby zabránila jejich opakovanému vzniku. Tento stav dokazuje např. skutečnost, že MPSV mělo ve třech po sobě jdoucích letech účetní závěrku, která nepodávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví. Proto je třeba, aby kontrolované osoby zajistily efektivní fungování vnitřního kontrolního systému s důrazem na důsledné dodržování právních norem.

Výsledky kontrolních akcí také prokázaly potřebnost změn některých právních norem. NKÚ opakovaně doporučuje systémovou úpravu pravidel při financování programů prostřednictvím státních fondů, které se dosud v této oblasti nemusí řídit zákonem o rozpočtových pravidlech. Dále se jedná o úpravu zákona č. 218/1949 Sb., o hospodářském zabezpečení církví a náboženských společností státem, která by odstranila terminologickou a věcnou neprovázanost se zákony o státním rozpočtu.

V souladu s plánem kontrolní činnosti bude NKÚ v roce 2010 pokračovat v prověřování významných investičních výdajů státního rozpočtu, prostředků EU i mimorozpočtových zdrojů státních fondů. Kontrole budou podrobeny rovněž dotace poskytované v rámci vybraných závazných ukazatelů stanovených zákonem o státním rozpočtu. V souvislosti s účinností novely zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, k 1. lednu 2010 bude při kontrolách závěrečných účtů kapitol věnována zvýšená pozornost nejen aplikaci nové účetní regulace kontrolovanými osobami, ale i vyhodnocení úplnosti a správnosti nově zavedené a pro rok 2010 platné účetní regulace.

Kontrolní akce zařazené do plánu kontrolní činnosti na rok 2009							
Číslo KA	Předmět kontroly	Zahájení kontroly (měsíc/rok)	Předložení KZ ke schválení (měsíc/rok)	Kontrolovaná oblast	Správce kapitoly	KZ vypracovává člen NKÚ	KZ schvaluje
09/01	Majetek státu, se kterým jsou příslušné hospodařit policejní školy Ministerstva vnitra	01/09	06/09	Hospodaření s majetkem státu	MV	Ing. Zeman	Kolegium NKÚ
09/02	Peněžní prostředky určené na financování vybraných programů v působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí	01/09	11/09	Významné investiční programy a akce	MPSV	Ing. Adámek	Kolegium NKÚ
09/03	Dotace ze státního rozpočtu poskytované prostřednictvím rozpočtů krajů poskytovatelům sociálních služeb regionálního charakteru	01/09	11/09	Dotační politika státu	MPSV	Mgr. Hošková	Kolegium NKÚ
09/04	Majetek státu a peněžní prostředky určené na činnost veterinárních správ a ústavů s majetkem státu	02/09	12/09	Hospodaření	MZe	JUDr. Ing. Kalivoda	Kolegium NKÚ
09/05	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Ministerstvo práce a sociálních věcí</i> za rok 2008	02/09	09/09	Závěrečné účty kapitol SR	MPSV	Ing. Vedral	Kolegium NKÚ
09/06	Majetek státu, se kterým jsou příslušné hospodařit organizační složky státu a příspěvkové organizace vzniklé v letech 2007 a 2008	02/09	08/09	Hospodaření s majetkem státu	MZV, MŠMT, ÚSTR	Mgr. Profeldová	Kolegium NKÚ
09/07	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy</i> za rok 2008	03/09	10/09	Závěrečné účty kapitol SR	MŠMT	Ing. Steidlová	Kolegium NKÚ
09/08	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Ministerstvo zemědělství</i> za rok 2008	03/09	11/09	Závěrečné účty kapitol SR	MZe	Ing. Steidlová	Kolegium NKÚ

Kontrolní akce zařazené do plánu kontrolní činnosti na rok 2009							
Číslo KA	Předmět kontroly	Zahájení kontroly (měsíc/rok)	Předložení KZ ke schválení (měsíc/rok)	Kontrolovaná oblast	Správce kapitoly	KZ vypracovává člen NKÚ	KZ schvaluje
09/09	Peněžní prostředky určené na realizaci <i>Jednotného programového dokumentu regionu soudržnosti Praha pro Cíl 2</i>	03/09	02/10	Finanční prostředky EU	MMR	Mgr. Hošková	Kolegium NKÚ
09/10	Majetek státu a peněžní prostředky určené na činnost okresních soudů a soudů s působností okresních soudů	03/09	12/09	Hospodaření s majetkem státu	MS	Ing. Brandt	Kolegium NKÚ
09/11	Správa daně z přidané hodnoty	05/09	04/10	Příjmy státního rozpočtu	MF	JUDr. Ing. Kalivoda	Kolegium NKÚ
09/12	Podpora rybníkářství v České republice podle operačních programů v letech 2004–2008	04/09	03/10	Finanční prostředky EU	MZe	Ing. Vedral	Kolegium NKÚ
09/13	Majetek státu, se kterým je příslušné hospodařit Ministerstvo financí	05/09	02/10	Hospodaření s majetkem státu	MF	Ing. Steidlová	Kolegium NKÚ
09/14	Majetek státu, se kterým je příslušné hospodařit Ministerstvo zahraničních věcí	05/09	02/10	Hospodaření s majetkem státu	MZV	Ing. Macháček	Kolegium NKÚ
09/15	Peněžní prostředky spravované Správou úložišť radioaktivních odpadů a majetek státu, s nímž je tato organizační složka státu příslušná hospodařit	05/09	02/10	Hospodaření s majetkem státu	MPO	JUDr. Kadaňová	Kolegium NKÚ
09/16	Peněžní prostředky určené na pořízení dálnice D47 Lipník nad Bečvou – státní hranice s Polskem	06/09	04/10	Významné investiční programy a akce	MD	Ing. Skála	Kolegium NKÚ

Kontrolní akce zařazené do plánu kontrolní činnosti na rok 2009

Číslo KA	Předmět kontroly	Zahájení kontroly (měsíc/rok)	Předložení KZ ke schválení (měsíc/rok)	Kontrolovaná oblast	Správce kapitoly	KZ vypracovává člen NKÚ	KZ schvaluje
09/17	Peněžní prostředky určené na výstavbu a rekonstrukci zařízení správních částí Ministerstva obrany	06/09	03/10	Významné investiční programy a akce	MO	MVDr. Němeček	Kolegium NKÚ
09/18	Peněžní prostředky určené na odstraňování starých ekologických zátěží	06/09	04/10	Významné investiční programy a akce	MF, MŽP	JUDr. Ing. Kalivoda	Kolegium NKÚ
09/19	Peněžní prostředky určené na rozvoj železniční infrastruktury	06/09	05/10	Významné investiční programy a akce	MD	Ing. Adámek	Kolegium NKÚ
09/20	Peněžní prostředky vynaložené na protipovodňová opatření a na podporu prevence v územích ohrožených nepříznivými klimatickými vlivy	08/09	05/10	Významné investiční programy a akce	MŽP	Ing. Skála	Kolegium NKÚ
09/21	Majetek státu, s nímž je příslušný hospodařit Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových	09/09	05/10	Příjmy státního rozpočtu	MF	Mgr. Profeldová	Kolegium NKÚ
09/22	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Ministerstvo dopravy</i> za rok 2008	09/09	05/10	Závěrečné účty kapitol SR	MD	Ing. Steidlová	Kolegium NKÚ
09/23	Prostředky státního rozpočtu poskytované na úhradu ztráty ze závazku veřejné služby ve veřejné drážní osobní dopravě	09/09	06/10	Dotační politika státu	MD	Ing. Adámek	Kolegium NKÚ
09/24	Peněžní prostředky určené na podporu bydlení	10/09	08/10	Významné investiční programy a akce	MMR	MVDr. Němeček	Kolegium NKÚ

Kontrolní akce zařazené do plánu kontrolní činnosti na rok 2009							
Číslo KA	Předmět kontroly	Zahájení kontroly (měsíc/rok)	Předložení KZ ke schválení (měsíc/rok)	Kontrolovaná oblast	Správce kapitoly	KZ vypracovává člen NKÚ	KZ schvaluje
09/25	Majetek státu, se kterým jsou příslušné hospodařit vybrané příspěvkové organizace v působnosti Ministerstva zdravotnictví	11/09	08/10	Hospodaření s majetkem státu	MZd	Mgr. Hošková	Kolegium NKÚ
09/26	Peněžní prostředky určené v rámci regionálních operačních programů na projekty dopravní infrastruktury	11/09	11/10	Finanční prostředky EU	MMR	Ing. Brandt	Kolegium NKÚ
09/27	Peněžní prostředky určené na výstavbu pozemních komunikací	11/09	10/10	Významné investiční programy a akce	MD	Ing. Macháček	Kolegium NKÚ
09/28	Programy, z nichž jsou spolufinancovány projekty výstavby a rozvoje středisek zimních sportů	12/09	09/10	Dotační politika státu	MMR	Ing. Brandt	Kolegium NKÚ
09/29	Prostředky vybírané na základě zákona ve prospěch Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky	09/09	12/10	Ostatní finanční prostředky	–	JUDr. Kadaňová	Kolegium NKÚ
09/30	Výdaje vyplacené Českou správou sociálního zabezpečení v kapitole státního rozpočtu <i>Ministerstvo práce a sociálních věcí</i> na dávky důchodového pojištění za rok 2009	06/09	05/10	Závěrečné účty kapitol SR	MPSV	Ing. Vedral	Kolegium NKÚ

Přehled kontrolních akcí se schváleným kontrolním závěrem v průběhu roku 2009							
Číslo KA	Předmět kontroly	Kontrolovaná oblast	Správce kapitoly	KZ vypracoval člen NKÚ	KZ schválil	Datum schválení KZ	Zveřejnění ve věstníku (částka/rok)
07/27	Prostředky státního rozpočtu poskytnuté v souvislosti s pořádáním Mistrovství světa v klasickém lyžování v roce 2009 v České republice	Dotační politika státu	MŠMT	Mgr. Hošková	Senát NKÚ	28. 1. 2009	1/2009
08/17	Prostředky státního rozpočtu vynakládané na ekologickou likvidaci nepotřebné munice a s tím související činnosti u Ministerstva obrany	Významné investiční programy a akce	MO	Ing. Zeman	Kolegium NKÚ	26. 1. 2009	1/2009
08/19	Finanční prostředky určené na rozvoj a modernizaci vodních cest a přístavů	Významné investiční programy a akce	MD	Ing. Adámek	Kolegium NKÚ	12. 1. 2009	1/2009
08/20	Prostředky státního rozpočtu poskytované církvím a náboženským společnostem	Ostatní finanční prostředky	MK	Ing. Zeman	Kolegium NKÚ	1. 4. 2009	2/2009
08/21	Hospodaření státních podniků, u nichž funkci zakladatele vykonává Ministerstvo zdravotnictví	Hospodaření s majetkem státu	MZd	Ing. Macháček	Kolegium NKÚ	26. 1. 2009	1/2009
08/22	Finanční prostředky určené na čištění odpadních vod	Významné investiční programy a akce	MMR, MZe, MŽP	MVDr. Němeček	Kolegium NKÚ	4. 5. 2009	2/2009
08/23	Hospodaření příspěvkových organizací s majetkem státu a s prostředky státního rozpočtu poskytnutými z kapitoly <i>Ministerstvo kultury</i>	Hospodaření s majetkem státu	MK	Mgr. Hošková	Kolegium NKÚ	1. 4. 2009	2/2009
08/24	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Energetický regulační úřad a hospodaření v rámci této kapitoly	Závěrečné účty kapitol SR	ERÚ	Ing. Vedral	Kolegium NKÚ	4. 5. 2009	2/2009
08/25	Finanční prostředky určené na realizaci opatření LEADER+ a LEADER	Finanční prostředky EU	MZe	JUDr. Ing. Kalivoda	Kolegium NKÚ	14. 9. 2009	4/2009
08/26	Finanční prostředky na pořízení silničního spojení Brno–Vídeň (R52)	Významné investiční programy a akce	MD, MMR, MŽP	Ing. Skála	Kolegium NKÚ	17. 6. 2009	2/2009
08/27	Finanční prostředky určené na akce oprav a údržby pozemních komunikací	Významné investiční programy a akce	MD	Ing. Adámek	Kolegium NKÚ	18. 5. 2009	2/2009

Přehled kontrolních akcí se schváleným kontrolním závěrem v průběhu roku 2009

Číslo KA	Předmět kontroly	Kontrolovaná oblast	Správce kapitoly	KZ vypracoval člen NKÚ	KZ schválil	Datum schválení KZ	Zveřejnění ve věstníku (částka/rok)
08/28	Majetek státu a prostředky státního rozpočtu v kapitole <i>Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy</i>	Hospodaření s majetkem státu	MŠMT	Ing. Steidlová	Kolegium NKÚ	4. 5. 2009	2/2009
08/29	Finanční prostředky určené na programy podpory rozvoje průmyslových zón a regeneraci území a objektů pro následné průmyslové a podnikatelské využití	Významné investiční programy a akce	MMR, MPO	Ing. Brandt	Kolegium NKÚ	1. 6. 2009	2/2009
08/30	Hospodaření Ministerstva obrany se státním majetkem	Hospodaření s majetkem státu	MO	Ing. Vedral	Kolegium NKÚ	1. 6. 2009	2/2009
08/31	Hospodaření s majetkem státu při ukončení činnosti České konsolidační agentury	Příjmy státního rozpočtu a hospodaření finanční instituce	MF	Mgr. Profeldová	Kolegium NKÚ	17. 6. 2009	2/2009
08/32	Prostředky státního rozpočtu určené na vybudování Mezinárodního centra klinického výzkumu v Brně	Významné investiční programy a akce	MF, MZd	MVDr. Němeček	Kolegium NKÚ	29. 6. 2009	3/2009
08/33	Finanční prostředky určené na výstavbu univerzitního kampusu Masarykovy univerzity v Brně	Významné investiční programy a akce	MŠMT	Ing. Macháček	Kolegium NKÚ	20. 7. 2009	3/2009
08/35	Návratné finanční výpomoci poskytnuté Ministerstvem průmyslu a obchodu a Ministerstvem zemědělství	Příjmy státního rozpočtu a hospodaření finanční instituce	MF, MPO, MZe	Ing. Macháček	Kolegium NKÚ	26. 8. 2009	3/2009
08/36	Prostředky vybírané na základě zákona Vojenskou zdravotní pojišťovnou České republiky	Ostatní finanční prostředky	–	JUDr. Kadaňová	Kolegium NKÚ	29. 6. 2009	3/2009
08/37	Finanční prostředky vynakládané na poradenské služby ústředními orgány státní správy	Hospodaření s majetkem státu	MD, MF, MO, MPSV, MV, MZV	Ing. Skála	Kolegium NKÚ	9. 11. 2009	4/2009
08/38	Peněžní prostředky určené na programy podpor výroby energie z obnovitelných zdrojů energie a úspor energie	Dotační politika státu	MPO, MŽP	Ing. Brandt	Kolegium NKÚ	14. 9. 2009	3/2009

Přehled kontrolních akcí se schváleným kontrolním závěrem v průběhu roku 2009

Číslo KA	Předmět kontroly	Kontrolovaná oblast	Správce kapitoly	KZ vypracoval člen NKÚ	KZ schválil	Datum schválení KZ	Zveřejnění ve věstníku (částka/rok)
09/01	Majetek státu, se kterým jsou příslušné hospodařit policejní školy Ministerstva vnitra	Hospodaření s majetkem státu	MV	Ing. Zeman	Kolegium NKÚ	20. 7. 2009	3/2009
09/02	Peněžní prostředky určené na financování vybraných programů v působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí	Významné investiční programy a akce	MPSV	Ing. Adámek	Kolegium NKÚ	9. 11. 2009	4/2009
09/03	Dotace ze státního rozpočtu poskytované prostřednictvím rozpočtů krajů poskytovatelům sociálních služeb regionálního charakteru	Dotiční politika státu	MPSV	Mgr. Hošková	Kolegium NKÚ	9. 11. 2009	4/2009
09/04	Majetek státu a peněžní prostředky určené na činnost veterinárních správ a ústavů	Hospodaření s majetkem státu	MZe	JUDr. Ing. Kalivoda	Kolegium NKÚ	14. 12. 2009	4/2009
09/05	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Ministerstvo práce a sociálních věcí</i> za rok 2008	Závěrečné účty kapitol SR	MPSV	Ing. Vedral	Kolegium NKÚ	14. 9. 2009	3/2009
09/06	Majetek státu, se kterým jsou příslušné hospodařit organizační složky státu a příspěvkové organizace vzniklé v letech 2007 a 2008	Hospodaření s majetkem státu	MZV, MŠMT, ÚSTR	Mgr. Profeldová	Kolegium NKÚ	26. 8. 2009	3/2009
09/07	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy</i> za rok 2008	Závěrečné účty kapitol SR	MŠMT	Ing. Steidlová	Kolegium NKÚ	19. 10. 2009	4/2009
09/08	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Ministerstvo zemědělství</i> za rok 2008	Závěrečné účty kapitol SR	MZe	Ing. Steidlová	Kolegium NKÚ	30. 11. 2009	4/2009
09/10	Majetek státu a peněžní prostředky určené na činnost okresních soudů a soudů s působností okresních soudů	Hospodaření s majetkem státu	MS	Ing. Brandt	Kolegium NKÚ	14. 12. 2009	4/2009

Přehled kontrolních akcí, jejichž schválený kontrolní závěr byl v roce 2009 projednán kontrolním výborem PS PČR					
Usnesení kontrolního výboru č.	Datum jednání	Číslo KA	Materiál vlády č. j.	Usnesení vlády (číslo/rok)	Shrnutí usnesení kontrolního výboru
356	19. 11. 2009	09/05	1523/09	1422/09	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MPSV ke KZ obsažené v materiálu vlády č. j. 1523/09; II. konstatuje, že činnost MPSV je i nadále v rozporu se zákony č. 563/1991 Sb., o účetnictví, č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole; III. konstatuje, že MPSV neodstranilo některé nedostatky z KA 07/13 a z KA 08/13.
355	19. 11. 2009	09/06	1703/09	Dosud neprojednáno	KV bere na vědomí KZ.
350	19. 11. 2009	08/28	1035/09	1140/09	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MŠMT ke KZ obsažené v materiálu vlády č. j. 1035/09; II. konstatuje, že činnost příspěvkových organizací uvedených v KZ je v rozporu se zákony: a) č. 563/1991 Sb., o účetnictví, b) č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole.
349	19. 11. 2009	09/07	1688/09	Dosud neprojednáno	KV I. bere na vědomí KZ; II. žádá ministryni školství, mládeže a tělovýchovy, aby do 31. 12. 2009 předložila KV návrh opatření k odstranění nedostatků zjištěných v části II. kapitola 3. – <i>Nesprávnosti zjištěné v účetní závěrce</i> KZ 09/07.
–	27. 5. 2009	08/05	10/09, 135/09, 1408/09	169/09	KZ byl projednán. Usnesení přijato nebylo, neboť výbor nebyl usnášeníschopný.
327	27. 5. 2009	08/19	245/09	298/09	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MD ke KZ obsažené v materiálu vlády č. j. 245/09; II. žádá ministra dopravy, aby do 31. 8. 2009 předložil KV aktuální koncepci strategického rozvoje a modernizace vodních cest a přístavů, včetně návrhů exekutivních a legislativních opatření pro její realizaci.

Přehled kontrolních akcí, jejichž schválený kontrolní závěr byl v roce 2009 projednán kontrolním výborem PS PČR					
Usnesení kontrolního výboru č.	Datum jednání	Číslo KA	Materiál vlády č. j.	Usnesení vlády (číslo/rok)	Shrnutí usnesení kontrolního výboru
326	27. 5. 2009	08/06	248/09, 1302/09	1173/09	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MPSV ke KZ obsažené v materiálu vlády č. j. 248/09; II. konstatuje, že nedostatky především v oblasti metodického řízení, administrativních kontrol, monitorování účinnosti pomoci, zadávání veřejných zakázek, způsobilých výdajů a publicity ohrožují úspěšné čerpání finančních prostředků z fondů EU v programovém období 2007 až 2013; III. konstatuje, že činnost MPSV byla i v této oblasti činností v rozporu se zákony a) č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, b) č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, c) č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, d) č. 563/1991 Sb., o účetnictví; IV. konstatuje, že činnost MPSV byla v rozporu s požadavky právních předpisů ES: a) nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 o obecných ustanoveních a strukturálních fondech, b) nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu ES, c) nařízení Komise (ES) č. 1685/2000, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady č. 1260/1999, d) nařízení Komise (ES) č. 1159/2000 o informačních a propagačních opatřeních, která mají být prováděna členskými státy v souvislosti s pomocí ze strukturálních fondů.
325	27. 5. 2009	06/04	1680/06	1297/06	KV I. konstatuje, že Správa státních hmotných rezerv v oblasti ochraňování komodity těžké topné oleje: a) nepředložila závazný vnitřní předpis upravující tuto činnost, b) nevytvořila dostatečné podmínky pro hospodárné, efektivní a účelné nakládání s finančními prostředky; II. podává NKÚ podnět podle § 17 odst. 2 zákona č. 166/1993 Sb., o NKÚ, k provedení následné kontroly, včetně provedení výkonnostního auditu v oblasti ochraňování komodity těžké topné oleje.
316	29. 4. 2009 4. 3. 2009	07/25	1542/08, 1968/08, 1969/08	1303/08	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MD ke KZ obsažené v materiálu vlády č. j. 1542/08, c) informaci MD o realizaci opatření obsažených v materiálu vlády č. j. 1968/08 a přijatých k nápravě nedostatků zjištěných NKÚ při KA 07/25.
313	15. 4. 2009	08/16	37/09	71/09	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MS ke KZ obsažené v materiálu vlády č. j. 37/09.
312	15. 4. 2009	06/36	1340/07	1210/07	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MD ke KZ obsažené v materiálu vlády č. j. 1340/07.

Přehled kontrolních akcí, jejichž schválený kontrolní závěr byl v roce 2009 projednán kontrolním výborem PS PČR

Usnesení kontrolního výboru č.	Datum jednání	Číslo KA	Materiál vlády č. j.	Usnesení vlády (číslo/rok)	Shrnutí usnesení kontrolního výboru
305	4. 3. 2009	07/23	1050/08, 1513/08	887/08	KV bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MMR ke KZ obsažené v materiálu vlády č. j. 1050/08, c) informaci MMR o splnění úkolu z usnesení vlády č. 887/08 ke KZ obsaženou v materiálu vlády č. j. 1513/08.
303	4. 3. 2009	08/10	1868/08, 157/09	72/09	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MŠMT ke KZ obsažené v materiálu vlády č. j. 1868/08, c) soubor systémových opatření k vybudování funkčního účetního systému a funkčního systému vnitřní kontroly MŠMT (č. j. MŠMT 11 188/2008-K1, resp. č. j. KV PS KV/4.8.08/07973/00367); II. konstatuje, že činnost MŠMT nebyla v kontrolovaném období zcela v souladu se zákony: a) č. 563/1991 Sb., o účetnictví, b) č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě.
302	4. 3. 2009	08/03	1708/08	1522/08	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MŠMT ke KZ obsažené v materiálu vlády č. j. 1708/08; II. žádá ministra školství, mládeže a tělovýchovy, aby do 31. 12. 2009 předložil KV zprávu o splnění opatření k odstranění nedostatků uvedených v KZ 08/03, tak jak bylo přijato v usnesení vlády 1522/08; III. žádá prezidenta NKÚ, aby předložil KV posouzení, zda změny přijaté v novele zákona o podpoře výzkumu a vývoje odpovídají připomínkám vzešlým z KA NKÚ č. 08/03.
298	25. 2. 2009	06/22	808/07	843/07	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MO ke KZ obsažené v materiálu vlády č. j. 808/07 – <i>opatření MO vedoucí k nápravě zjištěných nedostatků</i> ; II. žádá ministryni obrany, aby do 30. 6. 2009 předložila KV zprávu o aktualizaci nápravných opatření v oblasti: dokumentace programů reprodukce majetku, polních nemocnic pro zahraniční mise, zadávání veřejných zakázek, účtování majetku a jeho inventarizace.
297	25. 2. 2009	06/39	747/07	844/07	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko ČBÚ ke KZ obsažené v materiálu vlády č. j. 747/07, c) stanovisko MPO ke KZ obsažené v materiálu vlády č. j. 747/07.
295	25. 2. 2009	07/21	1110/08, 133/09	906/08	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MO ke KZ obsažené v materiálu vlády č. j. 1110/08.

Přehled kontrolních akcí, jejichž schválený kontrolní závěr byl v roce 2009 projednán kontrolním výborem PS PČR					
Usnesení kontrolního výboru č.	Datum jednání	Číslo KA	Materiál vlády č. j.	Usnesení vlády (číslo/rok)	Shrnutí usnesení kontrolního výboru
294	25. 2. 2009	07/14	613/08	847/08 485/09,	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MO ke KZ obsažené v materiálu vlády č. j. 613/08; II. konstatuje, že MO v kontrolovaném období postupovalo v oblasti evidence nemovitého majetku v rozporu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví; III. žádá ministryni obrany, aby předložila KV: a) do 9. 4. 2009 vyhodnocení přijatých opatření zpracované v návaznosti na usnesení vlády 847/08, b) do 30. 4. 2009 mapu procesů investiční činnosti MO, c) do 30. 4. 2009 přehled jednotlivých investičních akcí v investičních programech kapitoly MO v členění schválený rozpočet – skutečné čerpání za roky 2002–2008, d) do 30. 6. 2009 zprávu o opatřeních MO k přechodu na nový princip účetnictví k 1. 1. 2010.
290	25. 2. 2009	08/14	160/09	187/09	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MF ke KZ obsažené v materiálu vlády č. j. 160/09; II. podává NKÚ podnět podle § 17 odst. 2 zákona č. 166/1993 Sb., o NKÚ, k provedení kontroly čerpání finančních prostředků ze SR na <i>Integrovaný informační systém Státní pokladny</i> .
289	25. 2. 2009	07/15	307/08, 1495/08	438/08	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MF ke KZ obsažené v materiálu vlády č. j. 307/08, c) informaci MF o realizaci opatření obsažených v materiálu vlády č. j. 1495/08 a přijatých k nápravě nedostatků zjištěných NKÚ při KA 07/15; II. konstatuje, že a) MF je nadále poskytovatelem a správcem půjček a návratných finančních výpomocí poskytnutých ze SR, b) MF do termínu provedení kontroly NKÚ nespravovalo tuto agendu v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, a zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech; III. žádá ministra financí, aby do 31. 3. 2009 předložil KV: a) zprávu o splnění opatření MF tak, jak je uvedeno v návrhu, především o zavedení účetnictví v předmětných kapitolách, b) mapu procesu <i>Půjčky a návratné finanční výpomoci poskytnuté ze státního rozpočtu a státních finančních aktiv</i> .

Přehled kontrolních akcí, jejichž schválený kontrolní závěr byl v roce 2009 projednán kontrolním výborem PS PČR

Usnesení kontrolního výboru č.	Datum jednání	Číslo KA	Materiál vlády č. j.	Usnesení vlády (číslo/rok)	Shrnutí usnesení kontrolního výboru
288	25. 2. 2009	08/08	1817/08	68/09	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MF ke KZ obsažené v materiálu vlády č. j. 1817/08; II. konstatuje, že a) do působnosti MF náleží mimo jiné státní rozpočet ČR, státní závěrečný účet ČR, Státní pokladna ČR, finanční kontrola a účetnictví, b) MF porušovalo do roku 2008 zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v kapitole <i>Operace státních finančních aktiv</i> nevedlo účetnictví, c) činnost MF byla v kontrolovaném období dále v rozporu se zákony č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, d) MF nevytváří dostatečné podmínky pro hospodárné, efektivní a účelné nakládání s finančními prostředky státu; III. žádá ministra financí, aby předložil KV: a) do 30. 4. 2009 vnitřní předpisy související s účetnictvím kapitoly <i>Operace státních finančních aktiv</i> , b) do 30. 6. 2009 koncepci nového nastavení mechanismu peněžních operací s prostředky státních finančních aktiv včetně jejich zařídění podle rozpočtové skladby a stanovení pravidel řídicí kontroly s předpokládaným termínem zavedení od 1. 1. 2010.
287	25. 2. 2009	06/24	1014/07	841/07	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MF ke KZ obsažené v materiálu vlády č. j. 1014/07; II. konstatuje, že a) do působnosti MF náleží mimo jiné státní rozpočet ČR, státní závěrečný účet ČR, Státní pokladna ČR, finanční kontrola a účetnictví, b) MF porušovalo do roku 2008 zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v kapitole <i>Všeobecná pokladní správa</i> nevedlo účetnictví, c) činnost MF byla v kontrolovaném období v rozporu se zákony č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, vyhláškou MF č. 40/2001 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku, vyhláškou MF č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, d) MF nevytváří dostatečné podmínky pro hospodárné, efektivní a účelné nakládání s finančními prostředky státu; III. žádá ministra financí, aby do 30. 4. 2009 předložil KV: a) pokračování tabulek č. 1–7 z KZ 06/24 za roky 2006–2008, včetně schváleného rozpočtu na rok 2009 s doplněným komentářem, b) sestavu položek všech investičních programů s předčíslem 298 kapitoly VPS s doplněním o obdobné výdaje z kapitoly OSFA v členění schválený rozpočet – skutečné čerpání za roky 2004–2008, c) návrh legislativních úprav, které by stanovily osobní odpovědnost v rámci řídicí kontroly, d) vnitřní předpisy související s účetnictvím kapitoly VPS.

Přehled kontrolních akcí, jejichž schválený kontrolní závěr byl v roce 2009 projednán kontrolním výborem PS PČR

Usnesení kontrolního výboru č.	Datum jednání	Číslo KA	Materiál vlády č. j.	Usnesení vlády (číslo/rok)	Shrnutí usnesení kontrolního výboru
282	21. 1. 2009	06/34	1486/07	1209/07	KV bere na vědomí: a) KZ, b) stanoviska MZe a SZIF ke KZ obsažená v materiálu vlády č. j. 1486/07.
281	21. 1. 2009	07/01	1848/07, 931/08	38/08	KV bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MV ke KZ obsažené v materiálu vlády č. j. 1848/07, c) informaci MV o plnění opatření k nápravě nedostatků zjištěných NKÚ při KA 07/01; tato opatření byla obsažena v materiálu vlády č. j. 931/08.
280	21. 1. 2009	06/28	1183/07	986/07	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MF ke KZ obsažené v materiálu vlády č. j. 1183/07; II. konstatuje, že a) GRČ nepostupovalo v některých případech v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, b) GRČ neplnilo v některých případech povinnosti stanovené zákonem č. 219/2000 Sb., o majetku ČR a jejím vystupování v právních vztazích, c) GRČ nepostupovalo účelně a ve vztahu ke SR hospodárně, d) MF nevystavovalo včas doklady a neuplatňovalo si nároky, čímž snižovalo své příjmy; III. doporučuje ministru financí a) odstranit případné zbývající nedostatky vyplývající z KZ 06/28, b) přijmout taková opatření, aby především oblasti hospodaření s majetkem státu byla věnována mimořádná pozornost; IV. žádá ministra financí, aby do 31. 3. 2009 předložil KV opatření, kterými byly pověřeny příslušné kontrolní orgány k prověření efektivnosti a účinnosti opatření pro období, které bylo předmětem kontroly NKÚ v KZ 06/28, a to až do současnosti.
279	21. 1. 2009	08/13	154/09	168/09	KV I. bere na vědomí KZ; II. konstatuje, že účetní závěrka MPSV opakovaně nepodává věrný a poctivý obraz účetnictví za období 2007; III. konstatuje, že činnost MPSV je i nadále v rozporu se zákony: a) č. 563/1991 Sb., o účetnictví, b) č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě; IV. konstatuje, že MPSV nemá stále zaveden funkční účetní systém ani funkční kontrolní systém.
278	21. 1. 2009	07/24	1160/08, 1996/08	1104/08	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MŠMT ke KZ obsažené v materiálu vlády č. j. 1160/08, c) informaci MŠMT o plnění opatření obsažených v materiálu vlády č. j. 1996/08 a přijatých k nápravě nedostatků zjištěných NKÚ při KA 07/24; II. konstatuje, že a) MŠMT v kontrolovaném období 2005 a 2006 nakládalo s příspěvky ze SR bez prováděcího předpisu o způsobu nakládání s těmito prostředky, b) u veřejných vysokých škol s uměleckým zaměřením nebyly v kontrolovaném období vnitřní kontrolní systémy plně v souladu s příslušnými zákony, c) MŠMT provedlo nápravu většiny zjištěných nedostatků; III. doporučuje ministru školství, mládeže a tělovýchovy: a) odstranit případné zbývající nedostatky vyplývající z KZ 07/24, b) zaměřit se na lepší soulad vnitřních kontrolních systémů veřejných vysokých škol s uměleckým zaměřením s příslušnými zákony, především pak se zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, zákonem č. 218/2005 Sb., o rozpočtových pravidlech, zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, a zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

Přehled kontrolních akcí, jejichž schválený kontrolní závěr byl v roce 2009 projednán kontrolním výborem PS PČR

Usnesení kontrolního výboru č.	Datum jednání	Číslo KA	Materiál vlády č. j.	Usnesení vlády (číslo/rok)	Shrnutí usnesení kontrolního výboru
277	21. 1. 2009	06/29	1180/07	985/07	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MŠMT ke KZ obsažené v materiálu vlády č. j. 1180/07; II. konstatuje, že MŠMT a) od samého začátku výrazně podcenilo náročnost jednotlivých fází přípravy a jednoznačnost realizace investičního záměru výstavby budovy Národní technické knihovny, b) dlouhodobě neprovádělo průběžnou kontrolu výdajů finančních prostředků z programu evidenční číslo 233 010; III. doporučuje ministru školství, mládeže a tělovýchovy: a) odstranit všechny nedostatky zmíněné v KZ 06/29, b) posílit kapacity na odboru investic k zabezpečení realizace průběžných kontrol; IV. žádá ministra školství, mládeže a tělovýchovy, aby do 28. 2. 2009 předložil KV: a) informaci o rozdílu v ocenění nemovitosti objektu Karmelitská 378/17, Praha 1, s ohledem na novelizovanou prováděcí vyhlášku k zákonu o oceňování majetku, b) sestavu realizovaných stavebních investičních akcí v období let 2004 až 2008 (porovnání plánu a skutečnosti), c) interní pokyny týkající se investiční činnosti MŠMT.
274	15. 1. 2009	07/02	1733/07, 956/08, 1958/08	36/08	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MŽP ke KZ obsažené v materiálu vlády č. j. 1733/07, c) informaci MŽP o plnění opatření obsažených v materiálu vlády č. j. 956/08 a přijatých k nápravě nedostatků zjištěných NKÚ při KA 07/02; II. žádá ministra životního prostředí, aby předložil KV: a) do 28. 2. 2009 informaci o současném stavu efektivit ukládání pokut ČIŽP, b) do 31. 3. 2009 seznam dotačních programů týkajících se ochrany životního prostředí.
273	15. 1. 2009	07/16	328/08, 1957/08	441/08	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MŽP ke KZ obsažené v materiálu vlády č. j. 328/08, c) stanovisko MV ke KZ obsažené v materiálu vlády č. j. 328/08, d) informaci MŽP o plnění opatření obsažených v materiálu vlády č. j. 1957/08 a přijatých k nápravě nedostatků zjištěných NKÚ při KA 07/16; II. žádá ministra životního prostředí, aby do 31. 3. 2009 předložil KV: a) koncepci informatizace MŽP, b) koncepci rozvoje MŽP v souladu s § 22 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR, c) interní předpisy, které řeší efektivní, hospodárné a účelné nakládání s finančními prostředky.

Přehled kontrolních akcí, jejichž schválený kontrolní závěr byl v roce 2009 projednán vládou ČR					
Usnesení vlády č.	Datum jednání	Číslo KA	Materiál vlády č. j.	Vláda vzala na vědomí opatření KO	Vládou uložená opatření
1422	23. 11. 2009	09/05	1523/09	NE	Vláda ukládá ministru práce a sociálních věcí realizovat opatření přijatá k nápravě a k odstranění nedostatků uvedených v KZ a vládu o jejich realizaci informovat do 30. 6. 2010.
1421	23. 11. 2009	08/25	1548/09	NE	Vláda ukládá ministru zemědělství implementovat zkušenosti s realizací podopatření LEADER+ v programovém období 2004 až 2006 do realizace osy IV – LEADER v programovém období 2007 až 2013 včetně doporučení NKÚ uvedených v části III. KZ.
1420	23. 11. 2009	08/35	1446/09	NE	Vláda ukládá ministrům průmyslu a obchodu a zemědělství informovat vládu do 30. 6. 2010 o plnění opatření obsažených ve stanovisku ke KZ.
1419	23. 11. 2009	08/38	1537/09	NE	Vláda ukládá 1. ministrům průmyslu a obchodu a životního prostředí uplatnit zjištění uvedená v KZ při zpracování koncepčních materiálů obsahujících problematiku výroby energie z obnovitelných zdrojů a problematiku úspor energie, 2. ministru životního prostředí a) při vytváření koncepce podpory obnovitelných zdrojů energie důsledně dbát na to, aby přijímaná opatření směřovala k naplnění nového cíle 13% podílu energie vyrobené z obnovitelných zdrojů na konečné spotřebě energie k roku 2020, b) zařadit do plánu kontrolní činnosti pro rok 2010 kontrolu SFŽP zaměřenou na oprávněnost a účelnost dotací přidělovaných v rámci programů, které spravuje SFŽP.
1173	7. 9. 2009	08/06	1302/09	ANO	Vláda ukládá ministru práce a sociálních věcí informovat vládu do 31. 12. 2009 o plnění opatření MPSV obsažených ve stanovisku MPSV ke KZ a přijatých k odstranění nedostatků uvedených v KZ.
1144	7. 9. 2009	08/33	1283/09	NE	Vláda ukládá ministryni školství, mládeže a tělovýchovy zajistit dokončení programu 233 330 – <i>Rozvoj a obnova materiálně technické základny Masarykovy univerzity v Brně</i> v souladu se schválenou dokumentací programu.
1143	7. 9. 2009	09/01	1264/09	NE	Vláda ukládá ministru vnitra realizovat opatření obsažená ve stanovisku MV ke KZ a vládu informovat do 31. 12. 2009.
1142	7. 9. 2009	08/36	1255/09	NE	Vláda ukládá ministryni zdravotnictví zabezpečit v roce 2010 následnou kontrolu opatření přijatých a realizovaných Vojenskou zdravotní pojišťovnou ČR k odstranění nedostatků zjištěných kontrolou NKÚ.
1141	7. 9. 2009	08/31	1146/09	NE	Neuloženo
1140	7. 9. 2009	08/28	1035/09	NE	Vláda ukládá ministryni školství, mládeže a tělovýchovy realizovat opatření ke KZ obsažená ve stanovisku MŠMT ke KZ a informovat vládu do 31. 10. 2009.

Přehled kontrolních akcí, jejichž schválený kontrolní závěr byl v roce 2009 projednán vládou ČR					
Usnesení vlády č.	Datum jednání	Číslo KA	Materiál vlády č. j.	Vláda vzala na vědomí opatření KO	Vládou uložená opatření
1139	7. 9. 2009	08/22	1072/09	NE	Vláda ukládá 1. ministru životního prostředí realizovat do 31. 12. 2009 opatření uvedená ve stanovisku MŽP ke KZ a informovat vládu do 31. 1. 2010 o jejich realizaci; 2. ministru pro místní rozvoj sledovat posun v realizaci a plnění podmínek EK pro projekty realizované v rámci <i>Fondu soudržnosti</i> v programovém období 2004–2006; 3. ministru pro místní rozvoj ve spolupráci s ministrem životního prostředí předložit vládě do 30. 6. 2010 zprávu o stavu realizace projektů podporovaných z <i>Fondu soudržnosti</i> v letech 2004–2006, které přispívají k plnění směrnice Rady č. 91/271 o čištění městských odpadních vod; 4. ministru zemědělství průběžně monitorovat stav plnění požadavků směrnice Rady č. 91/271 o čištění městských odpadních vod a informovat vládu do 1. 2. 2010.
1138	7. 9. 2009	08/26	1289/09	NE	Vláda ukládá ministru dopravy zaslat stanovisko MD ke KZ k projednání kontrolnímu výboru PS PČR.
1137	7. 9. 2009	08/27	965/09	NE	Vláda ukládá ministru dopravy zajistit realizaci opatření obsažených ve stanovisku MD ke KZ a informovat vládu do 1. 2. 2010.
1136	7. 9. 2009	08/29	1080/09	NE	Vláda ukládá ministru průmyslu a obchodu zabezpečit plnění opatření obsažených ve stanovisku MPO ke KZ s úpravou podle připomínky vlády a informovat vládu do 30. 6. 2010.
1135	7. 9. 2009	08/30	1100/09	NE	Vláda ukládá ministru obrany realizovat opatření k nápravě nedostatků uvedených v KZ obsažená ve stanovisku MO ke KZ a informovat o této realizaci vládu do 31. 3. 2010.
843	29. 6. 2009	08/12	687/09	NE	Vláda schvaluje stanovisko Pozemkového fondu ČR ke KZ a ukládá ministru zemědělství prověřit plnění opatření přijatých k odstranění nedostatků uvedených v KZ a informovat vládu do 31. 12. 2009 o výsledku tohoto prověření.
842	29. 6. 2009	08/24	919/09	NE	Neuloženo
841	29. 6. 2009	08/20	722/09	NE	Vláda ukládá ministru kultury zajistit realizaci opatření obsažených ve stanovisku MK ke KZ a přijatých k odstranění nedostatků uvedených v KZ a informovat vládu do 31. 12. 2009 o jejich plnění.
840	29. 6. 2009	08/23	728/09	NE	Vláda ukládá ministru kultury zabezpečit průběžné plnění opatření uvedených ve stanovisku MK ke KZ.
839	29. 6. 2009	07/27	327/09	NE	Vláda ukládá ministryni školství, mládeže a tělovýchovy zpracovat náměty na opatření MŠMT do závěrečné zprávy a hodnocení Mistrovství světa v klasickém lyžování v roce 2009 v ČR a tuto zprávu předložit do 31. 10. 2009 vládě.

Přehled kontrolních akcí, jejichž schválený kontrolní závěr byl v roce 2009 projednán vládou ČR

Usnesení vlády č.	Datum jednání	Číslo KA	Materiál vlády č. j.	Vláda vzala na vědomí opatření KO	Vládou uložená opatření
301	16. 3. 2009	08/18	200/09	NE	Vláda ukládá ministru zemědělství: 1. vydat do 30. 4. 2009 metodický pokyn upravující oblast účtování majetku, 2. odstranit nedostatky v oblasti účetnictví uvedené v KZ a o tomto odstranění informovat vládu do 30. 6. 2009, 3. prověřit plnění a účinnost opatření přijatých k odstranění nedostatků uvedených v KZ a o výsledcích tohoto prověření informovat vládu do 30. 9. 2009.
300	16. 3. 2009	08/21	284/09	ANO	Vláda ukládá ministryni zdravotnictví informovat vládu do 31. 12. 2009 o realizaci opatření, uvedených ve stanovisku MZd ke KZ, přijatých v rámci MZd a kontrolovaných státních podniků k odstranění nedostatků uvedených v KZ.
299	16. 3. 2009	08/17	285/09	NE	Vláda ukládá ministryni obrany realizovat opatření k nápravě nedostatků uvedených v KZ obsažená ve stanovisku MO ke KZ a informovat o této realizaci vládu do 31. 12. 2009.
298	16. 3. 2009	08/19	245/09	NE	Neuloženo
297	16. 3. 2009	08/04	287/09	ANO	Vláda ukládá ministru práce a sociálních věcí realizovat opatření k odstranění nedostatků uvedených v KZ obsažená ve stanovisku MPSV ke KZ a informovat o této realizaci vládu do 31. 12. 2009.
187	16. 2. 2009	08/14	160/09	ANO	Neuloženo
–	9. 2. 2009	08/14	160/09	NE	Přerušeno; viz usnesení vlády č. 187/09.
170	9. 2. 2009	08/09	116/09	NE	Vláda souhlasí s opatřeními MZV obsaženými ve stanovisku MZV ke KZ a přijatými k odstranění nedostatků uvedených v KZ.
169	9. 2. 2009	08/05	135/09	NE	Vláda ukládá ministru zemědělství: 1. iniciovat do 31. 3. 2009 jednání s ministrem financí ve věci novelizace zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, a vyhlášky č. 52/2008 Sb., kterou se stanoví zásady a termíny finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem, státními finančními aktivy nebo Národním fondem, 2. zabezpečit do 28. 2. 2009 zaznamenávání údajů o dotacích poskytnutých MZe SZIF na financování Společné zemědělské politiky do informačního systému CEDR, 3. přijmout ve stanovených termínech další nápravná opatření uvedená ve stanovisku SZIF ke KZ, 4. předložit vládě do 30. 9. 2009 informaci o stavu plnění opatření přijatých MZe a SZIF na základě nálezů v rámci KA 08/05.
168	9. 2. 2009	08/13	154/09	ANO	Vláda ukládá ministru práce a sociálních věcí realizovat opatření přijatá k odstranění nedostatků uvedených v KZ a informovat o této realizaci vládu do 31. 12. 2009.

Přehled kontrolních akcí, jejichž schválený kontrolní závěr byl v roce 2009 projednán vládou ČR					
Usnesení vlády č.	Datum jednání	Číslo KA	Materiál vlády č. j.	Vláda vzala na vědomí opatření KO	Vládou uložená opatření
–	19. 1. 2009	08/05	10/09	NE	Přerušeno; viz usnesení vlády č. 169/09.
74	19. 1. 2009	08/07	31/09	NE	Vláda ukládá: 1. ministru průmyslu a obchodu zabezpečit plnění opatření č. 1 a 2 uvedených ve stanovisku MPO ke KZ a o výsledku informovat vládu do 30. 6. 2009, 2. ministru práce a sociálních věcí zabezpečit plnění opatření obsažených ve stanovisku MPSV ke KZ a o výsledku informovat vládu do 30. 6. 2009.
73	19. 1. 2009	08/11	1987/08	NE	Vláda ukládá ministru zdravotnictví zabezpečit průběžné kontroly opatření přijatých a realizovaných Českou národní zdravotní pojišťovnou k odstranění nedostatků zjištěných kontrolou NKÚ a o výsledku kontrol informovat vládu do 1. 5. 2009.
72	19. 1. 2009	08/10	1868/08	NE	Vláda ukládá ministru školství, mládeže a tělovýchovy realizovat opatření ze stanoviska MŠMT ke KZ uvedená v materiálu vlády a o výsledku informovat vládu do 31. 1. 2009.
71	19. 1. 2009	08/16	37/09	NE	Vláda ukládá ministru spravedlnosti: 1. realizovat opatření doporučená k nápravě nedostatků uvedená v KZ s tím, že při ocenění rizik budou využity metodiky vydané MF, a dále s tím, že ocenění rizik a stanovení mezní výhodnosti projektu budou řádně zdůvodněny, 2. informovat vládu do 31. 7. 2009 o plnění opatření přijatých k nápravě zjištěných nedostatků.
70	19. 1. 2009	08/15	1866/08	NE	Vláda ukládá ministru pro místní rozvoj využít při realizaci národních programů podobného charakteru získaných zkušeností a zohlednit systémové připomínky uvedené v KZ.
69	19. 1. 2009	08/01	1923/08	NE	Vláda ukládá ministryni obrany: 1. realizovat opatření k nápravě nedostatků uvedených v KZ, 2. vyhodnotit přijatá opatření a s výsledkem tohoto vyhodnocení seznámit vládu a prezidenta NKÚ do 31. 7. 2009.
68	19. 1. 2009	08/08	1817/08	NE	Vláda ukládá ministru financí: 1. zajistit realizaci opatření obsažených ve stanovisku ke KZ, 2. zpracovat pravidla upravující obsah a použití jednotlivých účtů státních finančních aktiv, 3. navrhnout opatření směřující k jasné právní úpravě státních finančních aktiv a stanovit pravidla pro finanční investování peněžních prostředků zahrmaných do státních finančních aktiv, 4. předložit vládě k projednání převody peněžních prostředků do státních finančních aktiv ve výši 4 182 mil. Kč, ke kterým MF nedoložilo příslušné rozhodnutí PS PČR či vlády nebo ustanovení zvláštního zákona, 5. informovat vládu do 31. 12. 2009 o realizaci uvedených opatření.

Příloha č. 5 k výroční zprávě NKÚ za rok 2009

Seznam použitých zkratk

CEDR	Centrální evidence dotací
ČBÚ	Český báňský úřad
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČKA	Česká konsolidační agentura
ČR	Česká republika
DPH	Daň z přidané hodnoty
EK	Evropská komise
ERÚ	Energetický regulační úřad
ES	Evropské společenství
ESIS	Ekonomicko-správní informační systém
EU	Evropská unie
EÚD	Evropský účetní dvůr
Euratom	Evropské společenství pro atomovou energii
EUROSAI	Evropská organizace nejvyšších kontrolních institucí
GŘC	Generální ředitelství cel
IFAC	Mezinárodní federace účetních
INTOSAI	Mezinárodní organizace nejvyšších kontrolních institucí
ISPROFIN	Informační systém programového financování
KA	Kontrolní akce
KO	Kontrolovaná osoba
KV	Kontrolní výbor PS PČR
KZ	Kontrolní závěr
MD	Ministerstvo dopravy
MF	Ministerstvo financí
MK	Ministerstvo kultury
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MO	Ministerstvo obrany
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MS	Ministerstvo spravedlnosti
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MZd	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NFV	Návratná finanční výpomoc
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
OSFA	Operace státních finančních aktiv
OSS	Organizační složka státu
OZE	Obnovitelné zdroje energie

PO	Příspěvková organizace
PS PČR	Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR
SR	Státní rozpočet
SAI	Nejvyšší kontrolní instituce
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
ÚSTR	Ústav pro studium totalitních režimů
VoZP	Vojenská zdravotní pojišťovna
VPS	Všeobecná pokladní správa

Věstník Nejvyššího kontrolního úřadu

Ročník XVIII (2010)

Vydavatel:

Nejvyšší kontrolní úřad, Jankovcova 2, 170 04 PRAHA 7

Redakce:

Odbor komunikace NKÚ; tel.: 233 045 156, fax: 233 044 156

E-mail: vestnik@nku.cz

Vychází čtvrtletně

Částka za I. čtvrtletí 2010 vyšla dne 31. března 2010

ISSN 1210-9703 (Print)

ISSN 1804-0608 (On-line)